Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Сохтмон**

Касб: **Дуредгар**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **CI 7115**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **28**

Сатҳҳои Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2,3,4**

Тафсир: **01/соли 2024**

Рамзи умумии касб: **CI 7115-28-2,3,4-01/2024**

Стандарти салоҳиятҳои мазкур дар доираи Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст.

Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҚАРОР

аз «15» 10 соли 2024 №11 ш. Душанбе

Дар бораи тасдиқи стандартҳои салоҳияти 20 касбу ихтисосҳо

Мутобиқи талаботи банди 3 қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб» Ҳайати мушовараи Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон қ а р о р м е к у н а д:

1. Стандартҳои салоҳияти касбу ихтисосҳои «Истеҳсоли маҳсулоти заргарӣ», «Занбӯриасалпарвар», «Мошиначии автокран», «Дӯзанда (либоси занона)», «Челонгар оид ба таъмири муҳаррики автомобил», «Кандакорӣ дар чӯб ва пӯсти чӯб», «Барқчӣ оид ба таъмири қисмҳои барқии автомобил (автомобилҳои барқӣ)», «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил», «Оператори мошини бофандагӣ», «Мошиначии булдозер», «Турагент», «Дуредгар», «Системаи компютерӣ ва Интернет-технология», «Харрот», «Оператори мошини ресандагӣ», «Мошиначии кранҳои истеҳсолоти металлургӣ», «Гаҷкори ҷузъҳои меъморӣ», «Оператори мошини турбофӣ», «Оператори мошини рангкунӣ» ва «Челонгар - барқчии нерӯгоҳи барқии обӣ» тасдиқ карда шаванд (замима мегарданд).

2. Агентии меҳнат ва шуғли аҳолӣ, Муассисаи давлатии «Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим» ва Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» татбиқи стандартҳои салоҳиятро дар курсҳои кӯтоҳмуддат дар Муассисаи давлатии «Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон», корхонаҳои воҳиди давлатии назди Агентии меҳнат ва шуғли аҳолӣ ва Муасиссаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ ба роҳ монанд.

3. Раёсати котибот ва Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» вазифадор карда шаванд, ки нусхаҳои электронии стандартҳои салоҳиятро дар сомонаҳои вазорат, агентӣ, лоиҳа ва муассисаҳои таълимӣ ҷой намоянд.

4. Нашр ва дастрас намудани стандартҳои салоҳият ба зиммаи Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» вогузор карда шавад.

5. Назорати иҷрои қарори мазкур ба зиммаи муовини вазир – Давлатзода Қ. гузошта шавад.

Раиси Ҳайати мушовара,
вазир Г. Ҳасанзода

ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОҶИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲОИ КАСБИ
«ДУРЕДГАР»

Стандарти салоҳиятҳои касби «Дуредгар» дар ҷаласаи Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07.10.2024, №31 баррасӣ гардидааст.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Дуредгар» аз ташхис (экспертиза)-и корфармоён ва ассотсиатсияҳои соҳавии зерин гузаронида шудааст:

№	Ташкилот	Ному насаб	Вазифа	Ҳуҷҷат дар бораи ташхис
1.	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	Сафарзода Б.	Муовини вазир	Хулоса аз 08.10.2024, №15-2246
2.	ҶДММ «Мақсуд-2016»	Зухуров М.	Директор	Хулоса аз 30.05.2024, №24
3.	ҶДММ «КФ Фортуна-Ко»	Очилов А.	Директор	Хулоса аз 27.05.2024, №24
4.	ҶДММ КМ ТТ «Арча-мебел»	Мирсаидов А.	Директори генералӣ	Хулоса аз 27.05.2024, №48
5.	ҶДММ «ВАТСАЛ»	Салимов С.	Директор	Хулоса аз 10.05.2024, №11

Стандарти салоҳиятҳои касби «Дуредгар»-ро таҳия намуданд:

№	Ному насаб	Вазифа	Ташкилот
1.	Каримов Раҳмон	Омӯзгори фанҳои тахассусӣ	Муассисаи давлатии таълимии «Литсейи касбии техникии саноати кишоварзии шаҳри Кӯлоб»
2.	Бобоҷонов Аҳадхон	Омӯзгори фанҳои тахассусӣ	Муассисаи давлатии таълимии «Коллеҷи муҳандисию омӯзгории шаҳри Душанбе»
3.	Алимов Қиматшо	Дуредгар	ҶДММ «Ватсал»

Модераторҳо (миёнҷиҳо):

Данило Анишенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

Бахтиёров Озар – супервайзер оид ба методологияи таълим дар асоси салоҳият.

Мундариҷа

Ихтисорот 7
Муқаддима 8
Мафҳумҳои асосӣ 9
Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад 11
Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа 12
Тавзеҳоти умумии касби «Дуредгар» 12
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон 17
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дуредгар», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон 17
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ) 19
Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ) 32
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ 38
Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ 54
Талабот ба довталабон 57
Талабот ба омӯзгорон 57
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ 58
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар» сатҳи 3-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон 61
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дуредгар», сатҳи 3-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон 61
Воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ) 62
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ 71
Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ 88
Талабот ба довталабон 91
Талабот ба омӯзгорон 91
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ 92
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар» сатҳи 4-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон 95
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дуредгар», сатҳи 4-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон 95
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ 96
Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ 106
Талабот ба довталабон 109
Талабот ба омӯзгорон 109
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ 110
Рӯйхати адабиёт 112
Замимаи 1: Харитаи функсионалии касби «Дуредгар» 113
Замимаи 2: Хулосаҳои соҳа (экспертиза) 118

Ихтисорот

ТАС	Таълим дар асоси салоҳият
ТИКТО	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш
DACUM	Усули таҳлили функсионалӣ (аз ихтисороти «**D**eveloping **ac**urricul**um**», яъне «таҳияи барномаҳои таълимӣ»)
ТМТ ҶТ	Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
СС	Стандарти салоҳиятҳо
ВС	Воҳиди салоҳият
ЭС	Элементи салоҳият
МИ	Меъёрҳои иҷро
МБ	Малакаҳои бокортаъминкунӣ
СБТМ-08/ISCO-08	Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо-2008 **(**International Standard Classification of Occupations-2008)
ТМҶТ	Таснифоти машғулиятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
МТММСТ	Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим
МТКТ	Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон
ТИК/ICT	Технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ (Information and communication technologies (ICT))
ҲМТБ	Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
ТС	Салоҳиятҳои фароумумӣ (Transversial Competencies)
СВ	Салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)-и соҳаи сохтмон (Construction Basic)
CI	Салоҳиятҳои касбии соҳаи сохтмон (Construction Industry)

Муқаддима

Истеҳсолоти муосир қариб пурра автоматӣ кунонида шудааст. Аммо касбҳое ҳастанд, ки дар онҳо ба меҳнати дастӣ афзалият дода шудааст ва аҷиб ба назар мерасад, ки ин гуна касбҳо бештар дар соҳаи сохтмон дида мешаванд. Чунин ба назар мерасад, ки қисмати зиёди хонаҳо ҳоло бо технологияи қолибӣ (каркасӣ), аз панелҳои тайёр бино мешаванд. Чӯббандии сохтмонӣ, бомпӯшкунии биноҳо, қолаби бетон гирифтан, ва буридани чӯбу тахта ва захира кардани онҳо барои сохтмонҳои оянда, аз ҷумлаи корҳоеанд, ки дастӣ иҷро мешаванд. Аз ин рӯ, талабот ба касби «Дуредгар », зиёд буда ҷойҳои имконпазири шуғл аз рӯи ин касб метавонад корхонаҳои хурд, бригадаҳои сохтмонӣ, корхонаҳои коркарди чӯб, ширкатҳои калони сохтмонӣ бошад.

Стандарти салоҳиятҳои касби « Дуредгар» бо методологияи таълим дар асоси салоҳият таҳия гардида, сифати баланди омода намудани мутахассисони тайёрро барои фаъолияти меҳнатӣ тавассути ба даст овардани дониш, малака, маҳорати лозима, яъне салоҳият, ки дар шароити корӣ барои иҷрои супоришҳо ва ҳалли масъалаҳо дар ҳолатҳои стандартӣ ва муҳити тағйирёбанда талаб карда мешаванд, таъмин менамояд.

Стандарти салоҳияти касби «Дуредгар» дар ҳамаи муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ, ки мувофиқи қонунгузорӣ ҳуқуқи роҳандозӣ намудани фаъолияти таълимӣ барои амаликунии барномаи таълимӣ доранд, истифода карда мешавад.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Дуредгар» дар асоси Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти ибтидоии касбӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти калонсолон», Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб, Тартиби таъмини сифати тахассусҳо ва тасдиққунии тахассусҳо, Барномаи миёнамуҳлати омода кардани касбҳои коргарии зинаи таҳсилоти ибтидои ва миёнаи касбиро барои солҳои 2023-2027 ва «Барномаи касбомӯзии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025» таҳия карда шудааст.

Стандарти салоҳиятҳо талаботи тахассусиро нисбат ба касби «Дуредгар», ки ҷавобгӯи талаботи байналмилалӣ мебошанд, дар мувофиқа бо Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо СБТМ-08 (ISCO-08) таъмин менамояд.

Стандарти салоҳиятҳои мазкур баробарии имкониятҳои касбиро барои духтарон/ҷавонписарон, занон/мардон пешбинӣ намуда, барои тағйир додани қолабҳо ҳангоми интихоби касб ва дар оянда бакортаъминкунии онҳо равона гардидааст.

Мафҳумҳои асосӣ

Бозори меҳнат – низоми ташаккулёбии талабот ва пешниҳодот ба қувваи корӣ.

Баҳодиҳӣ (салоҳиятҳо) – маҷмӯи усул ва равандҳо, ки барои баҳодиҳии дастовардҳои шахс (дониш, маҳорат, малака ва муносибати ӯ, яъне салоҳиятҳо), ки одатан бо шаҳодатномадиҳӣ анҷом меёбанд.

Воҳидҳои салоҳияти фароумумӣ (трансверсалӣ) **–** ин салоҳиятҳои умумӣ мебошанд, ки барои бештари касбҳо ва амалан барои ҳамаи соҳаҳо заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ) – ин чунин салоҳиятҳое мебошанд, ки дар доираи муайяни ин ва ё он соҳа талабот доранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ – ин салоҳиятҳое мебошанд, ки барои иҷро намудани фаъолияти касбии мушаххас заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои махсус – ин салоҳиятҳое мебошанд, ки барои иҷрои фаъолияти хоси касбӣ истифода карда мешаванд.

Воҳиди салоҳият – ин баёноти кӯтоҳи натиҷаи вазифаҳои салоҳият мебошад, ки маълумот дар бораи дониш, маҳорат, малака ва муносибатро дорад (дар бораи мақсадҳои воҳиди салоҳият ва доираи малакаҳое, ки ба онҳо тааллуқ дорад, васеъ маълумот медиҳад).

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо – барои гузаронидани баҳодиҳӣ маълумоти зарурирo пешниҳод менамояд, усулҳои муносиб, захираҳои амиқ ва шароитро, ки барои гузаронидани баҳодиҳии воҳиди салоҳияти мушаххас заруранд, тавсиф менамояд. Номзад дар баҳодиҳӣ далелҳои мушаххасро пешниҳод менамояд, ки ба баҳодиҳандагон барои муайян кардан ва қабули қарор, ки оё салоҳияти муайян аз худ карда шудааст ва ё шахси мазкур корро дар ҷойи корӣ мувофиқи Стандарти салоҳиятҳои касбии тасдиқшуда иҷро карда метавонад, кӯмак мерасонад.

Дескриптор – (аз лотинӣ «descriptor» – тавсифкунанда) – воҳиди лексикӣ, ки барои шарҳ додани мазмуну моҳияти асосии ҳуҷҷат, истифода карда мешавад.

Касб – тарзи машғулият, намуди фаъолияти меҳнатие, ки тайёрии муайян, мавҷудияти донишҳои зарурӣ, маҳорат, малака ва салоҳиятнокиро талаб менамояд ва дар натиҷаи омӯзиши махсус ё таҷриба ба даст оварда мешавад.

Маҳорат – фаъолияте, ки дар инсон дар натиҷаи таълим ва такрори бисёркарата ҳосил шуда, баъд ба раванди бошуурона табдил меёбад ва имкон медиҳад, ки шахс натанҳо дар шароити муқаррарӣ, балки дар шароити тағйирёбанда низ амал кунад.

Малакаҳои бакортаъминкунӣ – ин амалҳои бошууронаи мутахассис, ки ба мутобиқшавии бомуваффақият дар бозори меҳнат равона карда шудаанд. Маҳорати ташкил карда тавонистани донишу малакаҳои банақшагирӣ ва пешравии касбӣ, баланд бардоштани сатҳи салоҳиятҳо барои пешравии бомуваффақият дар бозори меҳнат, дар ҳамаи бахшҳо ва зинаҳои шуғлро дар бар мегирад.

Навсонӣ (вариативӣ) муайян мекунад:

– аҳамияти истилоҳоти асосӣ, ки дар меъёрҳои иҷроиш истифода мешаванд;

– навсонӣ дар вазъияти корӣ ва ҳолатҳо, ки метавонанд ба фаъолият таъсир расонанд;

– фарқияти мазмунӣ дар вобастагӣ аз воҳидҳои салоҳият ва матни муайян (чун мизоҷони меҳмонхона аз мизоҷони барои таъмири кондитсионер фарқ мекунанд);

танҳо ба воҳиди салоҳияти мушаххас дахл доранд, на ба ҳамаи воҳидҳои салоҳиятҳо дар умум.

Стандарт (standard) – ҳуҷҷати меъёрӣ, ки аз ҷониби мақомоти ваколатдор таҳия ва тасдиқ шудааст, дар он талаботи меъёрӣ, қоидаҳо, тавсифот ё принсипҳои умумие, ки ба намудҳои гуногуни фаъолият ё натиҷаи онҳо дахл доранд, муайян карда мешаванд. Ҳадафи ин ҳуҷҷат расидан ба сатҳи беҳтарини низоми соҳаи мазкур мебошад.

Стандарти салоҳиятҳои касб – ин ҳуҷҷатест, ки талаботи меъёрии ҳадди аққали дониш, маҳорат, малака ва муносибат (яъне салоҳиятҳо), ки барои сатҳи муайяни тахассуси касбӣ заруранд, муайян мекунад ва шахс онҳоро бояд дар ҷойи кор дар ҳолатҳои стандартӣ ё тағйирёбанда нишон диҳад. Ҳар як кор мумкин аст, аз стандарти муқарраргардида баландтар иҷро карда шавад, дар ҳеҷ сурат на пасттар аз он. Стандарти салоҳият ба корфармо барои муайян намудани мутобиқатии сатҳи тахассуснокӣ ба талаботи истеҳсолот ёрӣ мерасонад ва маҳорати касбии намоишдодаи шахсро эътироф намуда, доимӣ нигоҳ доштани стандарти олии касбии ӯро тасдиқ менамояд.

Сатҳи таснифоти тахассусҳо – ин сатҳи нишондоди мураккабии кори иҷрошаванда, мустақилият ва масъулиятнокии коргар, мувофиқ ба ҳар як сатҳ мебошад. Гузаштан аз як сатҳ ба сатҳи дигар маънии онро надорад, ки ҳамаи нишондодҳои сатҳи тахассусиро тавсифкунанда бояд фарқ кунанд: ҳар як сатҳи навбатӣ ба муносиби дараҷаи пешин мувофиқ кунонида мешавад ва воридкунии ниҳоии ҳамаи тавсифоти сатҳи пешинаро дар назар мегирад.

СБТШ-08 (ISCO-08) – Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо (International Standart Classification of Occupations) соли 2008 низоми таснифот ва ҷамъбасти маълумотро дар бораи шуғли касбӣ, ки дар асоси барӯйхатгирии оморӣ ва тадқиқот гирифта шудааст, ҳамчунин истифодабарии захираҳои маъмуриро ифода мекунад.

Салоҳият – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат, малака ва муносибат барои иҷрои супориш ё ҳалли масъалаҳо дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳияти касбӣ – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат ва малакаҳо барои иҷрои вазифаҳои касбӣ дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ – ин маҷмӯи дониш, малака, элементҳои таҷрибаи фарҳангӣ, ки ба шахс имкон медиҳанд дар муҳити иҷтимоӣ-иқтисодӣ озодона мавқеи худро муайян кунад, элементҳои онро истифода барад ва муносибати онро барои иҷрои вазифаҳои касбӣ ташаккул диҳад. Салоҳиятҳои

умумифарҳангӣ аз воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ) ва малакаҳои бокортаъминкунӣ иборат мебошад.

Салоҳиятнокӣ – соҳиб будан ба дониш, малакаву маҳорат ва муносибат, ки барои фаъолияти пурсамар дар соҳаи муайян зарур аст.

Таҳлили функсионалӣ – ин тавсифи фаъолияти меҳнатӣ тавассути амалкард (функсия) ва натиҷаҳо мебошад. Бартарии чунин муносибат дар он аст, ки он имкон медиҳад тағйирот дар технология ва ташкили меҳнат дар бозори меҳнат фавран ба назар гирифта шавад.

Талаботи бозори меҳнат – эҳтиёҷоти корфармоён ба қувваи корӣ аз рӯи гурӯҳҳои мушаххаси касб ва намудҳои машғулият.

Тахассус (квалификатсия) – камолоти касбии шахс ва дараҷаи омодагии он барои иҷрои намудҳои корҳои мушаххас, ки бо мавҷудияти салоҳиятҳои аз ҷониби корфармоён эътирофшуда муайян гардида, бо ҳуҷҷати намунаи давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Таснифоти миллии тахассусҳо (ТМТ) – ҳуҷҷати меъёрие, ки чаҳорчӯбаҳоро муайян ва ҳамаи ихтисосҳои дар сатҳи миллӣ эътирофшударо идора менамояд. Таснифоти миллии тахассусҳо дорои чаҳорчӯбаҳое мебошад, ки аз якчанд сатҳ иборат буда, ҳар яки онҳо дар нишондиҳандаҳо (дискрипторҳо)-и салоҳиятҳо, ки алоқаҳои тахассусии байнибахширо дар бар мегиранд, тасвиф карда шуда, ҳамчунин додани ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи соҳиб шудан ба ихтисос дар он роҳандозӣ карда мешавад.

Таълим дар асоси салоҳият – муносибат ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш, ки ба чӣ тавр дар ҷойи кор шахс корро иҷро карда метавонад, такя мекунад.

Харитаи функсионалии касб – ин инъикоси амалкард (функсия)-ҳои асосӣ, ки касби мазкурро ташкил медиҳанд, вазифаҳои ба ин амалкард (функсия)-ҳо дохилгардида ва амалҳои воқеӣ барои иҷро намудани супориш ва ҳалли масъалаҳо дар ҷойи кор, дар шароитҳои тағйирёбанда равона карда шудаанд.

Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад

– Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои муайян кардани самаранокии амалиёти сохтори ТИКТО ҶТ, таъсиррасонии он ба болоравии иқтисодии давлат, яъне алоқа бо бозори меҳнат;

– мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳр, ноҳия барои рушди минтақаи худ;

– дар бахши таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

– омӯзгорон барои донистани он, ки чиро ба таълимгирандагон омӯзонанд;

– таълимгирандагон, барои донистани он, ки чӣ хел ва чиро меомӯзанд;

– маъмурияти муассисаҳои таълимӣ барои донистани он, ки оё сатҳи тайёрии омӯзгорон ва хатмкунандагон ба талаботи бозори меҳнат мувофиқат мекунад ё не;

– корфармоён, ки стандартҳои салоҳиятҳоро барои такмили тахассуси касбии кормандон истифода мекунанд, то ин ки ба кормандон дар самти мутобиқшавӣ ба малакаву маҳорат ва донишҳои тағйирёбанда ва салоҳиятнокии онҳо бо сабаби дигаргуниҳои дар технологияи истеҳсолот бамиёномада тавсияҳо диҳанд;

– шаҳрвандони алоҳида, ки мехоҳанд маълумоти касбӣ гиранд ё сатҳи тахассусии касбии худро ба таври инфиродӣ такмил диҳанд;

– шаҳрвандоне, ки мустақилона таълим гирифтаанд ва мехоҳанд ҳуҷҷати намунаи давлатӣ (сертификат ё шаҳодатнома) гиранд;

– оила, волидони таълимгирандагон, ки мехоҳанд фаҳманд, чиро ва чӣ хел фарзандони онҳо таълим мегиранд, пас аз хатми таълим онҳо ба чӣ кор машғул мешаванд;

– шаҳрвандоне, ки мехоҳанд ба ҷойи кории дигар гузаранд;

– шаҳрвандоне, ки мехоҳанд норасоиҳои худро дар дониш, малака, маҳорат ва муносибат, яъне салоҳиятҳои худ бартараф намоянд;

– шаҳрвандоне, ки фаъолияти соҳибкории худро васеъ кардан мехоҳанд;

– шаҳрвандоне, ки коргарони беҳтарин шудан мехоҳанд ва ғайра.

Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа

Дар соҳаи саноат/коркарди металлҳо айни замон стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои меъёрии зерин қабул шудаанд ва амал мекунанд:

– СД (ГОСТ) 24454-80 «Соза (конструксия)-ҳои чӯбии сохтмонӣ»;

– СД (ГОСТ) 9462-88 Сабика ва ғӯлачӯб (Бруски и брусок);

– СД (ГОСТ) 2708-75 «Чӯбу тахтаҳои буридаи сохтмонӣ. Талабот ба сифат»;

– СД (ГОСТ) 8486-86 «Чӯбу тахта ва плитаҳои чӯбӣ. Усулҳои санҷиши қувват ва сахтӣ»;

– СД (ГОСТ) 16377-93 «Чӯб. Шартҳо ва мафҳумҳо»;

– СД (ГОСТ) 13350-85 «Чӯбу тахта. Шартҳо ва мафҳумҳо»;

– СД (ГОСТ) 22276-94 «Чӯбу тахта. Усулҳои санҷиши фишор»;

– СД (ГОСТ) 22281-94 «Чӯбу тахта. Усулҳои санҷиши печида»;

– СД (ГОСТ) 10490-93 Асбобҳои буридан, барои коркарди чӯб. Шартҳои техникӣ»;

– СД (ГОСТ) 2705-75 «Чӯби коркардшуда. Қоидаҳои назорати сифат»;

– СД (ГОСТ) 28075-89 «Чӯб. Усулҳои муайян кардани нишондиҳандаҳои тавсифкунандаи усули коркард».

Тавзеҳоти умумии касби «Дуредгар»

Дуредгарӣ яке аз касбҳои маъмули сохтмонӣ буда, мутахассиси ин касб корҳои вобаста ба коркарди чӯб, аз он тайёр кардани масолеҳҳои гуногун ва иншоотҳои сохтмониро иҷро мекунад.

Вазифаи устои дуредгар одатан аз васл кардани деворҳои чӯбин, сабикагӣ (брусчатых), панелӣ, иморатҳои чубкорӣ, сохтани бом бо васл кардани системаи болорӣ (стропилӣ), сохтани пӯшишҳои таххона, байниошёнагӣ аз чӯб ё ҷузъҳои тайёр, васл ва шинондани қафасаҳо (ферма) ва равоқ иборат аст.

Ҳангоми сохтани иморатҳои сангӣ ва бетонӣ дуредгар корҳои васлсозии чӯбу тахтаҳо, гузоштани тахтапулҳо ва қолиб (опалубка) барои иморатҳои монолитӣ ва оҳанубетониро иҷро мекунад.

Мутаассифона кори дуредгарӣ хавфу хатарҳам дорад. Хавфи асосӣ ин гирифтани ҷароҳат аз кор бо асбобҳои дуредгарӣ аст. Шиддати равонӣ-физиологӣ дар кори дуредгарро омилҳои зерин ба миён меорад: масъулияти баланди молиявӣ, сарбории вазнини ҷисмонӣ (мондашавии мушакҳо, даст, пой, миён), таъсири маҷмӯи шароитҳои табиӣ ва иқлимӣ – мавсимӣ (хунукӣ, гармӣ, шамол, намнокӣ), таъсири хусусиятҳои хоси меҳнат (чанг, садо, ларзиш, бадбӯии маводҳои коркардшаванда), имконияти кор вобаста ба хавфу хатар ба ҳайёт (кор дар баландӣ, кор бо асбобҳои барқӣ).

Ин омилҳоро ба инобат гирифта дуредгар бояд, талаботи ҳифзи меҳнат ва қоидаҳои техникаи бехатариро ҳангоми иҷрои корҳо риоя намояд.

Рӯйхати умумии воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар»

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯйи воҳидҳои салоҳиятҳо
2	Воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ)	
	ТС-01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
	ТС 03-1/01	Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/ фармоишгарон
	ТС 04-2/01	Расонидани ёрии аввалия
	ТС 05-2/01	Истифода бурдани технологияи иттилоотӣ-компютерӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
	СВ 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
	СВ 02-2/01	Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	CI 7115-01-2/01	Омода намудани ҷойи кор
	CI 7115-02-2/01	Гирифтани девори муваққатӣ дар атрофи мавзеи сохтмонӣ
	CI 7115-03-2/01	Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ
	CI 7115-04-2/01	Буридани чӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ
	CI 7115-05-2/01	Канда гирифтани қолаби бетон (опалубка)
	CI 7115-06-2/01	Насб намудани воситаҳои зарурӣ дар ҳуҷраҳои истиқоматӣ
	CI 7115-07-2/01	Насб намудани зеҳтахтаи роғҳои байни фарш ва девор (плинтус)
3	Воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ)	
	ТС 04-3/01	Ҳалли ҳолатҳои мунокишавӣ
	ТС 05-3/01	Такмил додани тахассуси касбӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	CI 7115-08-3/01	Таҳия намудани нақшаҳои кории дуредгарӣ
	CI 7115-09-3/01	Насб кардани қолаби бетон (опалубка)
	CI 7115-10-3/01	Гузаронидани корҳои пӯшиши сақфи хона
	CI 7115-11-3/01	Сохтани хонаҳои чӯбин ва таворагирӣ аз чӯб (перегородки)
	CI 7115-12-3/01	Густурдани фаршҳо ва шифтҳо
	CI 7115-13-3/01	Насб намудани панҷараи (перила) зинапоя (лесница)
	CI 7115-14-3/01	Сохтани кат дар балкон ва пешайвонҳо
	CI 7115-15-3/01	Васл намудани кунгураи тораки бом
4	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	CI 7115-16-4/01	Васл кардани дару тирезаҳо

	СІ 7115-17-4/01	Иҷро кардани корҳои бомпӯшкунии бино
	СІ 7115-18-4/01	Сохтани тирезаҳои (муриҳои) бом (слуховые окна)
	СІ 7115-19-4/01	Гузаронидани корҳои гарминигоҳдорӣ (теплоизоляция)
	СІ 7115-20-4/01	Руйбаст (обшивка) кардани намои (фасад) биноҳо

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Сохтмон**

Касб: **Дуредгар**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **CI 7115**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **13**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2**

Тафсир: **01/соли 2024**

САЛОҲИЯТ
ТРЕНИНГ
МАҲОРАТ
ДОНИШ
РУШД
МАЛАКА
ОМӮЗИШ
ТАҶРИБА

Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯйи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ)	
ТС-01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
ТС 03-1/01	Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/ фармоишгарон
ТС 04-2/01	Расонидани ёрии аввалия
ТС 05-2/01	Истифода бурдани технологияи иттилоотӣ-компютерӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
СВ 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
СВ 02-2/01	Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
СI 7115-01-2/01	Омода намудани ҷойи кор
СI 7115-02-2/01	Гирифтани девори муваққатӣ дар атрофи мавзеи сохтмонӣ
СI 7115-03-2/01	Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ
СI 7115-04-2/01	Буридани чӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ
СI 7115-05-2/01	Канда гирифтани қолаби бетон (опалубка)
СI 7115-06-2/01	Насб намудани воситаҳои зарурӣ дар хуҷраҳои истиқоматӣ
СI 7115-07-2/01	Насб намудани зеҳтахтаи роғҳои байни фарш ва девор (плинтус)

Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дуредгар», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Малакаҳои бокортаъминкунӣ	Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муошироте, ки ба самаранок ва мутаносиб будани муносибатҳо байни ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон мусоидат менамояд	- гӯш кардан ва шунидан; - бо забони модарӣ ва дигар забонҳо сухан рондан ва навиштан; - мубодилаи иттилоот кардан; - риоя кардани одоб дар муносибат бо ҳамкорон/мизоҷон; - бо забони хориҷӣ дар сатҳи миёна муошират кардан.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кории самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	- муайян кардани нақши худ дар ҳайати даста; - муайян кардани тарафҳои қавии аъзоёни даста; - дар даста дар ҳолатҳои гуногун кор кардан, мисол дар ҳалли масъалаҳои бухронӣ; - суботкор (настойчивый) будан.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	- зоҳир намудани мустақилият ва ташаббускорӣ дар ошкор ва ҳал кардани мушкилот; - қарорҳои эҷодкорона ва инноватсионӣ таҳия кардан; - истифодаи як қатор стратегия барои ҳалли мушкилот; - фавран ва самаранок ҳал намудани мушкилоти мизоҷон.
Ташаббус ва уҳдабароӣ, ки барои бадастоварии натиҷаҳоиинноватсионӣ	- эҷодкорӣ ва идроки эҷодӣ; - зоҳир намудани ташаббускорӣ ва уҳдабароӣ; - омода будан ба инноватсия;

мусоидат менамояд	- дастгирӣ кардани қарорҳои инноватсионӣ.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияте, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуддатро таъмин менамояд.	- гузоштани мақсадҳои мушаххас ва натиҷаҳои лоиҳа/кор; - таҳияи нақша/барномаҳои стратегӣ, дарозмуддат ва ҷорӣ; - банақшагирии кор ва истифодаи захираҳо; - идоракунии вақт ва афзалиятҳо; - ҳамоҳангсозии вазифаҳо барои худ ва дигарон; - пешбурди баҳисобгирӣ.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- мавҷудияти диди шахсӣ ва мақсадҳо; - боварии қатъӣ ба ғояҳо ва диди шахсӣ; - масъулиятнокӣ; - устувории ахлоқӣ; - риояи этика ва эстетика.
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- эътирофи зарурияти таълим бо назардошти тағйиротҳо; - омода будан ба сарфи вақт ва сайю кӯшиш ба омӯхтани малакаҳои нав; - хоҳиши таълим дар ҷойи кор ва берун аз он; - самимӣ барои ғояҳо ва усулҳои нав; - идоракунии худомӯзӣ; - истифодаи таълим ба масъалаҳои «техникӣ» (масалан,омӯзиши маҳсулот) ва «мушкилоти одамон» (масалан, ҷанбаҳои байнишахсиятӣ ва фарҳангии кор); - иштирок дар равандҳои ташаккулёбии пайваста.
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	- доштани малакаҳои заминавии технологияи иттилоотӣ; - хоҳиши аз худ кардани малакаҳои нави технологияи иттилоотӣ; - доштани донишҳо оид ба ҳифзи меҳнат, санитарияи истеҳсолӣ ва беҳдошт барои истифодабарии технологияҳо; - доштани тавоноии ҷисмонии мувофиқ; - риояи техникаи бехатарӣ; - интихоб ва истифодабарии воситаҳои ҳимоявӣ барои бехатарии шахсӣ ва коллектив дар ҷойи корӣ; - қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва чорабиниҳои зиддисӯхтор ҳангоми кор бо дастгоҳҳои барқӣ; - қоидаҳои ҷудокунӣ ва коркарди пасмондаҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	**ТС 01-1/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омодагӣ ва гузаштан аз муоинаи тиббиро бо мақсади таъмин намудани саломатӣ барои иҷрои уҳдадориҳои вазифавӣ, ошкор ва табобати саривақтии беморӣ ва пешгирӣ аз онро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ба кор қабул шудан; - гузаштани муоинаи тиббии нақшавӣ ва ғайринақшавӣ тибқи ҷадвали ташкилот.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - маҳорати баён кардани мақсади худ; - маҳорати гӯш кардан ва шунидан; - маҳорати таҳлили тавсияҳои хаттӣ.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Шиносоӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ	1.1. Шиносоӣ бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ. 1.2. Шиносоӣ бо***намудҳои муоинаи тиббӣ***тибқи ҷадвали тасдиқшуда.
2. Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимавӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда. 2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкилот.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани беҳдошт (гигиена)-и шахсӣ; - гирифтани маълумот оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ; - гузаштани муоинаи тиббии муқаддимавӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда; - пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкилот.
Донишҳои талабшаванда:	- муқаррарот оид ба қонунгузории меҳнат; - маълумотнома/ дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) ва вазифаи он; - қоидаҳои гузаштан аз муоинаи тиббӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - боинтизом; - бомасъул; - бовиҷдон.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1. Шиносоӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
1.1. Шиносоӣ бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ				√							
1.2. Шиносоӣ бонамудҳои муоинаи тиббӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда				√							
Элементи 2: Гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимавӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда											√
2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкилот											√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Намудҳои муоинаи тиббӣ:	- муқаддимавӣ; - ҳатмӣ; - даврӣ; - ғайринавбатӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон	**ТС 03-1/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур корҳои умумии мақсадноки даста, ки вазифаи умумиро бо қоидаҳои муқаррарнамудаи ташкилот ҳал мекунад, тавсиф менамояд. Коргарон дар комёбиҳои даста манфиати шахсӣ доранд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми кор дар коллективи ҳар ташкилот/корхона.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - вуҷуд надоранд.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ)-и ВС
1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо	1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон. 1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар мӯҳлати таъиншуда. 1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани ӯҳдадориҳои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда.
2. Кор кардан дар даста	2.1.Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза. 2.2. Эътирофи ***фарқиятҳои фарҳангӣ*** дардаста. 2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста. 2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста.
3. Риоя кардани одоб ва зебоӣ (этика ва эстетика)	3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила. 3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифоҳӣ. 3.3. Истифода бурдани ***муошырати ғайришифоҳии*** мувофиқ. 3.4. Таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ. 3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан. 3.6. Интихоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян. 3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- муошират, алоқаманд ба шунидан (гӯшдиҳӣ); - савол додан; -муошырати хаттӣ, возеҳ ва кӯтоҳ навиштани паём, қайдҳо, мактубҳо; - ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан; - ошкор ва воқиф шудан ба вазъияти мунокишавӣ, шикоятҳо дар доираи масъулият; - дар даста кор кардан; - гӯш додан ва шунавидан; - малакаҳои заминавии босаводона хондан; - малакаҳои худидоракунӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон; - бартариҳои кор дар даста; - воситаҳои робитавӣ; - принсипҳои кори даста; - тавсифот, усул ва меъёрҳои истифодаи воситаҳои гуногуни муошират; - намудҳои қабул ва қоидаҳои рафтор дар онҳо; - мафҳуми этика ва ахлоқ; - одоби сӯҳбат ва маданияти нутқ; - симои зоҳирӣ; - ҳусни рафтори расмӣ ва сиёсӣ;

	- тарзи рафтор дар ҷойҳои ҷамъиятӣ, ҷойи кор; - одоби сӯҳбатҳои телефонӣ бо мизоҷон ва ҳамкорон; - калима, ибора ва услуби сӯҳбати телефонӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан. Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - масъул; - уҳдабаро; - меҳрубон; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо											
1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон											√
1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда											√
1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани уҳдадориҳои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда											√
Элементи 2. Кор кардан дар даста											
2.1. Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза											√
2.2. Эътирофи ***фарқиятҳои фарҳангӣ*** дар даста											√
2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёрии											√

дигар аъзоёни даста											
2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста											√
Элементи 3: Риоя кардани одоб ва зебоӣ (этика ва эстетика)											
3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила	√										
3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифоҳӣ	√										
3.3. Истифода бурдани муошırати ғайришифоҳии мувофиқ	√										
3.4. Изҳори таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ	√										
3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан	√										
3.6. Интихоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян	√										
3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Фарқиятҳои фарҳангӣ:	- намудҳои саломдиҳӣ, хайрбод ва гуфтугӯ; - забони имову ишораҳо; - махсусияти услубҳои миллии муомилаи корӣ; - махсусияти муносибати байнифарҳангӣ.
Муошırати ғайришифоҳӣ:	- забони имову ишора; - риоя кардани фосилаи муайян байни шарикон.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Расонидани ёрии аввалия	**ТС 04 – 2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур малака ва донишҳои зарурииро барои расонидани ёрии аввалия ва нигаҳдории ҳаёт дар давраи то расонидани ёрии тиббӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми арзёбии ҳолатҳои рухдода, бартараф кардани таваккалҳои мушаххас, хавф ва захмҳои ба он алоқаманд.	

Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03 – 1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Арзёбии ҳолати рухдода	1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани ***хатар,*** ба вуҷуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон. 1.2. Ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида. 1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилӣ. 1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан. 1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида. 1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан.
2. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд	2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, хомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра). 2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидкунанда. 2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида.
3. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ	3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ. 3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат.
4. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон	4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст. 4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст. 4.3. Тахтачабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан.
5. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ	5.1. Додани нафаси сунъӣ. 5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина.
6. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ	6.1. Истифода бурдани усули Геймлих. 6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа.
7. Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан	7.1. Баровардан ба ҷойи бехатар. 7.2. Коркарди ҷойи сӯхта.
8. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна	8.1. Санҷидани нишонаҳои зарбхӯрӣ. 8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азҳушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарчархзанӣ, дилбеҳузурӣ).
9. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра	9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмухра. 9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ.
10. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ	10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил. 10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб. 10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ.
11. Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ	11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва чораҳои андешида. 11.2. Иттилоъ додан оид ба доруворихои истифодашуда.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарии барқӣ; - муайян намудани хатарҳои барқӣ;

	- бартараф намудани хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидкунанда; - истифода намудани дастурамалҳо оид ба истифодабарии асбобу таҷҳизоти барқӣ; - арзёбии вазъият ва кам кардани хунравӣ; - ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм ва арзёбии ҳолати ҷабрдида; - даъват намудани ёрии таъҷилӣ; - иттилоъ додан оид ба доруворихои истифодашуда; - оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан; - истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида; - бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан; - истифода намудани тахтача/чӯбча барои мустаҳкам кардани шикаст; - додани нафаси сунъӣ; - масҳ кардани дил ва қафаси сина; - хондан, фаҳмидани дастурамал ва истифода бурдани он; - истифодаи воситаҳои сӯхторхомӯшкунӣ; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб; - расонидани ёрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарии барқӣ; - хатарҳои барқии ҳангоми кор рухдода; - қоидаҳои бартарафкунии хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидкунанда; - амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида; - дастури Ҳилоли Аҳмар оид ба принсипҳои расонидани ёрии аввалия; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ ва нафасгиршавӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна ва осеб дидани сутунмуҳра; - монеашавии роҳҳои нафасгирӣ/нафастангӣ; - сӯхтан (ҳароратӣ, кимиёвӣ, барқӣ, соишхӯрӣ); - қоида ва тартиби додани нафаси сунъӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - масъул; - уҳдабаро; - мушфиқ; - раҳмдил.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Арзёбии ҳолати рухдода											
1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани ***хатар,*** ба вуҷуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон				√							
1.2. Ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида				√							
1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилӣ				√							
1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан									√		
1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида									√		
1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан									√		
Элементи 2:Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд											
2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, хомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра)									√		
2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидкунанда									√		

2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида									√		
Элементи 3:Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ											
3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ									√		
3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат									√		
Элементи 4: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон											
4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст									√		
4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст									√		
4.3. Тахтачабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан									√+		
Элементи 5: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ											
5.1. Додани нафаси сунъӣ									√		
5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина									√		
Элементи 6: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ											
6.1. Истифода бурдани ***усули Геймлих***									√		
6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа									√		
Элементи 7: Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан											
7.1. Баровардан ба ҷойи бехатар									√		
7.2. Коркарди ҷойи сӯхта									√		
Элементи 8: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна											
8.1. Санҷидани нишонаҳои зарбхӯрӣ									√		
8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азҳушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарчархзанӣ, дилбеҳузурӣ)									√		
Элементи 9: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра											
9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра									√		
9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ									√		

Элементи 10: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ											
10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил									√		
10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб									√		
10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ									√		
Элементи 11: Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ											
11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва чораҳои андешида									√		
11.2. Иттилоъ додан оид ба доруворихои истифодашуда									√		

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Хатар:	- ҷисмонӣ; - биологӣ; - кимиёвӣ; -марбут ба омили инсонӣ.
Усули Геймлих:	Тартиби амал ҳангоми расонидани ёрӣ ба нафасгиршуда: - бояд аз паси ҷабрдида истода (агар ҳанӯз рост истода ва ба ҳуш бошад), бо дастон ӯро дар бар гирифтан; - як дастро мушт карда, бо он тарафе, ки ангушти калон дорад, ба шиками ҷабрдида дар сатҳи байни нофу қавсакҳои тахта (қабурға)-ҳо гузоштан; - кафи дигар дастро ба болои мушт гузошта, бо тапишдиҳии зуд ба боло бо мушт ба шикам зер мекунанд; - дастонро баробари ин якбора аз оринҷ қат мекунанд, лекин қафаси синаи ҷабрдидаро зер кардан лозим нест; - ин усулро ҳангоми зарурат чанд маротиба такрор мекунанд, то роҳи нафас кушода шавад; - агар роҳи нафас кушода шавад, нафасгирии одам барқарор мешавад ва рангу рӯяш муътадил мегардад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ	**ТС 05-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди шиносоӣ бо технологияи иттилоотиро дар сатҳи заминавӣ - кор бо муҳаррири матнӣ ва графикӣ, почтаҳои электронӣ, ҷустуҷӯ ва бозкашии (скачивание) иттилоотро аз Интернет тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - қобили истифода ба ҳар корманд.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - тавонистани хондан ва навистан.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Шиносоӣ бо сохти компюте	1.1. Шиносоӣ бо функсияҳо (амалкардҳо)-и ***қисмҳои асосии компютери фардӣ***.

	1.2. Кор кардан бо ***қисмҳои иловагии компютер.***
2. Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»	2.1. Омода намудани компютер ба кор. 2.2. Истифода намудани ***гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура).*** 2.3. Кор кардан бо файлҳо. 2.4. Кор кардан бо ***лавҳаи идоракунӣ.***
3. Кор кардан дар барномаи офисӣ	3.1. Кор кардан дар барномаи «WORD». 3.2. Кор кардан дар барномаи «POWER POINT». 3.3. Кор кардан бо муҳаррири матнӣ. 3.4. Кор кардан бо муҳаррири графикӣ.
4. Пайваст ва истифода намудани «Интернет»	4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет. 4.2. Кор кардан бо ***хадамоти ҷустуҷӯӣ*** ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот. 4.3. Кор кардан бо ***браузерҳо.***
5. Кор кардан бо почтаҳои электронӣ	5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ). 5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- пайваст кардани таҷҳизоти компютерӣ; - муайян намудани наслҳои компютерҳо; - кор кардан бо қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер, манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - истифода намудани компютерҳо ва барномаҳои он; - кор кардан бо ҳомили файлҳо; - кор кардан бо барномаҳои зиддивирусӣ; - сохтани файлҳо ва сабт кардани онҳо дар компютер; - сохтани файли «WORD» дар компютер ва сабт кардани он; - сохтани файли барномаи «POWER POINT» ва сабт кардани он; - чоп кардани ҳуҷҷатҳо дар компютер; - ворид намудани расм ва графикҳо дар барномаҳои офисӣ; - ҷӯрсозии параметрҳои Интернет; - боргирии маълумот аз Интернет; - кор кардан бо ҷустуҷӯгарҳо (браузерҳо)-и Интернет; - кор кардан бо мессенҷерон; - қабул, ирсол ва эътинои (игнорировать) мактубҳои почтаи электронӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- наслҳои компютерҳо; - қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер; - гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо); - функсияҳои қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер), манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - системаи амалиётии компютер; - драйверҳои қисмҳои иловагӣ; - лавҳаи идоракунӣ ва дохилшавӣ ба он; - намудҳои барномаҳои офисӣ; - тарзи насб кардани барномаҳои офисӣ дар компютер; - тартиби кори барномаҳои офисӣ;

	- дастрас намудани барномаҳои офисӣ аз Интернет ва ширкати истеҳсолкунанда; - таҷҳизот ва дастгоҳ барои пайвастшавӣ ба хатти Интернет; - тарзи бехатар кор кардан дар шабакаи Интернет; - хадамоти ҷустуҷӯӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ; - кибернетика ва кибертерроризм ва пешгири аз онҳо; - намудҳои мессенҷерон ва тарзи кори онҳо; - почтаи электронӣ ва тарзи дурусти истифодаи он; - бехатарӣ ва ҳифзи маълумот ҳангоми кор бо почтаҳои электронӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - масъул; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Шиносоӣ бо сохти компютер											
1.1. Шиносоӣ бо функсияҳои қисмҳои асосии компютери фардӣ			√								
1.2. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер	√		√								
Элементи 2: Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»											
2.1. Омода намудани компютер ба кор	√										
2.2. Истифода намудани гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура)	√										
2.3. Кор кардан бо файлҳо	√										
2.4. Кор кардан бо лавҳаи идоракунӣ	√										
6. Элементи 3: Кор кардан дар барномаи офисӣ											
3.1. Кор дар барномаи «WORD»		√									

3.2. Кор дар барномаи «POWER POINT»								√			
3.3. Кор бо муҳаррири матнӣ		√									
3.4. Кор бо муҳаррири графикӣ		√									
Элементи 4: Пайваст ва истифода намудани «Интернет»											
4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет	√										
4.2. Кор кардан бо хадамоти ҷустуҷӯӣ ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот	√										
4.3. Кор кардан бо браузерҳо	√										
Элементи 5: Кор кардан бо почтаҳои электронӣ											
5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ)	√										
5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Компютери фардӣ (КФ) – ин:	- компютере, ки онро танҳо як одам истифода мебарад (ё соҳибӣ мекунад) (аз калимаи «personal», яъне барои як фард)
Қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер:	*қисмҳои асосии компютер:* - монитор; - блоки системавӣ; - ҳарфкалид (клавиатура); - мушак. *қисмҳои иловагии компютер:* - принтер; - УПС; - овозбарор; - гӯшмонак (наушник); - сканер; - ёдгора//флеш-захирасоз (накопител); - модем.
Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура):	- тақсимоти тугмачаҳо (клавишҳо)-и ҳарфкалид (клавиатура) дар асоси функсия ва ҷойгиршавии онҳо. Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура) тақсим мешавад: - ба иловагӣ, алифбоӣ–рақамӣ, хизматӣ, фунсионалӣ, барои кор бо курсор муқарраргардида.
Лавҳаи идоракунӣ:	- қисмати истифодашавандаи интерфейс Microsoft Windows, ки иҷрои амалҳои асосӣ оид ба ҷурсозии система, чун иловакунӣ ва ҷӯрсозии дастгоҳ, насб ва деинсталлятсияи (интисоби)-и барномаҳо, идоракунии баҳисобгирии сабтҳо, воридкунии имконоти махсус ва инчунин, якчанд амалҳои дигари марбут ба

	идоракунии системаро имкон медиҳад.
Хадамотиҷустуҷӯии Интернет - инҳо:	- yandex; - google; - yahoo; - bing ва ғайра.
Браузер - ин:	- барномае, ки бо ёрии он веб-саҳифаҳо аз назар гузаронида мешаванд. Новобаста аз оне, ки намудҳои гуногуни браузер зиёданд, мазмуни кори онҳо ин - кушодани сомонаҳо мебошад. Барои ин, дар ҳар браузер сатри нишонигӣ вуҷуд дорад-майдоне, ки дар он номгӯйи сомона барои кушодашавии он чоп/навишта мешавад.

Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ)

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ		**СВ 01 – 1/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди қатъиян риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва бехатарии барқиро дар ҳама қитъаҳои корӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҳама қитъаҳои корӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 01-1/01 Гузаштан аз муоинаи тиббӣ; - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва мизоҷон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат	1.1. Риоя намудани талаботи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат. 1.2. Риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои кор. 1.3. Риоя намудани тартиботи дохилии ташкилот/корхона. 1.4. Пӯшидани либосҳои махсуси корӣ ва воситаҳои ҳимоявӣ.	
2. Риоя намудани ***қоидаҳои техникаи бехатарӣ***	2.1. ***Гузаштани дастурдиҳӣ*** (муқаддимавӣ, ибтидоӣ, такрорӣ, ғайринақшавӣ, мақсаднок) оид ба техникаи бехатарӣ. 2.2. Истифода намудани либосҳои махсус. 2.3. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодаи асбобу таҷҳизоти корӣ. 2.4. Санҷидани ҳолати асбобҳои барқӣ ва таҷҳизотҳо пеш аз истифодабарӣ.	
3. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми кор дар баландӣ	3.1. Истифода намудани воситаҳои эҳтиётӣ ва пешгирӣ. 3.2. Тайёр намудани халтачаи махсус ё қуттӣ барои истифодаи асбобҳои дастӣ ҳангоми кор дар баландӣ. 3.3. Гузаронидани муоинаи чуббандиҳо/таҳпулҳо ва мавҷудияти тавораҳои муҳофизатӣ, сипарҳо дар ҷойи тирезаҳо, дарҳо, чоҳи лифтҳо, сӯрохиҳо дар фаршҳо ва шифтҳо/болопӯшҳо.	
4. Риоя намудани ***қоидаҳои бехатарӣ аз сӯхтор***	4.1. Гузаштани дастурдиҳии муқаддимавӣ оид ба бехатарӣ аз сӯхтор. 4.2. Истифода намудани ***воситаҳои оташнишонӣ*** тибқи дастурамал ва таъйинот. 4.3. Кӯчонидан (тахлия)-и одамон аз қитъаи сӯхтор**.**	

Малакаҳои талабшаванда:	- кор кардан мувофиқи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи кор; - истифодаи либоси махсуси корӣ ва воситаҳои ҳимоявӣ; - шинос шудан бо санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба ҳифзи меҳнат; - пайдо намудани маълумот оид ба тартиботи дохилии ташкилот/корхона; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои муҳофизатӣ тибқи талаботи муассиса/ташкилот; -истифодаи воситаҳои муҳофизатии барқӣ; - санҷидани ҳолати коршоямии воситаҳои ҳимоявӣ; - истифода бурдани системаи эҳтиётӣ; - истифодаи воситаҳои оташнишонӣ тибқи дастурамал ва таъйинот.
Донишҳои талабшаванда:	- дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - дастурамали техникаи бехатарӣ ҳангоми оғози кор, дар раванди кор ва анҷоми кор; - санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба ҳифзи меҳнат; - тартиботи дохилии ташкилот/корхона оид ба ҳифзи меҳнат; - намудҳои дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои бехатарии барқии ташкилот; - қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ; - қоидаҳои истифода бурдани воситаҳои ҳимояи эҳтиётӣ; - қоидаҳои бехатарии сӯхтори ташкилот; - қоидаҳои тахлияи одамон (кӯчонидан) ҳангоми вазъиятҳои фавқулода; - сабабҳои сар задани сӯхтор ва пешгирӣ аз онҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - эҳтиёткор; - покизакор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат											
1.1. Риоя намудани талаботи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат			√								

1.2. Риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои кор			√								
1.3. Риоя намудани тартиботи дохилии ташкилот/корхона				√							
1.4. Пӯшидани либосҳои махсуси корӣ ва воситаҳои ҳимоявӣ	√										
Элементи 2: Риоя намудани ***қоидаҳои техникаи бехатарӣ***											
2.1. ***Гузаштани дастурдиҳӣ*** (муқаддимавӣ, ибтидоӣ, такрорӣ, ғайринақшавӣ, мақсаднок) оид ба техникаи бехатарӣ	√		√								
2.2. Истифода намудани либосҳои махсус	√		√								
2.3. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодаи асбобу таҷҳизоти корӣ	√		√								
2.4. Санҷидани ҳолати асбобҳои барқӣ ва таҷҳизотҳо пеш аз истифодабарӣ	√		√								
Элементи 3: Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми кор дар баландӣ											
3.1. Истифода намудани воситаҳои эҳтиётӣ ва пешгирӣ	√			√							
3.2. Тайёр намудани халтачаи махсус ё қуттӣ барои истифодаи асбобҳои дастӣ ҳангоми кор дар баландӣ	√			√							
3.3. Гузаронидани муоинаи чуббандиҳо/таҳпулҳо ва мавҷудияти тавораҳои муҳофизатӣ, сипарҳо дар ҷойи тирезаҳо, дарҳо, чоҳи лифтҳо, сӯрохиҳо дар фаршҳо ва шифтҳо/болопӯшҳо	√							√			
Элементи 4: Риоя намудани ***қоидаҳои бехатарӣ аз сӯхтор***											
4.1. Гузаштани дастурдиҳии муқаддимавӣ оид ба бехатарӣ аз сӯхтор	√			√							
4.2. Истифода намудани воситаҳои оташнишонӣ тибқи дастурамал ва таъйинот	√			√							
4.3. Кӯчонидан (тахлия)-и одамон аз қитъаи сӯхтор	√							√			

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Қоидаҳои техникаи бехатарӣ - ин:	- системаи чорабиниҳои муташаккилона, санадҳои меъёрӣ, воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи таъсири омилҳои хатарноки истеҳсолӣ ба коргар.
Гузаштани дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ:	- қабл аз иҷозатдиҳии коргар ба иҷрои вазифаи худ сардор ва шахсони масъул оид ба бехатарӣ уҳдадоранд бо одам ва корманд дастурдиҳии техникаи бехатариро гузаронанд. Қоидаи мазкур - шарти ҳатмии муносибатҳои меҳнатӣ, батартибдаровардашудаи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Гузаштани он ҳатто ба роҳбари ширкат ҳатмист. Танҳо баъди шиносоӣ бо дастур оид ба техникаи бехатарӣ кормандро метавон ба ҷойи кори худ иҷозат дод.
Қоидаҳои бехатарӣ аз сӯхтор - ин:	- системаи тадбирҳои муташаккилона, воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи ҳолати хатари оташ, барҳамдиҳии он ва таъсиррасонии омилҳои хатарноки истеҳсолӣ ба коргарон.
Воситаҳои оташнишонӣ:	- воситаи махсуси дар ихтиёрдошта ва инчунин, асбобу сомонабзори (асбобу анҷом) истифодашаванда барои оташнишонӣ (гидрант, рӯдаҳои оташнишонӣ, оташнишонак, рег (қум), об, чангаки сӯхторнишонӣ, мисрон (лом), бел, сатил ва ғайра).

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Муоширaт кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ	**СВ 02-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур малака ва донишҳои барои фаҳмиш ва истифодаи забони фарққунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва диг.), ибораҳои одии дар ҷои корӣ маъмулан истифодашавандаи хислати заминавӣ ва пешгӯйишаванда аз мисоли салому алейк, хайру хуш, марбут ба хизматрасонии инфиродии мизоҷон/фармоишгаронро инъикос мекунад, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - кормандони ҳама сатҳи соҳаи мазкур.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - донистани ҳарфҳои алифбои русӣ/англисӣ.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муошират кардан боадабона бо мизоҷон/фармоишгарон	1.2. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур. 1.3. Истифода намудани ***ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи*** одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзаратпурсӣ, сипосгузорӣ) бо мизоҷон/фармоишгарон. 1.4. Истифода намудани забони имову ишора ё луғат ҳангоми пайдо шудани монеаи забонӣ. 1.5. Истифода намудани ***захираҳои мувофиқ*** ва муроҷиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур.
2. Муошират кардан бо мизоҷон/фармоишгарон бо забони фарққунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ) барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор	2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани ***муошират.*** 2.2. Истифода намудани ҳама гуна ***усулҳои дидорӣ (визуалӣ)*** барои беҳтар ва иваз кардани ***муошират***и шифоҳӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- малакаҳои комуникативӣ ва байнишахсиятӣ барои таъмини муошırати мусбатона, боадабона бо мизоҷон/фармоишгарон; - истифодаи калимаҳои калидӣ, ибораҳо, ифодаҳои кӯтоҳ ва рақамҳои барои муошират бо мизоҷон/фармоишгарон зарур ва мутобиқ ба ҷойи кори мушаххас
Донишҳои талабшаванда:	- одоби салом, муаррифӣ ва посух ба саволҳои мизоҷон/фармоишгарон, ҳамкорон; - маданияти муошırати касбӣ; - методика ва таҷрибаи муошират бо имову ишора, забони бадан; - ҷанбаҳои равонии одоби муошират; - масоили равандҳои идрок ва фаҳмиши шарики муошират; - мафҳум, мушкилот ва хусусиятҳои муошırати байнифарҳангӣ; - мундариҷаи мафҳумҳои асосии равонӣ - ташхисии (психодиагностики) шарики муошират.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- кӯшиши омӯхтани забони хориҷӣ; Чунин бояд буд: - хушмуомила; - меҳрубон; - ташаббускор; - бофарҳанг.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/суҳбат	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муошират кардан боадабона бо мизоҷон/фармоишгарон											
1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур				√							
1.2. Истифода намудани ***ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи*** одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзаратпурсӣ, сипосгузорӣ) бо мизоҷон/фармоишгарон				√							

1.3. Истифода намудани забони имову ишора ё луғат ҳангоми пайдо шудани монеаи забонӣ				√							
1.4. Истифода намудани ***захираҳои мувофиқ*** ва муроҷиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур				√							
Элементи 2: Муошират кардан бо мизоҷон/фармоишгарон бо забони фарққунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ) барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор											
2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани ***муошират***				√							
2.2. Истифода намудани ҳама гуна ***усулҳои дидорӣ (визуалӣ)*** барои беҳтар ва иваз кардани ***муошират*** шифоҳӣ				√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ибораҳои одии маъмулан истифодашаванда	- субҳ ба хайр; - корҳо чӣ тавр? - то боздид; - ба шумо чӣ гуна хизмат расонам ва ғ.
Захираҳои мувофиқ	- дафтарчаи қайд, рӯзнома барои сабти калимаҳои маъмули истифода, барои зиёд кардани захираи калимаҳо; - луғати калимаҳо, ибораҳо; - луғатҳои гуногун (мавзӯӣ, касби алоҳида, бо расмҳо ва ғ.); - китобчаҳо; - аломатҳо бо тавзеҳот; - сайтҳо барои тарҷума.
Муошират	- гӯш додан ба маслиҳат ва эзоҳот; - пешниҳоди иттилооти ҷорӣ мисли: - расонидани кумак дар доираи уҳдадориҳои худ; - фаҳмонидан ва пешниҳоди дастурҳои одӣ ва ғ.
Усулҳои дидорӣ (визуалӣ)	- дар нақша нишон додан; - иттилооти заруриро дар ҳуҷҷатҳо, ҳуҷҷатҳои фармоиш ва нақшаҳо қайд кардан; - истифодаи калкулятор барои ҳисоби арзиши хароҷоти муайян ва ғ.; - истифодаи забони имову ишора, забони ҷисмонӣ; - нишон додани чизи мушаххас ва ғ.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Омода намудани ҷойи кор		**CI 7115-01-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур ташкил намудани раванди кор ва омода намудани асбобу таҷҳизоти дуредгарӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҳамаи ҷойҳои корӣ пеш аз оғози корҳои дуредгарӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия; - СВ 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Ташкил намудани раванди кор	1.1. Муайян намудани бехатарии ҷойи кор. 1.2. Омода намудани ***мизи кории дуредгарӣ***. 1.3. Шинос шудан бо нақшаи умумии корҳои дуредгарӣ. 1.4. Муайян намудани ҳаҷми корҳои дуредгарӣ. 1.5. Муайян намудани маводи истифодашаванда ва масрафшаванда. 1.6. Муайян намудани таҷҳизоти истифодашаванда.	
2. Омода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ	2.1. Интихоб намудани асбобу таҷҳизот вобаста ба корҳои дуредгарӣ. 2.2. Омода кардани асбобҳои дастӣ. 2.3. Омода кардани таҷҳизоти барқии дуредгарӣ. 2.4. Санҷидани коршоямии асбобу таҷҳизоти корӣ.	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - нигоҳ доштани ҳолати ҷойи кор мувофиқи талаботи ҳифзи меҳнат, бехатари аз сӯхтор, бехатарии истеҳсолӣ ва экологӣ; - ҷобаҷо кардани асбобҳои корӣ болои миз тибқи талабот; - кор кардан дар асоси нақшаи бино; - интихоб кардани минтақаи махсус дар ҷои корӣ барои нигоҳ доштани маҳсулоти тайёр; - интихоб намудани мизи корӣ барои истеҳсоли маҳсулоти ҳаҷман хурду калон; - кор кардан дар асоси дастурамали вазифавӣ; - ҷобаҷо кардани асбобҳои ёрирасон; - тоза нигоҳ доштани ҷойи корӣ; - ташкил намудани дорукӯттӣ дар ҷойи кор барои расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат, бехатари аз сӯхтор, бехатарии истеҳсолӣ ва экологӣ; - қоидаҳои ташкили ҷойи кори дуредгар; - маълумоти умумӣ дар бораи нақшаҳои дуредгарӣ; - аломатҳои шартии нақшаҳои сохтмонӣ; - муътадилии равшанӣ ва шароити санитарӣ-гигиении кор; - талаботи умумӣ оид ба омода кардани ҷойи кор; - қоидаҳои умумии ҷобаҷо кардани асбобу таҷҳизоти корӣ; - талаботи ҳуҷҷатҳои техникӣ нисбати ҷойи кор;

	- дастурамали вазифавии дуредгар; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - эҳтиёткор; - бодиққат; - покизакор; - масъулиятнок; - хушмуомила.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Ташкил намудани раванди кор											
1.1. Муайян намудани бехатарии ҷойи кор	√			√							
1.2. Омода намудани ***мизи кории дуредгарӣ***	√			√							
1.3. Шинос шудан бо нақшаи умумии корҳои дуредгарӣ	√			√							
1.4. Муайян намудани ҳаҷми корҳои дуредгарӣ	√			√							
1.5. Муайян намудани маводи истифодашаванда ва масрафшаванда	√			√							
1.6. Муайян намудани таҷҳизоти истифодашаванда	√			√							
Элементи 2: Омода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ											
2.1. Интихоб намудани асбобу таҷҳизот вобаста ба корҳои дуредгарӣ	√			√							
2.2. Омода кардани асбобҳои дастӣ	√			√							
2.3. Омода кардани таҷҳизоти барқии дуредгарӣ	√			√							

2.4. Санҷидани коршоямии асбобу таҷҳизоти корӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Мизи кории дуредгарӣ - ин:	- мизи дароз аз чӯб сохташудааст, ки дар болояш коркард кардани чузъҳои калон қулай аст. Дарозии аз ҳама мувофиқ барои чунин мизҳо шаш метрро ташкил медиҳад. Ҳар як маводи нимтайёри коркардшаванда ба воситаи фонаҳо дар чоки шакли секунҷадошташудаи болои миз мустаҳкам карда мешаванд, ки ин корро осон ва бехатар мекунад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гирифтани девори муваққатӣ дар атрофи мавзеи сохтмонӣ	**CI 7115-02-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ ҷиҳати сохтани девори муваққатӣ, омода кардани мавзеи деворгирифташаванда ва сохтани намудҳои гуногуни деворҳои муваққатӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷои кор ҳангоми сохтани девори муваққатии мавзеи сохтмон.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон; - СВ 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.	

Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро кардани корҳои омодагӣ	1.1. Таҳия намудани нақша (схема)-и девор. 1.2. Муайян намудани дарозии девори сохташаванда. 1.3. Муайян намудани ***навъи девор.*** 1.4. Омода кардани асбобу таҷҳизот ва масолеҳи зарурӣ. 1.5. Омода кардани мавзеи деворгирифташаванда.
2. Гирифтани девори муваққатӣ	2.1. Сохтани ***деворҳои огоҳкунанда*** (сигнальными). 2.2. Сохтани деворҳои муҳофизатӣ. 2.3. Сохтани деворҳои амниятӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя кардани техникаи бехатарӣ ҳангоми кор бо асбобҳо; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; - тоза кардани мавзеи деворгирифташаванда; - ҷойгир кардани деворҳои муваққатӣ дар майдони сохтмонӣ; - ҳамвор кардани замин; - интихоб кардани асбобу масолеҳ барои иҷро кардани амалиёти гуногуни дуредгарӣ; - кор кардан аз рӯи нақша/тарҳ; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ; - талаботи санитарияи истеҳсолӣ, беҳдошти меҳнат ва ҳифзи муҳити зист (экология); - намудҳои деворҳои муваққатии атрофи сохтмонҳо;

	- асбобҳо ва масолеҳи истифодашаванда барои деворҳои муваққатӣ; - тартиби омода кардани ҷойи кори дуредгар; - воситаҳои ҳимоявӣ ҳангоми иҷрои корҳо; - дастурамали расонидани ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - эҳтиёткор; - бодиққат; - покизакор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро кардани корҳои омодагӣ											
1.1. Таҳия намудани нақша (схема)-и девор	√			√							
1.2. Муайян намудани дарозии девори сохташаванда	√			√							
1.3. Муайян намудани ***навъи девор***	√			√							
1.4. Омода кардани асбобу таҷҳизот ва масолеҳи зарурӣ	√			√							
1.5. Омода кардани мавзеи деворгирифташаванда	√			√							
Элементи 2: Гирифтани девори муваққатӣ											
2.1. Сохтани ***деворҳои огоҳкунанда*** (сигнальными)	√			√							
2.2. Сохтани деворҳои муҳофизатӣ	√			√							
2.3. Сохтани деворҳои амниятӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Навъи деворҳои муҳофизатӣ - ин намуд мешаванд:	- тури (сетка) пластикӣ; - матои турӣ (сетчатое полотно); - торҳои (лента) ҷилодор; - варақаи профилӣ; - чӯбӣ; - турҳои металлӣ; - шиферӣ; - плитаҳои оҳану бетонӣ.
Деворҳои огоҳкунанда – инҳо:	- барои муҳофизати периметр истифода мешаванд, ки дар дохили он корҳои гуногуни сохтмонӣ е таъмирӣ гузаронида мешаванд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ	**CI 7115-03-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ барои таҷзияи (демонтаж) иншооти нолозим, сохтани иншоотҳои муваққатӣ, аз қабили анборҳо, биноҳои нигоҳдории масолеҳу таҷҳизотҳо, биноҳои ёрирасони маъмурӣ, санитарӣ-маишӣ, манзилию ҷамъиятии дар давраи сохтмонҳо истифодашавандаро бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷои кор ҳангоми таҷзияи (демонтаж) ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - CB 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-02-2/01 Гирифтани девори муваққатӣ дар атрофи мавзеи сохтмонӣ.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро кардани корҳои ***таҷзия (демонтаж)***	1.1. Аз назар гузаронидани иншооти таҷзияшаванда. 1.2. Тавора гирифтани ҷойи таҷзияшаванда. 1.3. Кандани иншоот/бино. 1.4. Ҷобаҷо намудани масолеҳи таҷзияшаванда вобаста ба намуд барои истифодаи минбаъда. 1.5. Тоза кардани партовҳо.
2. Сохтани иншоотҳои муваққатӣ	2.1. Сохтани биноҳои истеҳсолӣ. 2.2. Сохтани анборҳо. 2.3. Сохтани биноҳои ёрирасон (маъмурӣ ва санитарӣ-маишӣ). 2.4. Сохтани биноҳои манзилӣ ва ҷамъиятӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ; - риоя кардани техникаи бехатарӣ ҳангоми кор бо асбобҳо; - риоя намудани техникаи бехатарӣ хангоми кор дар баландӣ; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ-эҳтиётӣ;

	- интихоб кардани асбобу масолеҳ барои иҷро кардани амалиёти гуногуни дуредгарӣ; - таҷзия кардани биноҳои бо масолеҳҳои лулапечӣ ва порчагӣ рӯйбастшуда; - таҷзия кардани иншоотҳои одии чӯбин; - ҷудо кардани масолеҳҳои бомпушӣ мувофиқи талаботи технологӣ; - истифода бурдани масолеҳҳои чӯбу тахта мувофиқи хосияташон; - васл кардани масолеҳҳои лулапечию порчагии бомпӯшӣ ҳангоми бомпӯш кардани бино.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои бо маводи антисептикӣ ва зиддисӯхторӣ пушонидани масолеҳи чӯбин бо ёрии муқалами рангмолӣ; - талаботи санитарияи истеҳсолӣ, беҳдошти меҳнат ва ҳифзи муҳити зист (экология); - талаботи ҳифзи меҳнат нисбат ба ҷойҳои баланди кор кардан; - роҳҳои ба қисмҳо ҷудо кардан ва тоза кардани созаҳои оддии чӯбӣ; - талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ; - роҳу усулҳои ба қисмҳо ҷудо кардани бомҳои биноҳои бо масолеҳҳои лулапеч ва порчагӣ бомпӯшшуда; - ҳуҷҷатҳои техникии корҳои дуредгарӣ; - дастурҳои техникӣ ва оид ба расонидани ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - эҳтиёткор; - бодиққат; - покизакор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро кардани корҳои ***таҷзия (демонтаж)***											
1.1. Аз назар гузаронидани иншооти таҷзияшаванда	√			√							

1.2. Тавора гирифтани ҷойи таҷзияшаванда	√			√							
1.3. Кандани иншоот/бино	√			√							
1.4. Ҷобаҷо намудани масолеҳи таҷзияшаванда вобаста ба намуд барои истифодаи минбаъда	√			√							
1.5. Тоза кардани партовҳо	√			√							
Элементи 2: Сохтани иншоотҳои муваққатӣ											
2.1. Сохтани биноҳои истеҳсолӣ	√			√							
2.2. Сохтани анборҳо	√			√							
2.3. Сохтани биноҳои ёрирасон (маъмурӣ ва санитарӣ-маишӣ)	√			√							
2.4. Сохтани биноҳои манзилӣ ва ҷамъиятӣ	√		√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Таҷзия (демонтаж) – ин:	- таҷзияи (демонтажи) бинову иншоотҳо маҷмӯи корҳое мебошанд, ки ба таври механикӣ ё дастӣ иҷро шуда натиҷааш пурра ё қисман кандани бино мебошад. Сабабҳои вайрон кардани бино гуногун шуда метавонанд, фарсудашавии бино, нуқсон ва ғ. Иҷро кардани корҳои таҷзияи биноҳоро ба мутахассисони касбӣ бовар кардан лозим, ба онҳое, ки дорои асбобу анҷом ва таҷҳизотҳои лозимиянд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Буридани чӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ	**CI 7115-04-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷро намудани корҳои арракунӣ бо тарзи кундаланг ва дарозӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар устохонаи дуредгарӣ ҳангоми буридани чӯбу тахтаҳо ва барои истифода омода кардани онҳо.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - CB 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-02-2/01 Гирифтани девори муваққатӣ дар атрофи мавзеи сохтмонӣ; - CI 7115-03-2/01 Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро кардани буриши кундалангии тахтаҳо	1.1. Омода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ. 1.2. Гузоштани масолеҳ ба мизи дуредгарӣ ва оғоз намудани арракунӣ. 1.3. Истифода бурдани қутии махсуси арракунӣ дар буриши кундаланг. 1.4. Истифода бурдани арраи механиконидашуда барои

	кундаланг буридани ғӯлачӯбҳо, сабикаҳо ва тахтаҳо.
2. Буридани тахта бо дарозӣ	2.1. Ҷойгир кардани тахта дар мизи дуредгарӣ. 2.2. Оғоз кардани арракунӣ бо такя ба буғуми ангушти калон. 2.3. Оғоз кардани арракунӣ бо истифодаи сабика.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми буридани чӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ; - истифода бурдани арраҳои дастӣ ва барқӣ; - иҷро кардани буриши кушода ва маҳкам; - ичро кардани буриш аз нуг; - иҷро кардани буриш бо қади наххо; - иҷро кардани буриши кундаланг; - иҷро кардани буриши миёнагӣ (кундаланг- нугӣ, қадӣ –нугӣ, қадӣ-кундалангӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳо ва техникаи аракунӣ; - сохти арраҳо вобаста ба дандонаҳо ва лабҳои буранда; - асосҳои буриши чӯбу тахтаҳо; - усулҳои буриш; - таносуби қувваи буриш; - хосияти чӯбҳо; - дастурамали техникаи бехатарӣ ва ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - дақиқкор - эҳтиёткор; - бодиққат; - покизакор; - масъулиятнок;

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамой (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро кардани буриши кундалангии тахтаҳо											
1.1. Омода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ	√			√							

1.2. Гузоштани масолеҳ ба мизи дуредгарӣ ва оғоз намудани арракунӣ	√			√							
1.3. Истифода бурдани қутии махсуси арракунӣ дар буриши кундаланг	√			√							
1.4. Истифода бурдани арраи механиконидашуда барои кундаланг буридани ғӯлачӯбҳо, сабикаҳо ва тахтаҳо	√			√							
Элементи 2: Буридани тахта бо дарозӣ											
2.1. Ҷойгир кардани тахта дар мизи дуредгарӣ	√			√							
2.2. Оғоз кардани арракунӣ бо такя ба буғуми ангушти калон	√			√							
2.3. Оғоз кардани арракунӣ бо истифодаи сабика	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

<table>
<tr><td>Арраҳои буриши қадӣ ва кундалангӣ – ин:</td><td>- арраҳое, ки бо онҳо метавонанд чӯбҳоро кундалангӣ ва бо қадкунӣ арра кунанд. Онҳо шакли секунҷаи баробарпаҳлӯ бо кунҷи рост доранд, ки ба самти буриш равон карда шудаанд. Андозаҳои кунҷҳои дандонаҳои буранда бузургии миёнаи байни кунҷҳоро ташкил медиҳанд, ки ин барои дандонаҳои арраҳои буриши қадӣ ва кундалангӣ қабул шудааст.</td></tr>
<tr><td>Хосиятҳои техникии арраҳои мудавварӣ барқӣ – чунин аст:</td><td>
<table>
<tr><th>Нишондиҳандаҳо</th><th>ИЭ- 5104</th><th>ИЭ- 5106</th><th>ИЭ- 5107</th></tr>
<tr><td>Қутри чархарра мм</td><td>200</td><td>160</td><td>200</td></tr>
<tr><td>Умқи зиёдтарини арракунӣ мм</td><td>70</td><td>45</td><td>65</td></tr>
<tr><td>Кунҷи моили чархарра мм</td><td>0…45</td><td>0…45</td><td>0…45</td></tr>
<tr><td>Зудии чархзании чархарра давр/дақиқа</td><td>2400</td><td>2900</td><td>2900</td></tr>
<tr><td>Суръати интиқол зимни буриш ба тамоми умқ м/дақиқа</td><td>1,2</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Муҳаррики барқӣ,тавоноии фоиданок ,кВт… зудии ҷараён, Гц</td><td>06
50</td><td>0,37
50</td><td>0,75
50</td></tr>
<tr><td>Андозаҳои ҳаҷми (дарозӣ х васеъгӣ х баландӣ) мм</td><td>365х280х300</td><td>252х352х226</td><td>360х360х240</td></tr>
<tr><td>Вазн кг</td><td>10,5</td><td>5</td><td>6,5</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Канда гирифтани қолаби бетон (опалубка)	**CI 7115-05-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди кандани қолаби бетонро аз пойдевор, аз девор ва аз болопӯш (перекрытий) бо назардошти риояи қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми канда гирифтани қолаби бетон.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-03-2/01 Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ; - CI 7115-04-2/01 Буридани чӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ.	

Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Кандани қолаби бетон аз пойдевор (фундамент)	1.1. Аз назар гузаронидани ҳолати бетон. 1.2. Кушодани ҷавфскунандаҳо (стяжки) ва болтҳо, бурида гирифтани симҳои печдодашуда. 1.3. Кандани ҷузъҳои дар кунҷҳо гузошташуда. 1.4. Кандани сипар (щит). 1.5. Тоза кардан ва ҷобаҷо кардани сипарҳо (шитҳо).
2. Кандани қолаби бетон аз девор	2.1. Гирифтани ҷузъҳо аз кунҷҳо. 2.2. Кандани поячаҳо ва скобаҳои маҳкамкунандаи сипар аз берун. 2.3. Кушодани ҷузъҳои ҷавфскунанда (стяжные). 2.4. Кандани сипар (щит).
3. Кандани қолаби бетон аз болопӯш (перекрытий)	3.1. Ҷудо кардани тунуктахтаҳои (бортиков) қад - қади периметри шифти тахтасангӣ (плиты) ва ба андозаи муқарраршуда паст кардани пояҳо (стойка). 3.2. Ҷудо кардани болорҳои кундаланги воқеъ дар болои ҷойи васли варақаҳои тахтафарш. 3.3. Гирифтани панелҳои фанерӣ. 3.4. Кандани болорҳои кундаланг ва баъдан болорҳои бадарозӣ ҷойгиршуда.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ-эҳтиётӣ; - санҷидани мустаҳкамӣ ва хушкшавии бетон; - ҷудо кардани девораҳои қолиб; - фаровардани пояҳо; - ҷудо кардани болорҳо аз ҷойҳои пайванди сипар (щит); - кашида гирифтани ҷузъҳои фанерӣ; - канда гирифтани пояҳои кундаланг гузошташуда; - канда гирифтани ҷузъҳои кунҷии қолиб; - канда гирифтани симпечҳо, болту ҷафскунандаҳо (стяжек); - ҷамъ карда гирифтани появу поячаҳои сипарҳоро (шитҳоро) мустаҳкам нигоҳдоранда; - канда гирифтани ҳалқаҳо ва скобаҳо;

	- пай дар пай кандани ҷузъҳо; - тоза кардани қолиб аз боқимондаҳои бетон ва ҷобаҷо кардани онҳо барои истифодаи дубора.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - хусусиятҳои таҷзияи қолаби бетон; - намудҳои қолаби бетон; - тартиби таҷзияи қолибҳои пӯшишҳо; - тартиби таҷзияи қолибҳои пойдевор; - тартиби таҷзияи қолибҳои девор; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) ҳангоми иҷрои корҳо; - омилҳои муайянкунандаи муҳлати кандани қолиб; - қоидаҳои кандани қолиб вобаста ба ҳарорати ҳаво; - нишондиҳандаи фоизи мустаҳкамшавии бетон; - тартиби қандани ***қолаби бетон вобаста ба ҳарорати ҳаво;*** - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - дақиққор; - эҳтиёткор; - бодиққат; - покизакор; - пуртоқат.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамой (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Кандани қолаби бетон аз пойдевор (фундамент)											
1.1. Аз назар гузаронидани ҳолати бетон	√			√							
1.2. Кушодани ҷавфскунандаҳо (стяжки) ва болтҳо, бурида гирифтани симҳои печдодашуда	√			√							
1.3. Кандани ҷузъҳои дар кунҷҳо гузошташуда	√			√							
1.4. Кандани сипар (щит)		√	√								
1.5. Тоза кардан ва ҷобаҷо кардани сипарҳо (шитҳо)	√			√							

Элементи 2: Кандани қолаби бетон аз девор											
2.1. Гирифтани ҷузъҳо аз кунҷҳо	√			√							
2.2. Кандани поячаҳо ва скобаҳои маҳкамкунандаи сипар аз берун	√			√							
2.3. Кушодани ҷузъҳои ҷавфскунанда (стяжные)		√	√								
2.4. Кандани сипар (щит)	√			√							
Элементи 3: Кандани қолаби бетон аз болопӯш (перекрытий)											
3.1. Ҷудо кардани тунуктахтаҳои (бортиков) қад - қади периметри шифти тахтасангӣ (плиты) ва ба андозаи муқарраршуда паст кардани пояҳо (стойка)	√			√							
3.2. Ҷудо кардани болорҳои кундаланги воқеъ дар болои ҷойи васли варақаҳои тахтафарш	√			√							
3.3. Гирифтани панелҳои фанерӣ		√					√				
3.4. Кандани болорҳои кундаланг ва баъдан болорҳои бадарозӣ ҷойгиршуда	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Қолаби бетонрехташударо вобаста ба ҳарорати ҳаво - дар муҳлати зерин кандан мумкин аст:	Ҳарорати ҳаво	Муҳлати кандани қолиб
	30–35 °С	5 рӯз
	20–25 °С	7–10 рӯз
	10 °С	15 рӯз
	0 °С	1 моҳ
	Пастар аз 0 °С	2 моҳ

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Насб намудани воситаҳои зарурӣ дар ҳуҷраҳои истиқоматӣ	**CI 7115-06-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои дуредгариро вобаста ба насби ҳавокаш, либосовезакҳо, чортоқ (антресол) ва пардаовезакҳо бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми иҷрои корҳои насбкунии воситаҳои зарурӣ дар ҳуҷраҳои истиқоматӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор;	

- СІ 7115-03-2/01 Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ; - СІ 7115-04-2/01 Буридани чӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Насб намудани ҳавотозакунак дар ошхона	1.1. Муайян намудани намуди ҳавотозакунаки насбшаванда. 1.2. Кашидани нақша барои насби ҳавотозакунак дар ошёна. 1.3. Омода кардани асбобҳои корӣ барои насби ҳавокаш. 1.4. Насб намудани ҳавокаш.
2. Насб намудани либосовезакҳо	2.1. Ба нақша гирифтани кор. 2.2. Интихоб намудани асбобу маводи лозимӣ барои насби либосовезакҳо. 2.3. Насб намудани либосовезакҳо.
3. Насб намудани чорток (антресол)	3.1. Иҷро кардани корҳои нишонгузорӣ ва мустаҳкамкунии асос. 3.2. Сохтани қисмати дохилии ***чорток (антресол)*** ва чаҳорчӯбаи дари он. 3.3. Насб кардани чаҳорчубаи дари чорток. 3.4. Насб кардани дарҳои чорток (антресол).
4. Насб кардани пардаовезакҳо	4.1. Интихоб намудани ҷой барои насби пардаовезакҳо. 4.2. Мустаҳкам намудани пояҳои пардаовезакҳо. 4.3. Насб кардани пардаовезакҳо.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя кардани техникаи бехатарӣ ҳангоми кор бо асбобҳо; - риоя кардани меъёрҳои иҷрои корҳо; - риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат; - интихоб кардани асбобу масолеҳ барои иҷрои амалиёти гуногуни дуредгарӣ; - санҷидани корҳои иҷрогардида мувофиқи тарҳ/нақша; - интихоб кардани ҷои шинондани ҳавотозакунак; - насб кардани ҳавокаш; - иҷро намудани амалиётҳои пайдарҳамӣ ҳангоми насби либосовезакҳо; - иҷро намудани амалиётҳои пайдарҳамӣ ҳангоми насби пардаовезакҳо; - муайян кардани намудҳо, нуқсонҳо, хосиятҳои физикӣ ва механикии чӯб; - интихоб намудани ҷои сохтани чортокҳо; - иҷро намудани амалиётҳои пайдарҳамӣ ҳангоми сохтани чортокҳо; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои насб кардани ҳавокаш ва меъёрҳои санитарӣ; - намудҳои ҳавокаш; - технологияи насби ҳавокашак; - намудҳои пардаовезакҳо; - тартиби насби пардаовезакҳо; - қоидаи насби либосовезак дар даҳлез; - намудҳо ва тарзи мустаҳкам кардани тиргакҳо (крепеж); - афзалияти чортокҳо (антрисол);

	- меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) ҳангоми иҷрои корҳо; - дастурамали вазифавии дуредгар; - навъҳои асосӣ, нуқсонҳо, хосиятҳои физикӣ ва механикии чӯбҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бодиққат; - покизакор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволхо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Насб намудани ҳавотозакунак дар ошхона											
1.1. Муайян намудани намуди ҳавотозакунаки насбшаванда	√			√							
1.2. Кашидани нақша барои насби ҳавотозакунак дар ошёна	√			√							
1.3. Омода кардани асбобҳои корӣ барои насби ҳавокаш	√			√							
1.4. Насб намудани ҳавокаш		√	√								
Элементи 2: Насб намудани либосовезакҳо											
2.1. Ба нақша гирифтани кор	√			√							
2.2. Интихоб намудани асбобу маводи лозимӣ барои насби либосовезакҳо	√			√							
2.3. Насб намудани либосовезакҳо		√	√								
Элементи 3: Насб намудани чортоқ (антресол)											
3.1. Иҷро кардани корҳои нишонгузорӣ ва мустаҳкамкунии асос	√			√							

3.2. Сохтани қисмати дохилии ***чортоқ (антресол)*** ва чаҳорчӯбаи дари он	√			√							
3.3. Насб кардани чаҳорчубаи дари чортоқ		√					√				
3.4. Насб кардани дарҳои чортоқ (антресол)	√			√							
Элементи 4: Насб кардани пардаовезакҳо											
4.1. Интихоб намудани ҷой барои насби пардаовезакҳо	√			√							
4.2. Мустаҳкам намудани пояҳои пардаовезакҳо	√			√							
4.3. Насб кардани пардаовезакҳо		√					√				

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Чортоқ (антресол) - ин:	**- чортоқ (тоқ, антресол)** раф бо дарҳои кушодаву маҳкамшуда дар зери шифт ё болои дарҳо барои нигоҳ доштани ашё муқаррар шудааст. Дар шароити имрӯза чортоқҳо (антресол) дар ҳуҷраҳои дорои шифтҳои (потолок) баланд, метавонанд як ҳуҷраи иловагӣ шаванд: хонаи хоб, ҳуҷраи корӣ (офис), китобхона. Чортоқҳо (антресол) дар ҳуҷраҳои хурд нақши махсус мебозанд, ки аз баландӣ дар шароити набудани ҷой истифода карда мешаванд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Насб намудани зеҳтахтаи роғҳои байни фарш ва девор (плинтус)	**CI 7115-07-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои дуредгариро вобаста ба насби зеҳтахтаи роғҳои байни фарш ва девор бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми насбкунии зеҳтахтаи роғҳои байни фарш ва девор (плинтус).	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - CB 03/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-03-2/01 Иҷро кардани корҳои таҷзия ва сохтани иншоотҳои муваққатӣ; - CI 7115-04-2/01 Буридани чӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро кардани корҳои омодагӣ	1.1. Интихоб намудани навъи зеҳтахта (плинтус). 1.2. Омода намудани асбобҳои корӣ ва мавод вобаста ба навъи зеҳтахтагирӣ.
2. Насб намудани зеҳтахта (плинтус)	2.1. Насб намудани зеҳтахта бо сахтафзорҳо (метиз). 2.2. Насб намудани зеҳтахта бо ширеш (клеевой монтаж). 2.3. Насб намудани зеҳтахта бо усули ҷудошаванда, бардошташаванда (съёмный монтаж).

Малакаҳои талабшаванда:	- интихоб кардани зеҳтахта (плинтус); - истифода намудани сахтафзорҳо (метизы); - муайян намудани миқдори зарурии маҳсулот; - васл намудани зеҳтахтаҳо бо мехи моеъ (жидкий гвозд); - иҷро кардани усули ҷудошаванда, бардошташаванда (съёмный монтаж).
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми васл кардани зеҳтахтаҳо; - усулҳои васл кардани зеҳтахтаҳо; - намудҳои зеҳтахтаҳо; - навъҳои зеҳтахтаҳо; - хусусиятҳои васлкунии навъҳои гуногуни зеҳтахтаҳо; - тартиби истифодаи ***зеҳтахтаҳои дюполимерӣ*** - тартиби пайдарҳамии васли зеҳтахтаҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бодиққат; - эҷодкор; - покизакор; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/сӯҳбат	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи тадқиқот/case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро кардани корҳои омодагӣ											
1.1. Интихоб намудани навъи зеҳтахта (плинтус)	√			√							
1.2. Омода намудани асбобҳои корӣ ва мавод вобаста ба навъи зеҳтахтагирӣ	√			√							
Элементи 2: Насб намудани зеҳтахта (плинтус)											
2.1. Насб намудани зеҳтахта бо сахтафзорҳо (метиз)	√			√							

2.2. Насб намудани зеҳтахта бо ширеш (клеевой монтаж)	√			√							
2.3. Насб намудани зеҳтахта бо усули ҷудошаванда, бардошташаванда (съёмный монтаж)		√	√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Зеҳтахтаҳои дюполимерӣ - ин:	- профилест бо иҷро кардани вазифаҳои якхела мисли дигар зеҳтахтаҳо, аммо аз маводи инноватсионӣ дар асоси пенополиуретан ва пенополистирол сохта шудааст.

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори дуредгарӣ коргари синусоли на камтар аз 18 сола, ки тайёрии зарурии назариявӣ ва амалӣ дорад, аз муоинаи тиббӣ гузаштааст, ҳолати саломатиаш хуб аст, дастури муқаддимавӣ ва ибтидоиро оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи корӣ гузаштааст, роҳ дода мешавад.

Дуредгар вазифадор аст:

- иҷро кардани он корҳое, ки дар дастурамали корӣ муқаррар гаридааст;
- иҷро кардани қоидаҳои дохилии тартиботи меҳнати корхона;
- истифода бурдани воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ ва коллективӣ;
- риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат;
- фавран хабардор кардани роҳбари бевосита ё болоӣ оид ба ҳама гуна ҳолатҳои хатарнок ба ҳаёт ва саломатии одамон таҳдидкунанда, оид ба ҳар як ҳодисаи нохуш, бад шудани вазъи саломатии худ, аз ҷумла зоҳир шудани аломатҳои шадиди бемории касбӣ;
- гузаштан аз омӯзиши усул ва тарзҳои бехатари иҷрои корҳо ва расонидани ёрии аввалия ба зарардида дар истеҳсолот, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, санҷиши дониши қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;
- гузаштан аз муоинаи тиббии ҳатмии даврӣ (дар ҷараёни фаъолияти меҳнатӣ), инчунин, муоинаи ғайринавбатии тиббӣ бо роҳхати корфармо дар ҳолатҳои пешбинишудаи Кодекси меҳнат ё дигар қонунҳо;
- тавонистани расонидани ёрии аввалияи тодухтурӣ ба зарардидагон аз ҷараёни барқ ва дигар ҳодисаҳои нохуш;
- тавонистани истифодабарии воситаҳои аввалияи сӯхторхомӯшкунӣ.

Ҳангоми кори кандакорӣ метавонанд омилҳои истеҳсолии хатарнок ва зараровари зерин таъсир расонанд:

- қисматҳои ҳаракаткунандаи таҷҳизоти истеҳсолӣ;
- равшаннокии нокифояи минтақаи корӣ;
- нокифоягии равшании табиӣ;
- серчангиву ғубор, газолудии ҳавои минтақаи корӣ;
- ҳарорати баланди сатҳи таҷҳизот, масолеҳ;
- ҳарорати баланд ё пасти ҳавои минтақаи корӣ;

- тағйирпазирӣ ва намнокии ҳаво;
- катаклизмҳои табиӣ;
- нӯгҳои тез, дағар буғурӣ ва шахшӯлиҳо дар сатҳи нимтайёрҳо, асбобу абзор ва таҷҳизот;
- зарбаи ҷараёни барқ;
- афтодан аз баландӣ ва ғайра.

Дуредгар мутобиқи меъёрҳои намунавии соҳавӣ ва шартномаи коллективӣ бояд ройгон бо либосу пойафзоли махсус ва дигар воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ таъмин бошад.

Талаботи ҳифзи меҳнат пеш аз оғози кор

Пеш аз оғози кор устои дуредгар барои ҳимоя аз таъсиррасонии омилҳои хатарнок ва моддаҳои зараррасони истеҳсолӣ, бояд либоси махсус пӯшад. Либоси махсус бояд тоза буда, андозаи мувофиқ дошта бошад ва ҳангоми ҳаракат монеа эҷод накунад.

Пеш аз оғози кор ба устои дуредгар лозим меояд, ки асбобҳои кориро, ки минбаъд дар кор истифода мебарад, аз назар гузаронад ва ба коршоямии онҳо бовар ҳосил кунад.

Устои дуредгар, агар мӯтақид бошад, ки бехатарӣ дар ҷойи кор барои иҷрои супоришҳои додашуда таъмин карда нашудааст набояд ба кор шурӯъ кунад.

Талаботи ҳифзи меҳнат ҳангоми кор

Устои дуредгар ҳангоми кор дар назар дошта бошад, ки чӯбпораҳо хосияти зудсӯзӣ дошта хавфи сӯхторо ба миён меоранд. Аз сӯхтор муҳофизат бояд кард.

Ҳангоми истифодаи асбобҳои кории дуредгарӣ дар назар бояд дошт, ки онҳо теғ доранд, бо барқ кор мекунанд ва зудҳаракатанд. Муҳимтарин талабот ҳангоми истифодаи онҳо дар ҳолати коршоямӣ қарор доштани онҳост.

Истифодаи асбобҳо аз рӯи дастури истифодабарии онҳо махсусан бахши бехатарӣ бояд сурат гирад.

Техникаи бехатарӣ

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба чанд намуд ҷудо мешаванд. Таснифоти дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ – ин марҳилаи муҳими фаъолияти ҳар як ширкат, корхона, аз ҷумла муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ- техникӣ маҳсуб меёбад. Дастурдиҳӣ тақсим мешавад, аз рӯи мақсад, тавсифот, муҳлат, шахси мансабдор, инчунин, аз ваколатдори онро гузаронанда. Ҳама масъалаҳои таъмини бехатарӣ дар истеҳсолотро мутахассиси дорои тахассуси муайяншуда ҳал мекунад.

Дастурдиҳии муқаддимавиро оид ба техникаи бехатарӣ муҳандиси техникаи бехатарӣ ё мутахассиси дипломдор, оне ки иҷрои ин гуна уҳдадорӣ тибқи фармон вакалатдор шудааст, мегузаронад. Ба дастурдиҳии муқаддимавӣ метавонанд, мутахассисони масъули бехатарии тиббӣ ва зиддисӯхтор ҷалб шаванд.

Дастурдиҳии муқаддимавӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба ҳамаи кормандони ба кор оғознамуда, новобаста аз собиқаи корӣ, синну сол, сатҳи таҳсилот гузаронида мешавад. Он барои таълимгирандагоне, ки таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ мегузаранд, инчунин барои кормандони сафари хизматиомада ва муваққатӣ ҳатмӣ мебошад.

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ бояд маълумотро оид ба ҳама воситаҳои ҳимоявии коллективона ва инфиродии дар корхона вуҷуддошта, инчунин тартиби додани онҳоро инъикос намояд. Ба дастурдиҳии мазкур масъалаҳои расонидани ёрии аввалия ба шахсони зарардида ҳангоми сӯхтор ё дигар ҳодисаҳои нохуш дарҷ мегарданд. Ин намуд дастурдиҳӣ ба кормандон дар утоқи техникаи бехатарӣ гузаронида мешавад ва истифодаи воситаҳои техникии омӯзиш ва воситаҳои айёниро дар назар мегирад.

Хусусияти дастурдиҳии аввалия аз он иборат аст, ки он на дар утоқи мутахассиси техникаи бехатарӣ, балки бевосита дар ҷойи корӣ гузаронида мешавад. Шахсоне, ки вазифодоранд, онро гузаранд:

- кормандони нав, аз ҷумла, кормандони кироя;
- кормандони дар ду ё якчанд ҷой коркунанда тариқи шартномаи мухлатнок;
- кормандани сафари хизматиомада;
- таълимгирандагони дар таҷрибаомӯзии истеҳсолибуда;
- дигар шахсони дар фаъолияти корхона иштироккунанда.

Дастурдиҳии такрориро на кам аз як маротиба дар ним сол мегузаронанд. Санаи гузарониш дар журнали дастурдиҳии техникаи бехатарӣ сабт карда мешавад.

Ин чорабиниҳои мазкур дар доираи ТИКТО аҳамияти махсусро доранд. Масалан, пеш аз гузаронидани машғулиятҳои амалӣ дар муассисаҳои таълимӣ, омӯзгор дар ҳар як дарс алгоритми амалҳои таълимгирандагонро такрор мекунад, саволҳои дар мавзӯи дастурдиҳӣ дахлдоштаро медиҳад. Ин чорабинӣ таваккали бавуҷудоии ҳодисаҳои нохушро дар машғулиятҳои амалӣ паст мекунад, омӯзгорро аз ҳолатҳои нохуш, алоқаманд бо вайрон кардани дастурҳои додаи ӯ аз ҷониби таълимгирандагон, эмин медорад.

Дастурдиҳии ғайринақшавӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми мақоми қонунӣ гирифтани тағйиротҳои ба ҳифзи меҳнат дахлдор дар қонунгузории ватанӣ;
- ҳангоми тағйирёбии раванди технологӣ дар истеҳсолот:
- дар сурати навкунии (модернизатсия) таҷҳизот ва механизмҳо;
- ҳангоми вайронкунии талаботи ҳифзи меҳнат, ки он ба садама ва ҳодисаи нохуш овардааст;
- бо талаботи мақомоти назоратӣ ва шахсони мансабдор;
- ҳангоми танаффус дар кор зиёда аз сӣ рӯз - барои вазифаҳои дорои омилҳои зараровар ва хатарнок, шаст рӯз - барои дигар кормандон;
- бо қарори шахсии кордиҳанда.

Дастурдиҳии мақсаднок дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми корҳои якмаротиба;

- ҳангоми амалӣ кардани чорабиниҳои оммавӣ дар корхона;

- бартараф кардани садамаҳо, ҳолатҳои фавқулодда.

Мундаричa ва ҳаҷми он аз ҳолати мушаххас муайян карда мешавад.

Дуредгар - дастурдиҳиро ҳар бор пеш аз иҷрои вазифаи додашуда мегузаронад.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба тахассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботҳои худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ мегузаронад ва дар журнали техникаи бехатарӣ оид ба гузаронидани он қайд мекунад.

Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Иҷозати шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, аз омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, ба таҷрибаомӯзӣ баромадан манъ аст.

Талабот ба довталабон

Хоҳишмандоне, ки мехоҳанд касби «Дуредгар»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 2 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро азхуд кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

– ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;

– ҳуҷҷатҳоро мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намояд;

– аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 2-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯйи касби «Дуредгар» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- доштани донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС;

- методикаи таълими салоҳиятҳоро донанд;

- на кам аз 3 соли таҷрибаи кории дуредгариро дошта бошанд;

- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошанд;

- сатҳи тахассуси омӯзгорон аз сатҳи 4-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;

- аз муоинаи тиббӣ гузаранд.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ

Номгӯйи асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	**Таҷҳизот**	Миқдор	**Мавод/дигар лавозимот**	Миқдор
Асбобҳои асосӣ		Ҷафсранда	1 адад	Фанер, ДВП, ДСП	∞
Табар	5 адад	Арраи даврашакл (серкулярка)	1 адад	Лавҳаҳои (щиты) чӯбин	∞
Болға	5 адад	Дастгоҳи пармакунӣ	1 адад	Ҳалқаҳои (скобаҳои) сохтмонӣ ва меххои печдор (болт, шруб)	∞
Маҷмуи арраҳо	5 адад	Шрупавёр	1 адад	Маводи ороишии чӯб	∞
Газанбур	5 адад	Дастгоҳи рейсмус	1 адад	Ширешҳо	∞
Мехкашак	5 адад	Дастгоҳи рандакорӣ (фрезер)	1 адад	Маводи рӯйпушкунии локу рангӣ ва ҳалкунанда (растворители)	∞
Маҷмуи исканаҳо	5 адад	Дастгоҳи харротии чӯб	1 адад	Фурнитураи сохтмонӣ ва мебелӣ	∞
Ҷадвали секунча (уголник)	5 адад	Дастгоҳи тезкунӣ	1 адад	Маводҳои гарминигоҳдорӣ (теплоизоляционӣ)	∞
Искана	5 адад	Дастгоҳи суфтакунӣ	1 адад	Маводи рӯйбасти фарш	∞
Маҷмуи рандаҳо	5 адад	Дастгоҳи ҳамакораи коркар-ди чӯб (комбини-рованный)	1 адад	Сафолакҳои бомпӯшӣ	∞
Маҷмуи (набор) асбобҳои ченкунию санҷишӣ)	5 адад	Пармаи барқӣ	1 адад	Маводҳо барои рӯйбасти шифт	∞
Маҷмӯи кордҳо	5 адад	Болгарка	1 адад	Антисептика барои чӯб	∞
Маҷмуи пармаҳо	5 адад	Дастгоҳи рандакунии барқӣ	1 адад	Либосҳои махсус ва воситаҳои инфиродии ҳимоявӣ (СИЗ)	25 адад
Рейсмас (асбоб барои кашидани хатҳои мувозӣ)	5 адад			Чӯбу тахта	∞
Маҷмуи шиканҷаҳо	5 адад			Ҷузъҳои сохтмонӣ аз чӯб (зеҳтахта, тахта барои густурдани фарш, паркет ва ғ)	∞
Шишабур	5 адад				

Мавод		Таҷҳизоти таълимӣ		Лавозимоти дафтардорӣ	
Чӯб		Проектор	1 адад	Қоғази А4	1 баст
Тахта		Флипчарт	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
Ширеш		Тахта	10 адад	Маркер	1 баст
Ранг		Компютерҳо	25 адад	Флипчарт	4 адад
Лок (лак)		Экран	1 адад	Қалам	25 адад
		Тахтаи электронӣ/ интерактивӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
				Маводи таълимӣ	
				Стандарти салоҳиятҳо	5 адад
				Барномаи таълимии модулӣ	5 адад
				Дастур	∞
				Китобҳо	25 адад
				Видео (CD)	∞

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Сохтмон**

Касб: **Дуредгар**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **CI 7115**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **10**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **3**

Тафсир: **01/соли 2024**

САЛОҲИЯТ
ТРЕНИНГ
МАҲОРАТ
ДОНИШ
РУШД
МАЛАКА
ОМӮЗИШ
ТАҶРИБА

Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар» сатҳи 3-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯйи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ)	
ТС 04-3/01	Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ
ТС 05-3/01	Такмил додани тахассуси касбӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
СІ 7115-08-3/01	Таҳия намудани нақшаҳои кории дуредгарӣ
СІ 7115-09-3/01	Насб кардани қолаби бетон (опалубка)
СІ 7115-10-3/01	Гузаронидани корҳои пӯшиши сақфи хона
СІ 7115-11-3/01	Сохтани хонаҳои чӯбин ва таворагирӣ аз чӯб (перегородки)
СІ 7115-12-3/01	Густурдани фаршҳо ва шифтҳо
СІ 7115-13-3/01	Насб намудани панҷараи (перила) зинапоя (лесница)
СІ 7115-14-3/01	Сохтани кат дар балкон ва пешайвонҳо
СІ 7115-15-3/01	Васл намудани кунгураи тораки бом

Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дуредгар», сатҳи 3-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Малакаҳои бокортаъминкунӣ	**Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд**
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб (мавзун) будани муносибатҳо байни ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон мусоидат менамояд	- муошират бо ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон барои мушаххас муайян кардани талаботи онҳо; - пешниҳоди иттилооти мушаххас ва аниқ ба мизоҷон/фармоишгарон барои бадаст овардани ҳамдигарфаҳмӣ; - мубодилаи иттилоот бо ҳамкорон; - тафсир (интерпретатсия)-и шарҳи иттилооти шифоҳӣ ва хаттӣ оид ба талаботи мизоҷ барои таъмини кори самаранок.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кории самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	- кор бо менеҷерони корхона ва таъминкунандагон; - фаҳмиши мақсадҳо барои бадастории сифати хизматрасонӣ; - фаҳмиши нақши шахсӣ дар даста барои қонеъ гардонидани талаботи ҳамкорон ва мизоҷон; - кор кардан ба сифати аъзои даста барои бадастории мақсадҳои гузошта.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	- пешбинӣ ва мушаххас кардани мушкилот, ки метавонанд дар раванди фаъолият бавуҷуд оянд; - ҳал кардани мушкилот бо роҳи тасҳеҳи қобили қабул мутобиқ ба талабот ва дархости мизоҷон; - масъулият аз ҳалли мустақилонаи мушкилот ё муроҷиат ба менеҷерон ва роҳбарони корхона бо ин мақсад; - муайянкунии қаблии мушкилоти баҳрабардории пояи моддӣ-техникӣ.
Ташаббус ва уҳдабарой, ки	- зоҳир намудани ташаббускории зарурӣ дар хизматрасонии

барои бадастоварии натиҷаҳои инноватсионӣ (навоварона) мусоидат менамояд	ҳамкорон ва мизоҷон барои таъмин намудани кори самаранок; - мутобиқшавӣ ба вазъият ва мушкилоти бавуҷудомада бо роҳи ташаббускорӣ ва амалӣ кардани қарорҳои эҷодӣ; - беҳтар кардани сифати маҳсулот ва хизматрасонӣ барои корхона ва мизоҷони он.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияте, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуддатро таъмин менамояд.	- ҷамъи иттилоот оид ба мизоҷон, маҳсулот ва таъминкунандагон бо таҳлили минбаъда барои таъмини кори самаранок; - ҷамъ, ҷудо, таҳлил ва ҷамъбаст кардани иттилооти махсуси мувофиқ барои қонеъ гардонидани дархост/талаботи дастаи муайяни мизоҷон; - иштирок барои мунтазам беҳтар кардан ва ташаккул додани фаъолият бо дарназардошти муваффақият ва норасоиҳои маҳсулот/хизматрасониҳои пешниҳодшуда.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- дарк кардани уҳдадориҳои худ ва нақши шахсӣ; - ташкили самараноки вақти кории худ; - муқаррар ва ҷобаҷокунии афзалиятҳо дар фаъолияти худ; - таҳлили натиҷаҳои кори худ оид ба хизматрасонӣ нисбат ба талаботи мизоҷон/фармоишгарон ва ҳамкорон; - робитаи мутақобила бо роҳбарият.
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- дарккунии дониш ва малакаҳои шахсӣ, паҳлӯҳои қавӣ ва заифи худ ҳамчун мутахассис; - масъулият барои рушди шахсии касбӣ; - ҷустуҷӯи иттилоот ва имкониятҳои таълим бо истифодаи як қатор воситаҳо барои мунтазам ва фаъолона нав кардани донишҳои умумӣ ва махсус оид ба хизматрасонӣ.
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	- дарки имконияти технологияҳои муосир барои омодагӣ ва пешниҳоди хизматрасонии сифатноки мизоҷон; - маҳорати интихоб ва истифодаи технологияҳои самаранок мувофиқи мақсад ва вазифаҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ	**ТС 06–3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ҳал ва батанзимории муноқишаҳоро, ки метавонад дар ҳолатҳои рӯзмарраи корӣ рух диҳад, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷойи кор.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03–1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муайян намудани ҳолатҳои муноқишавӣ	1.1. Муайян намудани эҳтимоли ***ҳолатҳои руҳдиҳии муноқиша*** ва андешидани чораҳои пешгирии он. 1.2. Муайян намудани ***ҳолатҳо, ки дар он метавонад ба бехатарии шахсии мизоҷон, ҳамкорон*** ва ба роҳ мондани ёрии мувофиқ таҳдид кунад.

2. Ҳал намудани ҳолатҳои мунокишавӣ	2.1. Ба ухда гирифтани масъулияти ҳалли мунокиша дар доираи ваколатҳои хеш. 2.2. Эҳтиёткорона идора кардани ҳолати мунокишавӣ ва андешидани чораҳо ҷиҳати бартараф кардани онҳо. 2.3. Истифода намудани ***малакаҳои самараноки иртибот*** барои батанзимории мунокиша. 2.4. Пешниҳод намудани вариантҳои эҳтимолии ҳалли мунокиша. 2.5. Истифода намудани ***усулҳои*** маъқули ***батанзимории мунокишаҳо*** барои идоракунии ҳолати мунокишавӣ ва қабули қарори дуруст.
3. Арзёбӣ намудани ҳолатҳои мунокишавӣ	3.1. Тартиб даровардани ҳуҷҷат оид ба батанзимории мунокиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор. 3.2. Муайян намудани ***сабабҳои эҳтимолии мунокишаҳо*** ва пешниҳоди дастур барои беҳтар кардани вазъият дар ҷойи корӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- муайян намудани тафсилот ва сабабҳои мунокиша бо роҳи мушоҳида, пурсуҷӯ ва фаъолона гӯш додан; - пайдо намудани ҳалли мушкилиҳои ошкоршуда; - ҳал намудани масъалаҳое, ки сабаби мунокиша мегарданд; - додани тавсияҳо ҷиҳати бартараф кардани мунокишаҳо; - истифода намудани малакаҳои муносиби муошират; - амал кардан тибқи тартиби баррасии шикоятҳо; - шинос шудан бо ҳуҷҷатҳо ва дастурҳо оид ба батанзимории мунокиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор.
Донишҳои талабшаванда:	- назарияи мунокиша: намуд ва нишонаҳои мунокиша, сабабҳои рухдиҳии онҳо ва ғ.; - равандҳои гурӯҳӣ ва нақшҳое, ки одамон дар мунокиша мебозанд; - равандҳои гурӯҳӣ ва нақшҳое, ки одамон дар мунокиша мебозанд; - сохти ташкилӣ, маданият ва принсипҳои рафтор дар ҷойи корӣ; - усулҳои маъқули батанзимории мунокишаҳо; - талаботи меъёрӣ, истеҳсолӣ ва қонунгузории мувофиқ, марбут ба ҳалли баҳсу мунозира; - қоидаҳо ва тартиби батанзимории мунокиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор; - қоидаҳои одоби муошироти касбӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - бовиҷдон; - адолатхоҳ; - мутмаин.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян намудани ҳолатҳои мунокишавӣ											
Муайян намудани эҳтимоли ***ҳолатҳои рухдиҳии мунокиша*** ва андешидани чораҳои пешгирии он									√		
Муайян намудани ***ҳолатҳо, ки дар он метавонад ба бехатарии шахсии мизоҷон, ҳамкорон*** ва ба роҳ мондани ёрии мувофиқ таҳдид кунад									√		
Элементи 2: Ҳал намудани ҳолатҳои мунокишавӣ											
2.1. Ба уҳда гирифтани масъулияти ҳалли мунокиша дар доираи ваколатҳои хеш									√		
2.2. Эҳтиёткорона идора кардани ҳолати мунокишавӣ ва андешидани чораҳо ҷиҳати бартараф кардани онҳо									√		
2.3. Истифода намудани ***малакаҳои самараноки иртибот*** барои батанзимории мунокиша.									√		
2.4. Пешниҳод намудани вариантҳои эҳтимолии ҳалли мунокиша									√		
2.5. Истифода намудани ***усулҳои*** маъқули ***батанзимории мунокишаҳо*** барои идоракунии ҳолати мунокишавӣ ва қабули қарори дуруст									√		

Элементи 3: Арзёбӣ намудани ҳолатҳои муноқишавӣ											
3.1. Тартиб даровардани ҳуҷҷат оид ба батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор									√		
3.2. Муайян намудани ***сабабҳои эҳтимолии муноқишаҳо*** ва пешниҳоди дастур барои беҳтар кардани вазъият дар ҷойи корӣ									√		

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ба ***“ҳолатҳои рухдиҳии муноқиша”*** марбут аст:	- шикояти мизоҷон/фармоишгарон; - беэҳтиромӣ нисбат ба ҳамкорон/ мизоҷон; - мушкилот ё сифати пасти маҳсулот; - андармонӣ ё иштибоҳ дар таъмини мол; - нофаҳмӣ ё монеаҳои иртиботӣ.
Ҳолатҳое, ки дар он метавонад ба бехатарии шахсии мизоҷ ва ҳамкорон таҳдид намояд:	- шарикони таҳти таъсири маводи наъшаовар ва машрубот; - ашхоси изҳоркунандаи зуроварӣ ё таҳдиди хатар; - ашхоси мусаллаҳ ё беяроқ; - ҳолате, ки одам дигар шахсро меранҷонад; - шариконе, ки риояи оромиро инкор мекунанд.
Ба малакаҳои самараноки иртибот марбут аст:	- бодиққат гӯшдиҳӣ; - методикаи пурсупоси боназокат; - савол додан, аниқ кардани нофаҳмиҳо барои қабули иттилоот ва дарки фаҳмиши мувофиқ; - дигар хел баён ё такрор кардани саволҳо, хоҳиш ва аризаҳо барои мутмаин шудан, дуруст фаҳмидан; - боваринокӣ; - иртиботи ғайришифоҳӣ; - қобилияти возеҳ гуфтан барои фаҳмида шудан.
Ба усули батанзимории муноқишаҳо марбут аст:	- ҳалли мушкилот; - бурдани музокирот; - истифодаи малакаҳои муносиби муоширад.
Сабабҳои эҳтимолии бавуҷудоии муноқишаҳо:	- муоширати дурушт; - набудани иттилоот; - нофаҳмиҳои фарҳангӣ; - набудани ҳамдардӣ; - шикоятҳо; - мушкилот ва вазнинӣ дар ҷойи корӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Такмил додани тахассуси касбӣ	**ТС 07–3/01**
Воҳиди салоҳиятҳои мазкур натиҷаи малакаҳо, дониш ва муносибатҳои заруриро ҷиҳати рушди тафаккури таҳлилӣ ва эҷодӣ, такмили тахассуси касбӣ тавсиф менамояд.	

Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - зарурияти такмили ихтисоси касбӣ барои азхудкунии технологияҳои инноватсионӣ ва таҷҳизоти муосир.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияи иттилоотӣ-компютерӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Инкишоф додани малакаҳои чӣ гуна саволгузорӣ намудан ва ба он посух додан, андеша ва пайдо кардани ғояҳои нав	1.1. Инкишоф додани малакаҳои ***савол*** додан аз ҳар нуқтаи назар. 1.2.Муайян намудани саволҳои асосӣ/мушкилот бо воситаи манбаи иттилоот ва ғояҳо. 1.3.Савол додан ва зери шубҳа гузоштани посухҳои яққолаба. 1.4.Пайдо кардани алоқамандии ашё ва падидаҳое, ки аз ибтидо ба ҳам иртибот надоранд. 1.5.Маҳорати бовар ва маъқул кунонидани ғояҳои шахсӣ ва нуқтаи назар.
2. Дарёфт намудани роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошташуда ва эҷоди ғояҳои нав	2.1.Мушоҳида, таҳлил, пурсуҷӯ, ошкорсозии фарзия, ки дар асоси ғояҳо ҷой гирифтаанд. 2.2.Истифода намудани манбаи мухталифи иттилоот барои посуххо, зуд ҷудо намудан ва аз худ кардани маълумоти зарурӣ аз ҳаҷми иттилоот. 2.3.Бошуурона ба шакли нав табдил додани иттилоот ва пайдо намудани самтҳои (векторҳои) нави истифодабарӣ. 2.4. Бурдани баҳсу мунозираи асоснок бе душвавӣ аз мавзӯи баррасишаванда. 2.5.***Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикона фикру андеша намудан.*** 2.6.Ҳал намудани масъалаҳои гузошта бо ***усули эвристикӣ.*** 2.7. Дарёфт намудани ғояҳои нав бо роҳи санҷиш, гузаронидани тадқиқот, таҳлили камбудиҳо, омӯзиши вариантҳои зиёди гуногуни қабули қарорҳо.
3. Инкишоф додани малакаҳои тафаккури эҷодӣ	3.1.Омӯхтан ва истифодаи ***усулҳои тафаккури эҷодӣ*** барои ғояҳои нав ва ноилшавӣ бо мақсадҳо. 3.2.Муайян намудани ***масдудкунанда*** (блокатор***)-ҳои тафаккури эҷодӣ.*** 3.3.Пайдо кардани имкони корбарӣ ва озмоишдиҳӣ, бо истифодабарии тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос. 3.4. Муоширатт кардан бо дигарон, гӯш додан ба андешаҳои дигарон оид ба чигуна ғояҳои нав ва тафаккури эҷодиро дастгирӣ ва инкишоф додан, беҳтар кардани тафаккури эҷодӣ.
4. Инкишоф додани тахассуси касбӣ	4.1.Омӯхтани ***технологияҳои нав.*** 4.2.Омода будан ба тағйирёбии ***муносибатҳои бозоргонӣ***. 4.3.Омӯхтани ***тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ.***

Малакаҳои талабшаванда:	- инкишоф додани малакаҳои муошират, дар рафти муошират ошкор кардани фикру ғояҳои нав; - муайянсозии саволи асосӣ ва моҳияти мушкилот;

	- маҳорати саволгузорӣ аз нуқтаҳои мухталиф; - истифода бурдани намудҳои мухталифи тафаккури эҷодӣ; - омӯхтан ва таҳлили доираи васеи иттилоот; - таҳлили моҳияти мавзӯъ; - боадабона ва возеҳ нуқтаи назари хешро баён кардан; - омӯзиш ва худбаамалбарории ошкорсозӣ ва бартараф кардани норасоиҳо дар вазъияти муҳити ношинос; - мунтазам такмил додани сифати салоҳиятнокии худ дар муносибати бозоргонӣ; - истифода бурдани ҳам тафаккури эҷодӣ ва ҳам таҳлилӣ; - мунтазам ба пешрафти тамоюлот дар соҳа ва касб таваҷҷуҳ кардан; - мутобиқ будан ба муҳити ивазшаванда; - такмил додани сифати донишҳои худ; - беҳтар кардани на танҳо фаъолияти касбӣ, аз ҷумла муносибати шахсӣ; - самаранок кор кардан; - муайян намудани технологияи нав дар самти фаъолият; - кор кардан дар даста ва бо ҳамкорон.
Донишҳои талабшаванда:	- усулҳои тафаккури эҷодӣ ва истифодабарии онҳо; - муайянсозии масдудкунандаҳои (блокатор) тафаккури эҷодӣ; - таъсири тафаккури эҷодӣ ва таҳлилӣ ба одамон, ташкилот, ҷамъият; - усулҳои таровиш (фильтрация) барои коркарди иттилооти гуногун; - тарзҳои васеъкунӣ ва рушди малакаҳои инфиродии тафаккури эҷодӣ; - тарзҳои васеъкунӣ ва пурра намудани дониш ва маҳорати хеш; - усулҳои амаликунии ғояҳои нав; - роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошташудаи роҳбарияти корхона/ташкилот; - муносибатҳои инноватсионӣ ба омӯзиш ва тарзи тафаккур; - технологияи инноватсионӣ дар истеҳсолот; - тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос; - технологияи инноватсионӣ ва истифодаи он дар истеҳсолот; - роҳҳои такмил додани тахассуси касбӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - мушоҳидакор; - суботкор; - бодиққат; - боирода; - фаъол; - боадабона ва возеҳ нуқтаи назари хешро баён кардан; - аз мушкилот наҳаросидан.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Инкишоф додани малакаҳои чӣ гуна саволгузорӣ намудан ва ба он посух додан, андеша ва пайдо кардани ғояҳои нав											
1.1. Инкишоф додани малакаҳои ***савол*** додан аз ҳар нуқтаи назар											√
1.2. Муайян намудани саволҳои асосӣ/мушкилот бо воситаи манбаи иттилоот ва ғояҳо											√
1.3. Савол додан ва зери шубҳа гузоштани посухҳои яккқолаба											√
1.4. Пайдо кардани алоқамандии ашё ва падидаҳое, ки аз ибтидо ба ҳам иртибот надоранд											√
1.5. Маҳорати бовар ва маъқул кунонидани ғояҳои шахсӣ ва нуқтаи назар											√
Элементи 2: Дарёфт намудани роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошташуда ва эҷоди ғояҳои нав											
2.1. Мушоҳида, таҳлил, пурсуҷӯ, ошкорсозии фарзия, ки дар асоси ғояҳо ҷой гирифтаанд											√
2.2. Истифода намудани манбаи мухталифи иттилоот барои посухҳо, зуд ҷудо намудан ва аз худ кардани маълумоти зарурӣ аз ҳаҷми иттилоот											√

2.3. Бошуурона ба шакли нав табдил додани иттилоот ва пайдо намудани самтҳои (векторҳои) нави истифодабарӣ											√
2.4. Бурдани баҳсу мунозираи асоснок бе дуршавӣ аз мавзӯи баррасишаванда											√
2.5. ***Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикона фикру андеша намудан***											√
2.6. Ҳал намудани масъалаҳои гузошта бо ***усули эвристикӣ***											√
2.7. Дарёфт намудани ғояҳои нав бо роҳи санҷиш, гузаронидани тадқиқот, таҳлили камбудиҳо, омӯзиши вариантҳои зиёди гуногуни қабули қарорҳо											√
Элементи 3: Инкишоф додани малакаҳои тафаккури эҷодӣ											
3.1. Омӯхтан ва истифодаи ***усулҳои тафаккури эҷодӣ*** барои ғояҳои нав ва ноилшавӣ бо мақсадҳо											√
3.2. Муайян намудани ***масдудкунанда*** (блокатор***)-ҳои тафаккури эҷодӣ***											√
3.3. Пайдо кардани имкони корбарӣ ва озмоишдиҳӣ, бо истифодабарии тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос											√

3.4. Муоширати кардан бо дигарон, гӯш додан ба андешаҳои дигарон оид ба чигуна ғояҳои нав ва тафаккури эҷодиро дастгирӣ ва инкишоф додан, беҳтар кардани тафаккури эҷодӣ											√
Элементи 4: Инкишоф додани тахассуси касбӣ											
4.1. Омӯхтани технологияҳои нав											√
4.2. Омода будан ба тағйирёбии муносибатҳои бозоргонӣ											√
4.3. Омӯхтани тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ											√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Саволҳо метавонанд бошанд:	- Оё кадом ҳудудҳое вуҷуд доранд, ки онро бояд ба назар гирифт? - Оё ғояи нав вуҷуд дорад, ки метавонад ба ин ҳолат орад? - Чӣ тавр ман метавонистам ин масъаларо ҳал кунам? - Оё дигар тарзи иҷрои он вуҷуд дорад? - Дигарон дар ин ҳолат чӣ тарз кӯшиш мекунанд? - Барои ман чӣ лозим аст, то ки онро беҳтар анҷом диҳам? - Ба ман кадом иттилооти иловагӣ зарур аст? - Ба ман чӣ намерасад? Боз чӣ тақозо карда мешавад? - Бо кӣ онро баррасӣ кунам? - Барои чӣ чунин рух дода истодааст?
Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикона фикру андеша намудан *–ифода мекунад*:	- тафаккури индуктивӣ- вақте ки дар асоси як ё якчанд далелҳои хусусӣ ва мушоҳида ҷамъбаст мекунем, қоидаҳои умумӣ мебарорем; - тафаккури дедуктивӣ –усули тафаккур, ки натиҷаи он хулосаи мантиқӣ буда, дар он хулосаи ҷузъӣ аз умумӣ бароварда мешавад; - тафаккури диалектикӣ - кӯшиши якҷояшавии ақидаҳо/ мушоҳидаҳои ба ҳам муқобил ё ихтилофиро тавсиф менамояд.
Усули эвристикӣ–ин:	- эҳтимоли нисбатан беҳтари стратегия ва тактикаи фаъолияти инсон - ҳалкунандаи масъалаҳои эҷодӣ, яъне дар раванди ҳал намудани масъалаҳои муайян чӣ кор кунад ва дар ин сурат чӣ тавр амал кардан зарур аст.
Ба ***усули тафаккури эҷодӣ***-марбутанд:	- хуҷуми зеҳнӣ; - пайдарҳамии амал; - ёрии шабакаи иҷтимоӣ; - ҳаматарафа тасаввур ва андешаронӣ кардан;

	- бозиҳои зеҳнӣ; - инъикоси мутобиқатӣ; - истифодаи маҷоз ва қиёс (аналог)-ҳо; - доираи назар; - визуаликунонӣ.
Масдудкунанда- ҳои тафаккури эҷодӣ мешаванд:	- фарҳангӣ; - эҳсосотӣ; - зеҳнӣ; - атрофиён; - оила; - ғоя ва тасаввуроти мо он аст, ки мо чӣ гуна бояд рафтор намоем; - фишороварии ҳамсолон; - пешгирии таваккал; - андешаи «Дар ин ҷо чӣ гуна онро кардан қабул аст?»
Мафҳуми ***технологияи нав*** – ин:	- тағйирёбии технологияи истеҳсолоти таҷҳизот, яъне пешрафти техникии истифодаи технологияи иттилоотӣ, мавод ва ашёи нави таъминкунандаи сатҳи баланди маҳсулоти истеҳсолшаванда, дигаргуншавии муносибати корманд ба кори худ.
Муносибатҳои бозоргонӣ – ин:	- муносибатҳои ташаккулёфтаи иқтисодии байни истеҳсолкунанда, савдогар, харидор, истифодабарандагони мол ва хизматрасонӣ, мақомоти идоракунии давлатӣ ва маҳаллӣ оид ба мубодила, тақсимоти мол ва хизматрасонӣ, ҳавасмандӣ ба рушди рақобат.
Тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ –ин:	- муносибати навгонии на танҳо тағйирдиҳандаи симои тафаккури шахсӣ, балки муносибат ба таълим, ба ҳар гуна кор дар ҷомеъа, қобилияти фавран арзёбии ҳолат дар ҳар гуна муҳит, интихоби варианти беҳтарини амалкунӣ дар асоси таҷрибаи донишҳои нав мебошад.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Таҳия намудани нақшаҳои кории дуредгарӣ		**CI 7115-08-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муайян намудани талаботи мизоҷ/фармоишгар ва ба ин васила таҳия намудани нақшаҳои дуредгарӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми таҳия кардани нақшаҳои маҳсулотҳои дуредгарӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/ фармоишгарон; - ТС 05-2/01 Истифода бурдани технологияи иттилоотӣ-компютерӣ; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.		
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Муайян намудани	1.1. Гузаронидани вохӯрӣ бо мизоҷ/фармоишгар муайяни	

талаботи мизоҷ/фармоишгар	талабот ва афзалиятҳои он оид ба корҳои дуредгарӣ. 1.2. Муайян намудани услуб, хусусиятҳои функсионалӣ ва буҷаи лоиҳа.
2. Таҳия кардани нақшаҳои дуредгарӣ	2.1. Таҳия кардани ***нақшаҳои ангоравӣ (эскизные).*** 2.2. Таҳия кардани ***нақшаҳои корӣ.*** 2.3. Таҳия кардани нақшаҳои васлкунӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- муайян кардани номи предмет ва иншоот; - муайян кардани миқёси (масштаби) предмети тасвиршуда; - кор кардан бо барномаҳои компютерӣ оид ба таҳияи нақшаҳои дуредгарӣ; - кашидани расм бо масштаб; - тартиб додани нақшаи васлкунӣ аз рӯи стандартҳои СД (ГОСТ); - хондани нақшаҳои сохтмонӣ; - кор кардан бо аломатҳои ишоратӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои асосии хондани нақшаҳои дуредгарӣ; - нақшаҳои дуредгарӣ ва тартиби истифодабарии онҳо; - мутобиқати қисмҳои алоҳидаи объекти тасвиршуда; - ҷузъҳои асосии нақшаи васлкунӣ; - намудҳои масштабҳо; - тартиби пайдарпай хондани нақшаҳо; - намудҳои барномаҳои махсуси копютерӣ оид ба тартиб додани нақшаҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - дақиқкор; - эҳтиёткор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян намудани талаботи мизоҷ/фармоишгар											
1.1. Гузаронидани вохӯрӣ											√

бо мизоҷ/фармоишгар муайяни талабот ва афзалиятҳои он оид ба корҳои дуредгарӣ											
1.2. Муайян намудани услуб, хусусиятҳои функсионалӣ ва буҷаи лоиҳа											√
Элементи 2: Таҳия кардани нақшаҳои дуредгарӣ											
2.1. Таҳия кардани нақшаҳои ангоравӣ (эскизные)		√									
2.2. Таҳия кардани нақшаҳои корӣ		√									
2.3. Таҳия кардани нақшаҳои васлкунӣ		√									

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Нақшаи ангоравӣ – ин:	- нақшаест, ки бе истифодаи асбобҳои нақшакашӣ кашида мешавад, дар он масштаби аниқ риоя намешавад лекин таносуби ҷузъҳои алоҳида риоя мешавад. **Ангора** аслан бо қалами нарм дар қоғаз кашида мешавад ва онҳо барои истифодаи якдафъаина дар назар дошта мешаванд.
Нақшаи корӣ – ин:	- ҳуҷҷати техникиест дорои тасвири ҷузъҳо, андозаи онҳо,аломати ноҳамвории (шахшулӣ) рӯи заминӣ ва дигар маълумоти барои истеҳсол ва назорат зарур. **Нақшаи корӣ** бо истифода аз асбобҳои нақшакашӣ бо масштаб омода карда шуда дар он қоидаҳо ва дастурҳо оид ба нақшаи геометрӣ, проексионӣ ва мошинсозӣ риоя мешавад.
Нақшаи васлкунӣ -ин	-ҳуҷҷатест, дорои тасвирҳои ҷузъҳои **васлшаванда** ва дигар маълумоти зарурӣ барои **васлкунӣ** ва назорати маҳсулот.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Насб кардани қолаби бетон (опалубка)	**CI 7115-09-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ барои шинонидани қолаби бетон ва ҷойгир кардани (шинонидани) қолибҳо барои рехтани бетон бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар майдони сохтмонӣ ҳангоми тайёр ва шинонидани қолаби бетон.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия. - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-05-2/01 Канда гирифтани қолаби бетон (опалубка).	

Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро кардани корҳои омодагӣ барои шинонидани қолаби бетон	1.1. Тартиб додани нақша. 1.2. Омода кардани майдони сохтмонӣ барои шинонидани қолиб. 1.3. Омода кардани асбобҳо ва масолеҳи сарфшаванда барои тайёр кардани қолиб.
2. Ҷойгир кардани (шинонидани) қолибҳо барои рехтани бетон	2.1. Тайёр кардани қолабҳо. 2.2. Мустаҳкам кардани пояҳо. 2.3. Шинондани қолаби бетон. 2.4. Санҷидани сифати устувории қолабҳо пеш аз рехтани бетон.

Малакаҳои талабшаванда:	- иҷро кардани корҳои банақшагирӣ ва лоиҳакашӣ; - тайёр кардани қолаби бетон; - тайёр кардани ҷойи шинондани қолиб; - насби пояҳои амудӣ; - шинондани лавҳаҳои (панелҳои) уфуқӣ ва мустаҳкам кардани онҳо; - насб намудани ҷузъҳои иловагии мустаҳкамкунанда; - гузаронидани корҳои ислоҳкунӣ (пӯшондани роғҳоу тарқишҳо); - санҷидани сифати қолаби бетон;
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - дастур оид ба насби қолибҳои бетон; - навъ ва намуди қолибҳои бетон; - ҷузъҳои қолаби бетон; - ***тобишҳо ҳангоми насби қолаби бетон;*** - масолеҳ барои қолаби бетон; - хосияти қолибҳо; - технологияи насби қолаби бетон; - маҷмӯи чорабиниҳои санҷиши сифати қолиббандӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - сарфакор; - дақиқкор; - бодиққат; - эҳтиёткор; - масъулиятнок; - пуртоқат.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро кардани корҳои омодагӣ барои шинонидани қолаби бетон											
1.1. Тартиб додани нақша	√			√							
1.2. Омода кардани майдони сохтмонӣ барои шинонидани қолиб	√			√							
1.3. Омода кардани асбобҳо ва масолеҳи сарфшаванда барои тайёр кардани қолиб	√			√							
Элементи 2: Ҷойгир кардани (шинонидани) қолибҳо барои рехтани бетон											
2.1. Тайёр кардани қолабҳо	√			√							
2.2. Мустаҳкам кардани пояҳо	√			√							
2.3. Шинондани қолаби бетон	√			√							
2.4. Санҷидани сифати устувории қолабҳо пеш аз рехтани бетон	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Дар вақти насби қолаби бетон тобишҳои зерин ба инобат гирифта шаванд:	- варақаҳои (шитҳои) тахтагӣ бояд ғафсии якхела дошта бошанд. Агар ғафсии як варақа фарқ кунад, дар болои пойдевор (фундамент) пастию баландиҳо пайдо мешавад. Агар дар деворҳои қолаб нуқсон (роғҳо) ҷой дошта бошад, барои бартараф карданашон порги истифода мешавад, ки мумкин аст аз фанер ё тунука тайёр карда шавад. Агар роғҳои аз 15мм зиёд набошад мумкин аст, ки онро бо сангреға маҳкам кард. То ки бетон берун набарояд. Баъд аз насби қолаб тавсия дода мешавад, ки қолиб бо об тар карда шавад.

<table>
<tr><td colspan="2">Номи воҳиди салоҳият</td><td>Рамзи воҳиди салоҳият</td></tr>
<tr><td colspan="2">Гузаронидани корҳои пӯшиши сақфи хона</td><td>CI 7115-10-3/01</td></tr>
<tr><td colspan="3">Воҳиди салоҳияти мазкур раванди пӯшонидани сақфи биноҳо бо роҳи гузоштани мауэрлатҳо дар болои девор, густурдани сабикаҳо (брус) болои мауэрлатҳо ва бо васса маҳкам кардани болои сабикаҳоро бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:
- ҳангоми пӯшонидани сақфи бино.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Шартҳои қаблӣ (пешакӣ):
- ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон;
- ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия.
- СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;
- CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор;
- CI 7115-09-3/01 Насб кардани қолаби бетон (опалубка).</td></tr>
<tr><td>Элементи ВС</td><td colspan="2">Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС</td></tr>
<tr><td>1. Васл (монтаж) кардани мауэрлатҳо</td><td colspan="2">1.1. Омода кардани сатҳ барои гузоштани мауэрлатҳо.
1.2. Иҷро намудани корҳои нишонгузорӣ ва тарҳбандӣ (маркировка и раскладка).
1.3. Гузоштани қатори якуми мауэрлатҳо дар канори поёни сақф.
1.4. Мустаҳкам намудани мауэрлатҳо дар болои девор.</td></tr>
<tr><td>2. Насб кардани сабикаҳо (брус) дар болои мауэрлатҳо</td><td colspan="2">2.1. Гузаронидани корҳои ченкунию нишонгузорӣ.
2.2. Густурдани сабикаҳо болои мауэрлатҳо.
2.3. Мустаҳкам кардани сабикаҳо.</td></tr>
<tr><td>3. Пӯшонидани болои сабикаҳо</td><td colspan="2">3.1. Васса чидан (обрешетить) болои сабикаҳо.
3.2. Коркард кардани чубу тахтаҳо бо антисептика.</td></tr>
</table>

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳо дар баландӣ; - истифода намудани воситаҳои ҳимоявӣ-эҳтиётӣ; - мустахкам кардани мауэрлетҳо; - кор кардан бо асбобу таҷҳизоти андозагирӣ ва нишонгузорӣ; - интихоб кардани асбобу масолеҳ барои иҷро кардани амалиёти гуногуни дуредгарӣ; - муайян намудани миқдори маводи масрафшаванда; - маҳкам кардан ва ба ҳам пайвастани масолеҳҳои бомпушӣ ҳангоми пушонидани бомҳо; - ҳисоб кардани ҳаҷми корҳои сохтмонӣ ва муҳлати иҷрои онҳо; - истифода намудани дастур ва нақшаҳои техникӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳо дар баландӣ; - тарзи истифодаи асбобу таҷҳизоти корӣ ҳангоми кор дар баландӣ; - вазифаи мауэрлетҳо;

	- усулҳои насби мауэрлетҳо; - андозаҳои ҷойгиркунии сабикаҳо; - тарзи мустаҳкам кардани сабикаҳо; - меъёрҳои васса чиндани болои сабикаҳо; - усулҳои гузоштан, маҳкам кардан ва ба ҳам пайвастани масолеҳҳои бомпушӣ ҳангоми пушонидани бомҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бодиққат; - масъулиятнок; - пуртоқат; - сарфакор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Васл (монтаж) кардани мауэрлатҳо											
1.1. Омода кардани сатҳ барои гузоштани ***мауэрлатҳо***	√			√							
1.2. Иҷро намудани корҳои нишонгузорӣ ва тарҳбандӣ (маркировка и раскладка)	√			√							
1.3. Гузоштани қатори якуми мауэрлатҳо дар канори поёни сақф		√		√							
1.4. Мустаҳкам намудани мауэрлатҳо дар болои девор	√			√							
Элементи 2: Насб кардани сабикаҳо (брус) дар болои мауэрлатҳо											
2.1. Гузаронидани корҳои ченкунию нишонгузорӣ	√			√							
2.2. Густурдани сабикаҳо болои мауэрлатҳо	√			√							

2.3. Мустаҳкам кардани сабикаҳо	√			√								
Элементи 3: Пӯшонидани болои сабикаҳо												
3.1. Васса чидан (обрешетить) болои сабикаҳо	√			√								
3.2. Коркард кардани чубу тахтаҳо бо антисептика	√			√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Мауэрлат - ин:	- як унсури системаи боми бино мебошад, чӯбест, ки дар болои периметри девори берунӣ гузошта шуда барои болорҳо (дастакҳо) ҳамчун такягоҳ хизмат мекунад. Вазифаҳои **мауэрлат:** • Ба тамоми қисмати болоии деворҳо бароробар тақсим кардани боре, ки дар натиҷаи такя кардани болорҳо дар болои девор пайдо мешавад. • Қисмати бомпӯши хонаро ба деворҳо баста мустаҳкам кардан. Мауэрлат аз канораҳои девор яктарафтар, дар байн гузошта шуда, ба девор мустаҳкам карда мешавад. Аз тагаш барои напусидани чӯб маводи обнагузар партофта мешавад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Сохтани хонаҳои чӯбин ва таворагирӣ аз чӯб (перегородки)	**CI 7115-11-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди сохтани хонаҳои чӯбӣ ва тавораҳо (перегородки)-ро бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва зидди сӯхтор тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми сохтани хона аз чӯб ва тавораҳо (деворҳои байниҳуҷрагӣ)	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия. - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-09-3/01 Насб кардани қолаби бетон (опалубка); - CI 7115-10-3/01 Гузаронидани корҳои пӯшиши сақфи хона.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Сохтани хона аз чӯб	1.1. Шинос шудан бо нақша/тарҳ ва банақшагирии корҳо. 1.2. Интихоб намудани асбобу таҷҳизот ва масолеҳ барои сохтани хона. 1.3. Сохтани девор ва фарш. 1.4. Сохтани бом. 1.5. Иҷро кардани корҳои ороишии дохилию берунӣ.
2. Сохтани тавораҳо (перегородки)	2.1. Сохтани қолиби (каркаси) тавораҳо (перегородки). 2.2. Руйкаш кардани ***тавораҳо (перегородки).***

Малакаҳои талабшаванда:	- иҷро кардани корҳои нишонгузорию ченкунӣ; - сохтани девор аз ғулачӯб ва сабика; - иҷро кардани корҳои гидроизолятсионӣ ва васлулкунӣ; - сохтани пешток (фронтон), васса чиндан (обрешотка) ва бомпушкунӣ; - иҷро намудани корҳои ороишӣ; - мустаҳкам кардани пояҳо ба фарш, шифт ва деворҳо; - истифода намудани маводи гуногун барои руйкашкунии таворахо.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми кор дар баландӣ; - тартиби сохтани нақшаи хона; - ***талаботҳои асосӣ ба таворахо:*** - тартиби гидроизолятся кардани пойдевор; - тартиби васл кардани сабика (ғулачуб, брус); - тартиби бомпуш кардани хонаҳои чӯбӣ; - усулҳои гуногуни ороиши дохил ва беруни хона; - тартиби гарминигоҳдорӣ дар сохтани таворахо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - сарфакор; - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бонафосат; - масъулиятнок; - пуртоқат.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Сохтани хона аз чӯб											
1.1. Шинос шудан бо нақша/тарҳ ва банақшагирии корҳо	√			√							
1.2. Интихоб намудани асбобу таҷҳизот ва масолеҳ барои сохтани хона	√			√							

1.3. Сохтани девор ва фарш		√		√							
1.4. Сохтани бом	√		√								
1.5. Ичро кардани корҳои ороишии дохилию берунӣ	√			√							
Элементи 2: Сохтани таворахо (перегородки)											
2.1. Сохтани қолиби (каркаси) таворахо (перегородки)	√			√							
2.2. Руйкаш кардани таворахо (перегородки)	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Таворахо (перегородки) – ин:	- девори сабуке, ки ҳуҷраро ба қисмҳо тақсим мекунад.
Талаботҳои асосӣ ба таворахо – иборат аст аз:	- камхарҷӣ; - устуворӣ; - пойдорӣ; - садонагузарон; - намибардор; - гигиени будан; - ба оташ устувор.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Густурдани фаршҳо ва шифтҳо	**CI 7115-12-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди густурдани намудҳои гуногуни фаршҳо ва насби шифтҳоро бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва зидди сӯхтор тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми густурдани фарҳо ва шифтҳо.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Густурдани фаршҳо	1.1. Гузаронидани корҳои андовакунӣ (стяжка). 1.2. Густурдани қабат барои пайваст кардани руйбаст ба ҷузъҳои дар таги фарш хобида. 1.3. Тайёр кардани қабати гарминагузарон ва гидроизолятсионӣ. 1.4. Рӯйбаст кардан бо маводи гуногун (тахтаи фаршӣ, паркет, линолиум ва ғ).
2. Насб намудани шифтҳо	2.1. Сохтани каркаси шифт. 2.2. Насб кардани ***намудҳои гуногуни шифт.***

Малакаҳои талабшаванда:	- ҳамвор кардани сатҳи фарш бо андова (стяжка); - тайёр кардани ҷузъи таги фарш (лаги); - густурдани қабати гарминагузарон ва гидроизолятсонӣ; - насб кардани намудҳои гуногуни рӯйбасти фарш; - омода кардани таҳкурсии шифт (потолок); - насб кардани шифт бо мавод ва усулҳои муосир.
Донишҳои талабшаванда:	- намуд ва меъёрҳои ондоваҳои (стяжка) сатҳи фаршро ҳамвор кунанда; - ҷузъҳои таги фарш (лаги) ва тартиби интихоби онҳо; - хизмати қабати гарминагузарон ва гидроизолятсонӣ; - маводи гуногуни руйбасткунии фарш; - намудҳои шифт (потолок); - ҷиҳатҳои мусбию манфии истифодаи намудҳои гуногуни шифтҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бонафосат; - масъулиятнок; - пуртоқат; - сарфакор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Густурдани фаршҳо											
1.1. Гузаронидани корҳои андовакунӣ (стяжка)	√			√							
1.2. Густурдани қабат барои пайваст кардани руйбаст ба ҷузъҳои дар таги фарш хобида	√			√							
1.3. Тайёр кардани қабати гарминагузарон ва гидроизолятсионӣ		√		√							

1.4. Рӯйбаст кардан бо маводи гуногун (тахтаи фаршӣ, паркет, линолиум ва ғ)	√			√							
Элементи 2: Насб намудани шифтҳо											
2.1. Сохтани каркаси шифт	√			√							
2.2. Насб кардани ***намудҳои гуногуни шифт***	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Намудҳои гуногуни шифт - ин:	- бо чӯб, бо гипсакардон, бо матои таранг кашидашаванда (натяжной потолок), шифти акустикӣ, шифт бо эффекти осмон, шифт бо эффекти оина ва ғ).

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Насб намудани панҷараи (перила) зинапоя (лесница)	**CI 7115-13-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омода ва насб намудани панҷараҳои чӯбини (перила) дар зинапояҳои (лесница) биноҳо сохташавандаро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми сохтани панҷараҳои чубин дар зинапояҳо.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-12-3/01 Густурдани фаршҳо ва шифтҳо.	

Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Омода кардани қисмҳои алоҳидаи панҷараи чӯбини зинапояҳо	1.1. Омода кардани панҷара. 1.2. Омода кардани сутунчаҳои (балясин) нақшини панҷара. 1.3. Омода кардани сутуну пояҳои насбшавандаи панҷара ба онҳо.
2. Насб кардани панҷараҳои чӯбини зинапояҳо	2.1. Гузаронидани корҳои нишонгузорӣ ва мустаҳкам кардани пояҳо. 2.2. Насб намудани ***сутунчаҳои (балясин)*** нақшини панҷара. 2.3. Гузаронидани корҳои рангангезии панҷара (перил).

Малакаҳои талабшаванда:	- истифода бурдани дастгоҳи фрезерӣ барои омода кардани панҷара; - тайёр кардани стунҳои нақшин (балясин) бо усули харротӣ; - иҷро кардани пайвастҳои илтиёмӣ (клеевых); - иҷро кардани корҳои нишонгузорӣ ва устуворкунии пояҳо;

	- шинонидани стунҳои нақшин (балясин) ва дастқапакҳо; - гузаронидани корҳои таҳрангмолӣ (грунтовка) ва рангубори панҷараи чубини зинапояҳо.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои пайдарпаии иҷрои корҳо; - тартиби интихоби масолеҳҳои мувофиқ; - тартиби интихоби асбобҳои дуредгарӣ; - ҷузъҳои панҷараи чӯбини зинапояҳо; - тартиби андозагирии дурусти панҷараи чӯбини зинапояҳо; - қонуну қоидаҳои эстетикӣ (дизайн).
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - дақиқкор; - эҳтиёткор; - бонафосат; - масъулиятнок; - пуртоқат.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Омода кардани қисмҳои алоҳидаи панҷараи чӯбини зинапояҳо											
1.1. Омода кардани панҷара	√			√							
1.2. Омода кардани сутунчаҳои (балясин) нақшини панҷара	√			√							
1.3. Омода кардани сутуну пояҳои насбшавандаи панҷара ба онҳо		√		√							
Элементи 2: Насб кардани панҷараҳои чӯбини зинапояҳо											
2.1. Гузаронидани корҳои нишонгузорӣ ва мустаҳкам кардани пояҳо	√			√							
2.2. Насб намудани ***сутунчаҳои (балясин)*** нақшини панҷара	√			√							

2.3. Гузаронидани корҳои рангангезии панҷара (перил)	√			√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Балясина – ин:	- стунчаҳо дар шакли сафоройӣ (баъзан бо ороиши кандакорӣ), ки дастқапаки панҷараҳои зинапояҳо (перила)-ро дошта, дар балконҳо, зинапояҳо (лесница) ва ғайра ҳамчун девори муҳофизатӣ ва ороишӣ хизмат мекунанд. Дар сохтмонҳо намудҳои гуногуни балясин истифода мешаванд: чӯбӣ, оҳанӣ, бетонӣ, сангӣ, ва гаҷӣ.

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Сохтани кат дар балкон ва пешайвонҳо		**СI 7115-14-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди гузаронидани корҳои омодагӣ ва сохтани катро дар балконҳо ва пешайвонҳои хонаҳои истиқоматӣ бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми сохтани кат дар хонаҳои истиқоматӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - СI 7115-13-3/01 Насб намудани панҷараи (перила) зинапоя (лесница).		
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Гузаронидани корҳои омодагӣ	1.1. Тартиб додани нақшаи кат ва мувофиқа намудани он бо мизоҷ/фармоишгар. 1.2. Омода намудани асбобу таҷҳизот ва масолеҳи сарфшаванда.	
2. Сохтани кат	2.1. Сохтани каркаси кат. 2.2. Насб намудани қисмҳои алоҳида ба каркас. 2.3. Гузаронидани корҳои зинатдиҳӣ.	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои дуредгарӣ; - пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; - истифода намудани Интернет барои интихоби намуд/дизайни кат; - таҳия намудани нақшаи кат; - интихоб намудани маводи босифат; - кор кардан аз рӯйи нақша; - интихоб намудани маводи зинатдиҳанда.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои дуредгарӣ;

	- сомонаҳои Интернетӣ доир ба интихоби намуд/дизайни кат; - ***кат бо усули баланд (лофт) сохташуда;*** - навъ ва сифатҳои чӯб; - тартиби андозагирию нишонгузорӣ; - нақша/тарҳи корҳои дуредгарӣ ва тартиби истифодабарии онҳо; - навъҳои маводи зинатдиҳанда.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - хушмуомила; - дақиқкор; - эҷодкор; - эҳтиёткор; - бодиққат; - бонафосат; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Гузаронидани корҳои омодагӣ											
1.1. Тартиб додани нақшаи кат ва мувофиқа намудани он бо мизоҷ/фармоишгар		√									
1.2. Омода намудани асбобу таҷҳизот ва масолеҳи сарфшаванда		√									
Элементи 2: Сохтани кат											
2.1. Сохтани каркаси кат	√			√							
2.2. Насб намудани қисмҳои алоҳида ба каркас	√			√							
2.3. Гузаронидани корҳои зинатдиҳӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Кат бо усули баланд (лофт) сохташуда – ин гуна аст:	- онҳо ба таври оддӣ бе карру фар, бо худдорӣ аз истифодаи тобишҳои равшан ё истифодаи унсурҳои ороишӣ истеҳсол карда мешаванд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Васл намудани кунгураи тораки бом	**CI 7115-15-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ барои пӯшонидани роғҳои бомпӯш ва васл намудани намудҳои гуногуни кунгураи тораки бомро бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми васли намудҳои гуногуни кунгураи тораки бом.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - TC 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон; - CB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-14-3/01 Сохтани кат дар балкон ва пешайвонҳо.	

Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои пӯшонидани роғҳои бомпӯш	1.1. Интихоб намудани асбобу таҷҳизоти корӣ. 1.2. Интихоб намудани маводи сарфшаванда. 1.3. Омода намудани чӯббаст (леса).
2. Васл намудани намудҳои гуногуни ***кунгураи тораки бом***	2.1. Истифода намудани нақша/тарҳ оид ба васлкунии кунгураи тораки бом. 2.2. Омода намудани ҷои роғҳои бомпӯш барои пӯшиш. 2.3. Васл ***намудани кунгураҳо***.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои кор дар баландӣ; - истифода намудани чӯббаст (леса); - тавора кашидани майдони корӣ; - истифода бурдани асбобҳои муосири дуредгарӣ; - тайёр кардани кунгураи тораки бом бо андозаҳои лозимӣ; - ҷобаҷо кардани системаи вентилятсонии кунгураи бом; - васл намудани намудҳои гуногуни кунгураҳои тораки бом.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои кор дар баландӣ; - воситаҳои ҳимоявӣ-эҳтиётӣ ва тартиби истифодабарии онҳо; - тартиби тавора кашидани майдони корӣ ва истифодабарии аломатҳои огоҳкунанда дар рафти ифрои корҳои сохтмонӣ; - вазифаҳои кунгураи тораки бом; - намудҳои кунгураи тораки бом бо тавсифашон; - қоидаҳои омодакунии системаи вентилятсионии кунгураи тораки бом; - технологияи насби кунгураи тораки бомпӯш.

Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - дақиққор; - эҳтиёткор; - масъулиятнок; - эҷодкор; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои пӯшонидани роғҳои бомпӯш											
1.1. Интихоб намудани асбобу таҷҳизоти корӣ		√									
1.2. Интихоб намудани маводи сарфшаванда		√									
1.3. Омода намудани чӯббаст (леса)		√									
Элементи 2: Васл намудани намудҳои гуногуни кунгураи тораки бом											
2.1. Истифода намудани нақша/тарҳ оид ба васлкунии кунгураи тораки бом	√			√							
2.2. Омода намудани ҷои роғҳои бомпӯш барои пӯшиш	√			√							
2.3. Васл намудани кунгураҳо	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Кунгураи тораки бом – ин:	- қираи уфуқии сақф аст,ки аз маводҳои гуногуни сохтмонӣ сохта шуда вазифаи обнагузаронӣ ва ҳавотозакунии (вентиляция) дохили сақфи биноро иҷро мекунад.

Намудҳои кунгураи тораки бом – инҳо:	- кунгураи тораки бом барои руйпушҳои оҳанӣ, варақаҳои сафолин ва варақаҳои профилӣ; - кунгураи тораки бом барои руйпӯшҳо аз шифер; - кунгураи тораки бом барои рӯйпӯшҳо аз ондулин ва ба он монанд маводҳо; - кунгураи тораки бом барои рӯйпӯшҳо аз сафолакҳои битумӣ; - кунгураи тораки бом барои рӯйпӯшҳо аз металли қатпайванд (фальц)

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори дуредгарӣ коргари синусоли на камтар аз 18 сола, ки тайёрии зарурии назариявӣ ва амалӣ дорад, аз муоинаи тиббӣ гузаштааст, ҳолати саломатиаш хуб аст, дастури муқаддимавӣ ва ибтидоиро оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи корӣ гузаштааст, роҳ дода мешавад.

Дуредгар вазифадор аст:

- иҷро кардани он корҳое, ки дар дастурамали корӣ муқаррар гаридааст;
- иҷро кардани қоидаҳои дохилии тартиботи меҳнати корхона;
- истифода бурдани воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ ва коллективӣ;
- риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат;
- фавран хабардор кардани роҳбари бевосита ё болоӣ оид ба ҳама гуна ҳолатҳои хатарнок ба ҳаёт ва саломатии одамон таҳдидкунанда, оид ба ҳар як ҳодисаи нохуш, бад шудани вазъи саломатии худ, аз ҷумла зоҳир шудани аломатҳои шадиди бемории касбӣ;
- гузаштан аз омӯзиши усул ва тарзҳои бехатари иҷрои корҳо ва расонидани ёрии аввалия ба зарардида дар истеҳсолот, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, санҷиши дониши қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;
- гузаштан аз муоинаи тиббии ҳатмии даврӣ (дар ҷараёни фаъолияти меҳнатӣ), инчунин, муоинаи ғайринавбатии тиббӣ бо роҳхати корфармо дар ҳолатҳои пешбинишудаи Кодекси меҳнат ё дигар қонунҳо;
- тавонистани расонидани ёрии аввалияи тодухтурӣ ба зарардидагон аз ҷараёни барқ ва дигар ҳодисаҳои нохуш;
- тавонистани истифодабарии воситаҳои аввалияи сӯхторхомӯшкунӣ.

Ҳангоми кори кандакорӣ метавонанд омилҳои истеҳсолии хатарнок ва зараровари зерин таъсир расонанд:

- қисматҳои ҳаракаткунандаи таҷҳизоти истеҳсолӣ;
- равшаннокии нокифояи минтақаи корӣ;
- нокифоягии равшании табиӣ;
- серчангиву ғубор, газолудии ҳавои минтақаи корӣ;
- ҳарорати баланди сатҳи таҷҳизот, масолеҳ;
- ҳарорати баланд ё пасти ҳавои минтақаи корӣ;
- тағйирпазирӣ ва намнокии ҳаво;

- катаклизмҳои табиӣ;
- нӯгҳои тез, дағар буғурӣ ва шахшӯлиҳо дар сатҳи нимтайёрҳо, асбобу абзор ва таҷҳизот;
- зарбаи ҷараёни барқ;
- афтодан аз баландӣ ва ғайра.

Дуредгар мутобиқи меъёрҳои намунавии соҳавӣ ва шартномаи коллективӣ бояд ройгон бо либосу пойафзоли махсус ва дигар воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ таъмин бошад.

Талаботи ҳифзи меҳнат пеш аз оғози кор

Пеш аз оғози кор устои дуредгар барои ҳимоя аз таъсиррасонии омилҳои хатарнок ва моддаҳои зараррасони истеҳсолӣ, бояд либоси махсус пӯшад. Либоси махсус бояд тоза буда, андозаи мувофиқ дошта бошад ва ҳангоми ҳаракат монеа эҷод накунад.

Пеш аз оғози кор ба устои дуредгар лозим меояд, ки асбобҳои кориро, ки минбаъд дар кор истифода мебарад, аз назар гузаронад ва ба коршоямии онҳо бовар ҳосил кунад.

Устои дуредгар, агар мӯтақид бошад, ки бехатарӣ дар ҷойи кор барои иҷрои супоришҳои додашуда таъмин карда нашудааст набояд ба кор шурӯъ кунад.

Талаботи ҳифзи меҳнат ҳангоми кор

Устои дуредгар ҳангоми кор дар назар дошта бошад, ки чӯбпораҳо хосияти зудсӯзӣ дошта хавфи сӯхторо ба миён меоранд. Аз сӯхтор муҳофизат бояд кард.

Ҳангоми истифодаи асбобҳои кории дуредгарӣ дар назар бояд дошт, ки онҳо теғ доранд, бо барқ кор мекунанд ва зудҳаракатанд. Муҳимтарин талабот ҳангоми истифодаи онҳо дар ҳолати коршоямӣ қарор доштани онҳост.

Истифодаи асбобҳо аз рӯи дастури истифодабарии онҳо махсусан бахши бехатарӣ бояд сурат гирад.

Техникаи бехатарӣ

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба чанд намуд ҷудо мешаванд. Таснифоти дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ – ин марҳилаи муҳими фаъолияти ҳар як ширкат, корхона, аз ҷумла муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ- техникӣ маҳсуб меёбад. Дастурдиҳӣ тақсим мешавад, аз рӯи мақсад, тавсифот, муҳлат, шахси мансабдор, инчунин, аз ваколатдори онро гузаронанда. Ҳама масъалаҳои таъмини бехатарӣ дар истеҳсолотро мутахассиси дорои тахассуси муайяншуда ҳал мекунад.

Дастурдиҳии муқаддимавиро оид ба техникаи бехатарӣ муҳандиси техникаи бехатарӣ ё мутахассиси дипломдор, оне ки иҷрои ин гуна уҳдадорӣ тибқи фармон вакалатдор шудааст, мегузаронад. Ба дастурдиҳии муқаддимавӣ метавонанд, мутахассисони масъули бехатарии тиббӣ ва зиддисӯхтор ҷалб шаванд.

Дастурдиҳии муқаддимавӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба ҳамаи кормандони ба кор оғознамуда, новобаста аз собиқаи корӣ, синну сол, сатҳи таҳсилот гузаронида мешавад. Он барои таълимгирандагоне, ки таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ мегузаранд, инчунин барои кормандони сафари хизматиомада ва муваққатӣ ҳатмӣ мебошад.

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ бояд маълумотро оид ба ҳама воситаҳои ҳимоявии коллективона ва инфиродии дар корхона вуҷуддошта, инчунин тартиби додани онҳоро инъикос намояд. Ба дастурдиҳии мазкур масъалаҳои расонидани ёрии аввалия ба шахсони зарардида ҳангоми сӯхтор ё дигар ҳодисаҳои нохуш дарҷ мегарданд. Ин намуд дастурдиҳӣ ба кормандон дар утоқи техникаи бехатарӣ гузаронида мешавад ва истифодаи воситаҳои техникии омӯзиш ва воситаҳои айёниро дар назар мегирад.

Хусусияти дастурдиҳии аввалия аз он иборат аст, ки он на дар утоқи мутахассиси техникаи бехатарӣ, балки бевосита дар ҷойи корӣ гузаронида мешавад. Шахсоне, ки вазифодоранд, онро гузаранд:

- кормандони нав, аз ҷумла, кормандони кироя;
- кормандони дар ду ё якчанд ҷой коркунанда тариқи шартномаи муҳлатнок;
- кормандани сафари хизматиомада;
- таълимгирандагони дар таҷрибаомӯзии истеҳсолибуда;
- дигар шахсони дар фаъолияти корхона иштироккунанда.

Дастурдиҳии такрориро на кам аз як маротиба дар ним сол мегузаронанд. Санаи гузарониш дар журнали дастурдиҳии техникаи бехатарӣ сабт карда мешавад.

Ин чорабиниҳои мазкур дар доираи ТИКТО аҳамияти махсусро доранд. Масалан, пеш аз гузаронидани машғулиятҳои амалӣ дар муассисаҳои таълимӣ, омӯзгор дар ҳар як дарс алгоритми амалҳои таълимгирандагонро такрор мекунад, саволҳои дар мавзӯи дастурдиҳӣ дахлдоштаро медиҳад. Ин чорабинӣ таваккали бавуҷудоии ҳодисаҳои нохушро дар машғулиятҳои амалӣ паст мекунад, омӯзгорро аз ҳолатҳои нохуш, алоқаманд бо вайрон кардани дастурҳои додаи ӯ аз ҷониби таълимгирандагон, эмин медорад.

Дастурдиҳии ғайринақшавӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми мақоми қонунӣ гирифтани тағйиротҳои ба ҳифзи меҳнат дахлдор дар қонунгузории ватанӣ;
- ҳангоми тағйирёбии раванди технологӣ дар истеҳсолот:
- дар сурати навкунии (модернизатсия) таҷҳизот ва механизмҳо;
- ҳангоми вайронкунии талаботи ҳифзи меҳнат, ки он ба садама ва ҳодисаи нохуш овардааст;
- бо талаботи мақомоти назоратӣ ва шахсони мансабдор;
- ҳангоми танаффус дар кор зиёда аз сӣ рӯз - барои вазифаҳои дорои омилҳои зараровар ва хатарнок, шаст рӯз - барои дигар кормандон;
- бо қарори шахсии кордиҳанда.

Дастурдиҳии мақсаднок дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми корҳои якмаротиба;

- ҳангоми амалӣ кардани чорабиниҳои оммавӣ дар корхона;
- бартараф кардани садамаҳо, ҳолатҳои фавқулодда.

Мундариҷа ва ҳаҷми он аз ҳолати мушаххас муайян карда мешавад.

Дуредгар - дастурдиҳиро ҳар бор пеш аз иҷрои вазифаи додашуда мегузаронад.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба тахассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботҳои худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ мегузаронад ва дар журнали техникаи бехатарӣ оид ба гузаронидани он қайд мекунад.

Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Иҷозати шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, аз омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, ба таҷрибаомӯзӣ баромадан манъ аст.

Талабот ба довталабон

Хоҳишмандоне, ки мехоҳанд касби «Дуредгар»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 3 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро азхуд кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

– ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;

– ҳуҷҷатҳоро мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намояд;

– ҳуҷҷат (шаҳодатнома) оид ба азхудкунии сатҳи 2-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро дошта бошад;

– аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 3-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯйи касби «Дуредгар» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

– доштани донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС;

– методикаи таълими салоҳиятҳоро донанд;

– на кам аз 5 соли таҷрибаи кории дуредгарро дошта бошанд;

– ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошанд;

– сатҳи тахассуси омӯзгорон аз сатҳи 4-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;

– аз муоинаи тиббӣ гузаранд.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ

Номгӯйи асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	**Таҷҳизот**	Миқдор	**Мавод/дигар лавозимот**	Миқдор
Асбобҳои асосӣ		Ҷафсранда	1 адад	Фанер, ДВП, ДСП	∞
Табар	5 адад	Арраи даврашакл (серкулярка)	1 адад	Лавҳаҳои (щиты) чӯбин	∞
Болға	5 адад	Дастгоҳи пармакунӣ	1 адад	Ҳалқаҳои (скобаҳои) сохтмонӣ ва мехҳои печдор (болт, шруб)	∞
Маҷмуи арраҳо	5 адад	Шрупавёр	1 адад	Маводи ороишии чӯб	∞
Газанбур	5 адад	Дастгоҳи рейсмус	1 адад	Ширешҳо	∞
Мехкашак	5 адад	Дастгоҳи рандакорӣ (фрезер)	1 адад	Маводи рӯйпушкунии локу рангӣ ва ҳалкунанда (растворители)	∞
Маҷмуи исканаҳо	5 адад	Дастгоҳи харротии чӯб	1 адад	Фурнитураи сохтмонӣ ва мебелӣ	∞
Ҷадвали секунча (уголник)	5 адад	Дастгоҳи тезкунӣ	1 адад	Маводҳои гарминигоҳдорӣ (теплоизоляционӣ)	∞
Искана	5 адад	Дастгоҳи суфтакунӣ	1 адад	Маводи рӯйбасти фарш	∞
Маҷмуи рандаҳо	5 адад	Дастгоҳи ҳамакораи коркар-ди чӯб (комбини-рованный)	1 адад	Сафолакҳои бомпӯшӣ	∞
Маҷмуи (набор) асбобҳои ченкунию санҷишӣ)	5 адад	Пармаи барқӣ	1 адад	Маводҳо барои рӯйбасти шифт	∞
Маҷмӯи кордҳо	5 адад	Болгарка	1 адад	Антисептика барои чӯб	∞
Маҷмуи пармаҳо	5 адад	Дастгоҳи рандакунии барқӣ	1 адад	Либосҳои махсус ва воситаҳои инфиродии ҳимоявӣ (СИЗ)	25 адад
Рейсмас (асбоб барои кашидани хатҳои мувозӣ)	5 адад			Чӯбу тахта	∞
Маҷмуи шиканҷаҳо	5 адад			Ҷузъҳои сохтмонӣ аз чӯб (зеҳтахта, тахта барои густурдани фарш, паркет ва ғ)	∞
Шишабур	5 адад				

Мавод		Таҷҳизоти таълимӣ		Лавозимоти дафтардорӣ	
Чӯб		Проектор	1 адад	Қоғази А4	1 баст
Тахта		Флипчарт	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
Ширеш		Тахта	10 адад	Маркер	1 баст
Ранг		Компютерҳо	25 адад	Флипчарт	4 адад
Лок (лак)		Экран	1 адад	Қалам	25 адад
		Тахтаи электронӣ/ интерактивӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
				Маводи таълимӣ	
				Стандарти салоҳиятҳо	5 адад
				Барномаи таълимии модулӣ	5 адад
				Дастур	∞
				Китобҳо	25 адад
				Видео (CD)	∞

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Сохтмон**

Касб: **Дуредгар**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **CI 7115**

Микдори воҳидҳои салоҳият: **5**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **4**

Тафсир: **01/соли 2024**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМӮЗИШ

ТАҶРИБА

Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дуредгар» сатҳи 4-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯйи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
CI 7115-16-4/01	Васл кардани дару тирезаҳо
CI 7115-17-4/01	Иҷро кардани корҳои бомпӯшкунии бино
CI 7115-18-4/01	Сохтани тирезаҳои (муриҳои) бом (слуховые окна)
CI 7115-19-4/01	Гузаронидани корҳои гарминигоҳдорӣ (теплоизоляция)
CI 7115-20-4/01	Руйбаст (обшивка) кардани намои (фасад) биноҳо

Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дуредгар», сатҳи 4-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Малакаҳои бокортаъминкунӣ	**Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд**
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб (мавзун) будани муносибатҳо байни ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон мусоидат менамояд	- муошират бо ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон барои мушаххас муайян кардани талаботи онҳо; - пешниҳоди иттилооти мушаххас ва аниқ ба мизоҷон/фармоишгарон барои бадаст овардани ҳамдигарфаҳмӣ; - мубодилаи иттилоот бо ҳамкорон; - тафсир (интерпретатсия)-и шарҳи иттилооти шифоҳӣ ва хаттӣ оид ба талаботи мизоҷ барои таъмини кори самаранок.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кории самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	- кор бо менеҷерони корхона ва таъминкунандагон; - фаҳмиши мақсадҳо барои бадастории сифати хизматрасонӣ; - фаҳмиши нақши шахсӣ дар даста барои қонеъ гардонидани талаботи ҳамкорон ва мизоҷон; - кор кардан ба сифати аъзои даста барои бадастории мақсадҳои гузошта.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	- пешбинӣ ва мушаххас кардани мушкилот, ки метавонанд дар раванди фаъолият бавуҷуд оянд; - ҳал кардани мушкилот бо роҳи тасҳеҳи қобили қабул мутобиқ ба талабот ва дархости мизоҷон; - масъулият аз ҳалли мустақилонаи мушкилот ё муроҷиат ба менеҷерон ва роҳбарони корхона бо ин мақсад; - муайянкунии қаблии мушкилоти баҳрабардории пояи моддӣ-техникӣ.
Ташаббус ва уҳдабароӣ, ки барои бадастоварии натиҷаҳои инноватсионӣ (навоварона) мусоидат менамояд	- зоҳир намудани ташаббускории зарурӣ дар хизматрасонии ҳамкорон ва мизоҷон барои таъмин намудани кори самаранок; - мутобиқшавӣ ба вазъият ва мушкилоти бавуҷудомада бо роҳи ташаббускорӣ ва амалӣ кардани қарорҳои эҷодӣ; - беҳтар кардани сифати маҳсулот ва хизматрасонӣ барои корхона ва мизоҷони он.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияте, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуддатро таъмин	- ҷамъи иттилоот оид ба мизоҷон, маҳсулот ва таъминкунандагон бо таҳлили минбаъда барои таъмини кори самаранок; - ҷамъ, ҷудо, таҳлил ва ҷамъбаст кардани иттилооти махсуси мувофиқ барои қонеъ гардонидани дархост/талаботи дастаи

менамояд.	муайяни мизоҷон; - иштирок барои мунтазам беҳтар кардан ва ташаккул додани фаъолият бо дарназардошти муваффақият ва норасоиҳои маҳсулот/хизматрасониҳои пешниҳодшуда.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- дарк кардани уҳдадориҳои худ ва нақши шахсӣ; - ташкили самараноки вақти кории худ; - муқаррар ва ҷобаҷокунии афзалиятҳо дар фаъолияти худ; - таҳлили натиҷаҳои кори худ оид ба хизматрасонӣ нисбат ба талаботи мизоҷон/фармоишгарон ва ҳамкорон; - робитаи мутақобила бо роҳбарият.
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- дарккунии дониш ва малакаҳои шахсӣ, паҳлӯҳои қавӣ ва заифи худ ҳамчун мутахассис; - масъулият барои рушди шахсии касбӣ; - ҷустуҷӯи иттилоот ва имкониятҳои таълим бо истифодаи як қатор воситаҳо барои мунтазам ва фаъолона нав кардани донишҳои умумӣ ва махсус оид ба хизматрасонӣ.
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	- дарки имконияти технологияҳои муосир барои омодагӣ ва пешниҳоди хизматрасонии сифатноки мизоҷон; - маҳорати интихоб ва истифодаи технологияҳои самаранок мувофиқи мақсад ва вазифаҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

<table>
<tr><td>Номи воҳиди салоҳият</td><td>Рамзи воҳиди салоҳият</td></tr>
<tr><td>Васл кардани дару тирезаҳо</td><td>CI 7115-16-4/01</td></tr>
<tr><td colspan="2">Воҳиди салоҳияти мазкур раванди шинондани дару тирезаҳоро дар сохтмонҳо бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) тавсиф менамояд.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:
- ҳангоми шинондани дару тирезаҳо.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Шартҳои қаблӣ (пешакӣ):
- TC 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон;
- CB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;
- CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор;
- CI 7115-11-3/01 Сохтани хонаҳои чӯбин ва таворагирӣ аз чӯб (перегородки);
- CI 7115-15-3/01 Васл намудани кунгураи тораки бом.</td></tr>
<tr><td>Элементи ВС</td><td>Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС</td></tr>
<tr><td>1. Васл кардани дарҳо</td><td>1.1. Мустаҳкам кардани ҳалқа (петля) ва тайёр кардани ҷой барои часпондани фурнитураҳо.
1.2. Васл кардани дарҳо ба қуттии онҳо (коропка).
1.3. Омода кардани ҷойи (проём) даршинонӣ ва шинонидани дарҳо.
1.4. Васл намудани фурнитураҳо.</td></tr>
<tr><td>2. Васл кардани тирезаҳо</td><td>2.1. Гузаронидани корҳои андозагирӣ.
2.2. Иҷро кардани корҳои васлкунӣ ва мустаҳкамкунии тирезаҳо.
2.3. Гузоштани зертахтаи тиреза.
2.4. Гузоштани ҷузъҳои зинатдиҳанда.</td></tr>
</table>

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ; - кор кардан дар асоси дастурамали вазифавӣ; - интихоб кардани асбобҳои лозимии дуредгарӣ; - гирифтани андоза бо истифода аз асбобу таҷҳизоти махсуси андозагирӣ; - пур кардани роғҳои байни девору қуттиҳои дару тирезаҳо бо канаб ва кафк (пена)-и сохтмонӣ; - тайёр кардани комаҳо барои васли фурнитура (дастаҳо, қулф, зулфак ва ғ); - муайян кардани ҷойи ҳалқа (петля) дар табақаҳо ва қуттӣ; - истифода бурдани пайвасткунакҳо; - мустахкам кардани қутии тирезаҳо.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои насбкунии дарҳои байниҳуҷрагӣ; - хусусиятҳои шаклдигаркунии масолеҳ ва ҷузъҳо бо таъсири ҳарорат; - ***тартиби омода кардани ҷойи дар;*** - тартиби омода кардани дару тирезаҳо барои васлкунии онҳо; - тарзи муҳофизат кардани блокҳои дару тирезаҳо бо маводи антисептикӣ ва намнагузаронӣ (гидроизолятсионӣ); - маводи герметизатсиякунонии тирезаҳо; - технологияи насби тирезаҳои пластикӣ; - сохти тирезаҳои пластикӣ; - қоидаҳои васл намудани зеҳтахтаҳои тирезаҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - дақиқкор; - эҳтиёткор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Васл кардани дарҳо											
1.1. Мустаҳкам кардани ҳалқа (петля) ва тайёр кардани ҷой барои часпондани ***фурнитураҳо***	√			√							

1.2. Васл кардани дарҳо ба қуттии онҳо (коропка)	√			√								
1.3. Омода кардани ҷойи (проём) даршинонӣ ва шинонидани дарҳо	√			√								
1.4. Васл намудани фурнитураҳо	√			√								
Элементи 2: Васл кардани тирезаҳо												
2.1. Гузаронидани корҳои андозагирӣ	√			√								
2.2. Иҷро кардани корҳои васлкунӣ ва мустаҳкамкунии тирезаҳо	√			√								
2.3. Гузоштани зертахтаи тиреза	√			√								
2.4. Гузоштани ҷузъҳои зинатдиҳанда	√			√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Фурнитураи тирезаҳо – ин:	- ҷузъҳое мебошанд, ки тавассути онҳо тирезаҳо кушодаву пушида мешаванд, ҳавотозакунии хона таъмин карда мешавад. Аз ҷумла, дастқапакҳо, қулф, зулфак ва ғ.
Тартиби омода кардани ҷойи дар – ин:	- санҷидани ҷойи даршинонӣ ва вобаста ба зарурат тайёр кардани андоза. Ҷойи даршинонӣ бояд 7см аз дар бо қуттиҳояш (коробка) паҳн ва 5см баланд бошад. Масалан, барои қуттӣ бо дари андозааш 80х200см ҷойи 87 х 205 лозим аст. Агар андозаи ҷой 1-2 см фарқ кунад дар вақти шинондани дар мушкилӣ пеш меояд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Иҷро кардани корҳои бомпӯшкунии бино	**CI 7115-17-4/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷро кардани корҳои тайёрӣ ба бомпӯшӣ ва бо тарзҳои гуногун бомпӯшӣ кардани биноҳоро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми иҷро кардани корҳои бомпӯшкунии бино.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-15-3/01 Васл намудани кунгураи тораки бом.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро кардани корҳои омодагӣ барои бомпӯшкунии бино	1.1. Тартиб додани сметаи хараҷотҳо. 1.2. Омода кардани асбобу масолеҳи зарурии дуредгарӣ. 1.3. Коркард кардани чӯбу тахтаҳо бо маводи антисептикӣ.

2. Иҷро кардани корҳои бомпӯшкунӣ	2.1. Ҷойгир кардани болорҳо (сропил). 2.2. Чиндан ва мустаҳкам кардани васса (обрешетки). 2.3. Бомпӯшӣ кардан бо ***маводи гуногуни бомпӯшӣ.*** 2.4. Иҷро кардани корҳои ***гарминигоҳдорӣ (теплоизоляция).***

Малакаҳои талабшаванда:	- ҳисоб кардани шумораи маводи масрафшаванда; - истифода бурдани маводи антисептикӣ; - васл кардани системаи болорӣ (стропильной системы); - васса чиндан; - интихоб намудани маводи гуногуни бомпӯшӣ; - истифода бурдани воситаҳои гарминигоҳдорӣ дар бомпӯшӣ; - истифода намудани дастурҳо ва ҳуҷҷатҳои техникии дуредгарӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- маводи масрафшавандаи сохтмонии бомпӯшӣ; - қоидаҳои истифодаи маводи антисептикӣ; - навъҳои системаи болорӣ; - навъҳои вассачинӣ (обрешетка); - намудҳои бомпушӣ; - дастурҳо ва ҳуҷҷатҳои техникии дуредгарӣ; - тартиби муайянкунии сифати маводи гарминигоҳдорӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - сарфакор; - бодиққат; - эҳтиёткор; - масъулиятнок; - эҷодкор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушохидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро кардани корҳои омодагӣ барои бомпӯшкунии бино											
1.1. Тартиб додани сметаи хароҷотҳо	√			√							
1.2. Омода кардани асбобу масолеҳи зарурии дуредгарӣ	√			√							
1.3. Коркард кардани чӯбу тахтаҳо бо маводи антисептикӣ	√			√							

Элементи 2: Иҷро кардани корҳои бомпӯшкунӣ											
2.1. Ҷойгир кардани болорҳо (сропил)	√			√							
2.2. Чиндан ва мустаҳкам кардани васса (обрешетки)	√			√							
2.3. Бомпӯшӣ кардан бо маводи гуногуни бомпӯшӣ	√			√							
2.4. Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдорӣ (теплоизоляция)	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Маводи гуногуни бомпӯшӣ – иборатанд:	- аз маводи варақагӣ: шифер, ондулин, плитаҳои металлӣ (тунука), зеҳпарчимӣ (фальцевая), варақаҳои профилӣ; - аз рӯйпӯшҳои мулоим: плиткаҳои чандирӣ, маводи лӯлапечӣ, мембрана; - аз маводи зинатдодашудаи донабайъ (штучная отделка): плитаҳои сафолӣ, сафолакҳои сементӣ – қумӣ.
Гарминигоҳдорӣ (теплоизоляция) – ин:	- мембранаи бомпӯшӣ маводи гидроизоятсионӣ дар шакли плёнкаи полимерии эластикӣ бо сурохиҳои сершумори микроскопӣ , ки истифодаи он имконият медиҳад бомҳо аз боришот муҳофизат шаванд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Сохтани тирезаҳои (муриҳои) бом (слуховые окна)	**СI 7115-18-4/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди сохтани тирезаҳои (муриҳои) бомпӯшро бо иҷро кардани корҳои балоиҳагирӣ ва насби тирезаҳои бомпӯш, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми сохтани тирезаҳои бом.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - CB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-11-3/01 Сохтани хонаҳои чӯбин ва таворагирӣ аз чӯб (перегородки); - CI 7115-16-3/01 Васл кардани дару тирезаҳо; - CI 7115-17-4/01 Иҷро кардани корҳои бомпӯшкунии бино.	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Таҳия кардани лоиҳаи насби тирезаҳои бом	1.1. Интихоб намудани намуди сохтори тирезаҳо. 1.2. Муайян кардани миқдори тирезаҳо ва параметрҳои онҳо. 1.3. Ҳисоб кардани иқтидори борбардории бом. 1.4. Муайян кардани вариантҳои васлкунӣ ва маводи исифодашаванда.
2. Насб намудани ***тирезаҳои бом (слуховые окна)***	2.1. Тайёр кардани қолиб (каркаси) тирезаи бом. 2.2. Сохтани кунгура ва системаи болорҳо. 2.3. Насб намудани ***тирезаҳои бом (слуховые окна).*** 2.4. Иҷро кардани корҳои руйбасткунӣ ва пӯшиш.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои кор дар баландӣ; - насб кардани новадонҳо; - сохтани намудҳои гуногуни тирезаҳи бом; - интихоб намудани навъи тиреза вобаста ба намуди бом; - муайян кардани миқдори тирезаҳо вобаста ба масоҳати бом; - ба ҳисоб гирифтани иқтидори борбардории бом ҳангоми банақшагирӣ; - сохани каркас ва вассабандии тирезаи бом; - иҷро кардани корҳои рӯйбасткунии қисмати дохилӣ ва берунии тирезаҳои бомпӯш.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои кор дар баландӣ; - тартиби истифодабарии воситаҳои ҳимоявӣ-эҳтиётӣ; - намудҳои тирезаҳои бом; - қоидаҳои сохтани тирезаҳои бом; - марҳалаҳои насби тирезаҳои бом; - вазифаҳои тирезаҳои бом (слуховых окно); - талаботи меъёрӣ оид ба масоҳати тирезаҳои бом вобаста ба масоҳати бомпӯш; - маводи рӯйбасткунии қисмати берунӣ ва дохилии тирезаҳои бом.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - эҳтиёткор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Таҳия кардани лоиҳаи насби тирезаҳои бом											
1.1. Интихоб намудани намуди сохтори тирезаҳо	√			√							
1.2. Муайян кардани миқдори тирезаҳо ва параметрҳои онҳо	√			√							
1.3. Ҳисоб кардани иқтидори борбардории бом	√			√							
1.4. Муайян кардани	√			√							

вариантҳои васлкунӣ ва маводи исифодашаванда											
Элементи 2: Насб намудани ***тирезаҳои бом (слуховые окна)***											
2.1. Тайёр кардани қолиб (каркаси) тирезаи бом	√			√							
2.2. Сохтани кунгура ва системаи болорҳо.	√			√							
2.3. Насб намудани ***тирезаҳои бом (слуховые окна).***	√			√							
2.4. Иҷро кардани корҳои руйбасткунӣ ва пӯшиш	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Тирезаҳои бом (слуховое окно) - ин:	- сохтори пӯшида бо шишабандӣ ва боми хурде мебошад, ки ба таври амудӣ аз боми ҳамвор берун баромадааст. Вазифаҳои тирезаҳои бом иборат аст аз: шамол додан ва тоза кардани ҳавои болои сақфи хона (чердак), васеъ кардани майдон, хуб кардани нурафканӣ, роҳи баромадан ба бом, зебо кардани намои хона.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гузаронидани корҳои гарминигоҳдорӣ (теплоизоляция)	**CI 7115-19-4/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ ва гузаронидани корҳои гарминигоҳдориро дар биноҳои истиқоматӣ бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми иҷро кардани корҳои гарминигоҳдорӣ дар биноҳои истиқоматӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-10-3/01 Гузаронидани корҳои пӯшиши сақфи хона; - CI 7115-11-3/01 Сохтани хонаҳои чӯбин ва таворагирӣ аз чӯб (перегородки).	

Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро карданги корҳои омодагӣ	1.1. Омода намудани асбобҳои корӣ. 1.2. Интихоб намудани маводи гарминигоҳдоранда.
2. Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдории биноҳои истиқоматӣ	2.1. Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдории пойдевор (цоколь). 2.2. Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдории фарш. 2.3. Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдории деворҳо. 2.4. Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдории сақфи хона. 2.5. Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдории бом.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои гарминигоҳдорӣ; - истифода намудани асбобҳои кории барои корҳои

	гарминигоҳдорӣ; - омода кардани маводи гарминигоҳдоранда; - истифода бурдани пластмассаи масомадор (пенопласт); - истифода бурдани ***матои махсуси гарминигоҳдорӣ (минераловатная плита);*** - истифода бурдани кафки насбшаванда (монтажная пена); - истифода бурдани кафки полиэтиленӣ (вспененный полиэтилен); - истифода бурдани ***панели МДВП***; - истифода бурдани маводи хокии гарминигоҳдоранда (керамзит ва ғ); - санҷидани сифати корҳои гузаронидашудаи гарминигоҳдорӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои гарминигоҳдорӣ; - қисматҳои (объектҳои) маводи гарминигоҳдоранда; - навъҳои маводи гарминигоҳдорӣ ва тартиби истифодабарии онҳо; - тартиби интихоби мавод барои гарминигоҳдорӣ; - тартиби насби гарминигоҳдорандаҳо; - меъёри истифодаи маводи гарминигохдоранда; - тартиби насби маводи гарминигоҳдоранда; - муҳлати гузаронидани ташхиси ***тепловизионӣ.***
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - дақиқкор; - эҳтиёткор; - сарфакор; - масъулиятнок; - эҷодкор; - ташкилотчӣ.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро карданги корҳои омодагӣ											
1.1. Омода намудани асбобҳои корӣ	√			√							
1.2. Интихоб намудани маводи гарминигоҳдоранда	√			√							

Элементи 2: Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдории биноҳои истиқоматӣ											
2.1. Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдории пойдевор (цоколь)	√			√							
2.2. Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдории фарш	√			√							
2.3. Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдории деворҳо	√			√							
2.4. Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдории сақфи хона	√			√							
2.5. Иҷро кардани корҳои гарминигоҳдории бом	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Матои махсуси гарминигоҳдорӣ (минераловатная плита) - ин:	- матои гарминигоҳдорандае аст, ки аз докаи минералӣ ва пайвастагиҳои синтетикӣ иборат аст.
Панели МДВП - ин:	- маводи варақие аст, ки аз чӯби сузанбарг омода карда шудааст. Ин маводи экологӣ буда, хусусияти баланди гарминигоҳдорӣ ва садонагузаронӣ дорад ва инчунин аз шамол ҳимоя мекунад.
Тепловизор - ин:	- камераи махсусест, ки ҳароратро нишон медиҳад. Хусусияти хоси ин асбоб он аст, ки имконият медиҳад санҷиши ҳарорат яку якбора дар як чанд нуқта иҷро карда шавад. Дар экран тасвирҳо бо рангҳои гуногун пайдо мешавад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Руйбаст (обшивка) кардани намои (фасад) биноҳо	**CI 7115-20-4/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷро кардани корҳои тайёрӣ ва руйбаст кардани намо ва пештоқи иморатро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми руйбаст (обшивка) кардани намо ва пештоқи иморат.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - CB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7115-01-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - CI 7115-10-3/01 Гузаронидани корҳои пӯшиши сақфи хона; - CI 7115-19-4/01 Гузаронидани корҳои гарминигоҳдорӣ (теплоизоляция).	
Элементи ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро кардани корҳои омодагӣ	1.1. Ҳисоб кардани миқдори зарурии мавод. 1.2. Омода кардани чӯббаст (леса). 1.3. Ҷамъ кардани маводҳо аз пештоқ, канда гирифтани чизҳои нолозим. 1.4. Коркард кардани сатҳ бо маводи антисептикӣ ва антипиренӣ.

2. Руйбаст кардани намо ва пештоқи иморат	2.1. Насб кардани панҷара (обрешотка). 2.2. Насб кардани тасмаҳои ёрирасон. 2.3. Васл намудани руйкашҳо (сайдингҳо).

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳо дар баландӣ; - истифода намудани воситаҳои ҳимоявӣ-эҳтиётӣ; - кор кардан бо асбобу таҷҳизоти андозагирӣ ва нишонгузорӣ; - интихоб кардани асбобу масолеҳи кандакорӣ; - гирифтани андоза ва ҳисоб кардани масолеҳи сарфшаванда; - омода кардани майдони корӣ; - панҷарагирии (обрешотка) дақиқ; - мустахкам кардани тасмаҳои ёрирасон; - васл намудани руйбастҳо тибқи тартиб.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳо дар баландӣ; - дастур оид ба рӯйбасткунии намо ва пештоқи бино; - формулаи ҳисоби масоҳати пештоқи бино; - ***формулаи ҳисоби масоҳати пештоқи бино;*** - қоидаи панҷарагирӣ; - коидаҳои мустаҳкам кардани тасмаҳои ёрирасон; - қоидаҳои насби руйбастҳо (сайдингҳо); - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - дақиқкор; - ташкилотчӣ; - эҳтиёткор; - масъулиятнок; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯйи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро карданги корҳои омодагӣ											
1.1. Ҳисоб кардани микдори зарурии мавод	√			√							
1.2. Омода кардани ҷӯббаст (леса)	√			√							

1.3. Ҷамъ кардани маводҳо аз пештоқ, канда гирифтани чизҳои нолозим	√			√							
1.4. Коркард кардани сатҳ бо маводи антисептикӣ ва антипиренӣ	√			√							
Элементи 2: Руйбаст кардани намо ва пештоқи иморат											
2.1. Насб кардани панҷара (обрешотка)	√			√							
2.2. Насб кардани тасмаҳои ёрирасон	√			√							
2.3. Васл намудани руйкашҳо (сайдингҳо)	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Формулаи ҳисоби масоҳати пештоқи бино – чунин аст:	- барои ба ҳисоб гирифтани маводи масрафшаванда лозим меояд масоҳати пештоқ муайян карда шавад. Мувофиқи қоида он шакли **секунҷаи баробарпаҳлуро** дорад. Масоҳати онро бо формулаи зерин чен мекунем: масоҳат = баландии секунҷа х асоси (пойдевори) секунҷа (дарозии карниз): 2. Натиҷаи ҳосилшударо ба масоҳати як лавҳа (панел) тақсим мекунем, **10%** барои буриш илова мекунем ҳамин тариқ миқдори маводи масрафшавандаи лозимӣ, муайян мешавад.

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори дуредгарӣ коргари синусоли на камтар аз 18 сола, ки тайёрии зарурии назариявӣ ва амалӣ дорад, аз муоинаи тиббӣ гузаштааст, ҳолати саломатиаш хуб аст, дастури муқаддимавӣ ва ибтидоиро оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи корӣ гузаштааст, роҳ дода мешавад.

Дуредгар вазифадор аст:

- иҷро кардани он корҳое, ки дар дастурамали корӣ муқаррар гаридааст;
- иҷро кардани қоидаҳои дохилии тартиботи меҳнати корхона;
- истифода бурдани воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ ва коллективӣ;
- риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат;
- фавран хабардор кардани роҳбари бевосита ё болоӣ оид ба ҳама гуна ҳолатҳои хатарнок ба ҳаёт ва саломатии одамон таҳдидкунанда, оид ба ҳар як ҳодисаи нохуш, бад шудани вазъи саломатии худ, аз ҷумла зоҳир шудани аломатҳои шадиди бемории касбӣ;
- гузаштан аз омӯзиши усул ва тарзҳои бехатари иҷрои корҳо ва расонидани ёрии аввалия ба зарардида дар истеҳсолот, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, санҷиши дониши қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;

- гузаштан аз муоинаи тиббии ҳатмии даврӣ (дар ҷараёни фаъолияти меҳнатӣ), инчунин, муоинаи ғайринавбатии тиббӣ бо роҳхати корфармо дар ҳолатҳои пешбинишудаи Кодекси меҳнат ё дигар қонунҳо;
- тавонистани расонидани ёрии аввалияи тодухтурӣ ба зарардидагон аз ҷараёни барқ ва дигар ҳодисаҳои нохуш;
- тавонистани истифодабарии воситаҳои аввалияи сӯхторхомӯшкунӣ.

Ҳангоми кори кандакорӣ метавонанд омилҳои истеҳсолии хатарнок ва зараровари зерин таъсир расонанд:
- қисматҳои ҳаракаткунандаи таҷҳизоти истеҳсолӣ;
- равшаннокии нокифояи минтақаи корӣ;
- нокифоягии равшании табиӣ;
- серчангиву ғубор, газолудии ҳавои минтақаи корӣ;
- ҳарорати баланди сатҳи таҷҳизот, масолеҳ;
- ҳарорати баланд ё пасти ҳавои минтақаи корӣ;
- тағйирпазирӣ ва намнокии ҳаво;
- катаклизмҳои табиӣ;
- нӯгҳои тез, дағар буғурӣ ва шахшӯлиҳо дар сатҳи нимтайёрҳо, асбобу абзор ва таҷҳизот;
- зарбаи ҷараёни барқ;
- афтодан аз баландӣ ва ғайра.

Дуредгар мутобиқи меъёрҳои намунавии соҳавӣ ва шартномаи коллективӣ бояд ройгон бо либосу пойафзоли махсус ва дигар воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ таъмин бошад.

Талаботи ҳифзи меҳнат пеш аз оғози кор

Пеш аз оғози кор устои дуредгар барои ҳимоя аз таъсиррасонии омилҳои хатарнок ва моддаҳои зараррасони истеҳсолӣ, бояд либоси махсус пӯшад. Либоси махсус бояд тоза буда, андозаи мувофиқ дошта бошад ва ҳангоми ҳаракат монеа эҷод накунад.

Пеш аз оғози кор ба устои дуредгар лозим меояд, ки асбобҳои кориро, ки минбаъд дар кор истифода мебарад, аз назар гузаронад ва ба коршоямии онҳо бовар ҳосил кунад.

Устои дуредгар, агар мӯтақид бошад, ки бехатарӣ дар ҷойи кор барои иҷрои супоришҳои додашуда таъмин карда нашудааст набояд ба кор шурӯъ кунад.

Талаботи ҳифзи меҳнат ҳангоми кор

Устои дуредгар ҳангоми кор дар назар дошта бошад, ки ҷӯбпораҳо хосияти зудсӯзӣ дошта хавфи сӯхторо ба миён меоранд. Аз сӯхтор муҳофизат бояд кард.

Ҳангоми истифодаи асбобҳои кории дуредгарӣ дар назар бояд дошт, ки онҳо теғ доранд, бо барқ кор мекунанд ва зудҳаракатанд. Муҳимтарин талабот ҳангоми истифодаи онҳо дар ҳолати коршоямӣ қарор доштани онҳост.

Истифодаи асбобҳо аз рӯи дастури истифодабарии онҳо махсусан бахши бехатарӣ бояд сурат гирад.

Техникаи бехатарӣ

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба чанд намуд ҷудо мешаванд. Таснифоти дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ – ин марҳилаи муҳими фаъолияти ҳар як ширкат, корхона, аз ҷумла муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ- техникӣ маҳсуб меёбад. Дастурдиҳӣ тақсим мешавад, аз рӯи мақсад, тавсифот, муҳлат, шахси мансабдор, инчунин, аз ваколатдори онро гузаронанда. Ҳама масъалаҳои таъмини бехатарӣ дар истеҳсолотро мутахассиси дорои тахассуси муайяншуда ҳал мекунад.

Дастурдиҳии муқаддимавиро оид ба техникаи бехатарӣ муҳандиси техникаи бехатарӣ ё мутахассиси дипломдор, оне ки иҷрои ин гуна уҳдадорӣ тибқи фармон вакалатдор шудааст, мегузаронад. Ба дастурдиҳии муқаддимавӣ метавонанд, мутахассисони масъули бехатарии тиббӣ ва зиддисӯхтор ҷалб шаванд.

Дастурдиҳии муқаддимавӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба ҳамаи кормандони ба кор оғознамуда, новобаста аз собиқаи корӣ, синну сол, сатҳи таҳсилот гузаронида мешавад. Он барои таълимгирандагоне, ки таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ мегузаранд, инчунин барои кормандони сафари хизматиомада ва муваққатӣ ҳатмӣ мебошад.

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ бояд маълумотро оид ба ҳама воситаҳои ҳимоявии коллективона ва инфиродии дар корхона вуҷуддошта, инчунин тартиби додани онҳоро инъикос намояд. Ба дастурдиҳии мазкур масъалаҳои расонидани ёрии аввалия ба шахсони зарардида ҳангоми сӯхтор ё дигар ҳодисаҳои нохуш дарҷ мегарданд. Ин намуд дастурдиҳӣ ба кормандон дар утоқи техникаи бехатарӣ гузаронида мешавад ва истифодаи воситаҳои техникии омӯзиш ва воситаҳои айёниро дар назар мегирад.

Хусусияти дастурдиҳии аввалия аз он иборат аст, ки он на дар утоқи мутахассиси техникаи бехатарӣ, балки бевосита дар ҷойи корӣ гузаронида мешавад. Шахсоне, ки вазифодоранд, онро гузаранд:

- кормандони нав, аз ҷумла, кормандони кироя;
- кормандони дар ду ё якчанд ҷой коркунанда тариқи шартномаи муҳлатнок;
- кормандани сафари хизматиомада;
- таълимгирандагони дар таҷрибаомӯзии истеҳсолибуда;
- дигар шахсони дар фаъолияти корхона иштироккунанда.

Дастурдиҳии такрориро на кам аз як маротиба дар ним сол мегузаронанд. Санаи гузарониш дар журнали дастурдиҳии техникаи бехатарӣ сабт карда мешавад.

Ин чорабиниҳои мазкур дар доираи ТИКТО аҳамияти махсусро доранд. Масалан, пеш аз гузаронидани машғулиятҳои амалӣ дар муассисаҳои таълимӣ, омӯзгор дар ҳар як дарс алгоритми амалҳои таълимгирандагонро такрор мекунад, саволҳои дар мавзӯи дастурдиҳӣ дахлдоштаро медиҳад. Ин чорабинӣ таваккали бавуҷудоии ҳодисаҳои нохушро дар машғулиятҳои амалӣ паст мекунад, омӯзгорро аз ҳолатҳои нохуш, алоқаманд бо вайрон кардани дастурҳои додаи ӯ аз ҷониби таълимгирандагон, эмин медорад.

Дастурдиҳии ғайринақшавӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми мақоми қонунӣ гирифтани тағйиротҳои ба ҳифзи меҳнат дахлдор дар қонунгузории ватанӣ;

- ҳангоми тағйирёбии раванди технологӣ дар истеҳсолот:

- дар сурати навкунии (модернизатсия) таҷҳизот ва механизмҳо;

- ҳангоми вайронкунии талаботи ҳифзи меҳнат, ки он ба садама ва ҳодисаи нохуш овардааст;

- бо талаботи мақомоти назоратӣ ва шахсони мансабдор;

- ҳангоми танаффус дар кор зиёда аз сӣ рӯз - барои вазифаҳои дорои омилҳои зараровар ва хатарнок, шаст рӯз - барои дигар кормандон;

- бо қарори шахсии кордиҳанда.

Дастурдиҳии мақсаднок дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми корҳои якмаротиба;

- ҳангоми амалӣ кардани чорабиниҳои оммавӣ дар корхона;

- бартараф кардани садамаҳо, ҳолатҳои фавқулодда.

Мундариҷа ва ҳаҷми он аз ҳолати мушаххас муайян карда мешавад.

Дуредгар - дастурдиҳиро ҳар бор пеш аз иҷрои вазифаи додашуда мегузаронад.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба тахассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботҳои худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ мегузаронад ва дар журнали техникаи бехатарӣ оид ба гузаронидани он қайд мекунад.

Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Иҷозати шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, аз омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, ба таҷрибаомӯзӣ баромадан манъ аст.

Талабот ба довталабон

Хоҳишмандоне, ки мехоҳанд касби «Дуредгар»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 4 - уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро азхуд кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;

- ҳуҷҷатҳоро мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намояд;

- ҳуҷҷат (шаҳодатнома) оид ба азхудкунии сатҳи 3-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро дошта бошад;

- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 4 - уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯйи касби «Дуредгар» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- доштани донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС;

- методикаи таълими салоҳиятҳоро донанд;

- на кам аз 5 соли таҷрибаи кории дуредгарро дошта бошанд;

- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошанд;

- сатҳи тахассуси омӯзгорон аз сатҳи 5-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;

- аз муоинаи тиббӣ гузаранд.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ

Номгӯйи асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	**Таҷҳизот**	Миқдор	**Мавод/дигар лавозимот**	Миқдор
Асбобҳои асосӣ		Ҷафсранда	1 адад	Фанер, ДВП, ДСП	∞
Табар	5 адад	Арраи даврашакл (серкулярка)	1 адад	Лавҳаҳои (щиты) чӯбин	∞
Болға	5 адад	Дастгоҳи пармакунӣ	1 адад	Ҳалқаҳои (скобаҳои) сохтмонӣ ва меххои печдор (болт, шруб)	∞
Маҷмуи арраҳо	5 адад	Шрупавёр	1 адад	Маводи ороишии чӯб	∞
Газанбур	5 адад	Дастгоҳи рейсмус	1 адад	Ширешҳо	∞
Мехкашак	5 адад	Дастгоҳи рандакорӣ (фрезер)	1 адад	Маводи рӯйпушкунии локу рангӣ ва ҳалкунанда (растворители)	∞
Маҷмуи исканаҳо	5 адад	Дастгоҳи харротии чӯб	1 адад	Фурнитураи сохтмонӣ ва мебелӣ	∞
Ҷадвали секунҷа (уголник)	5 адад	Дастгоҳи тезкунӣ	1 адад	Маводҳои гарминигоҳдорӣ (теплоизоляционӣ)	∞
Искана	5 адад	Дастгоҳи суфтакунӣ	1 адад	Маводи рӯйбасти фарш	∞
Маҷмуи рандаҳо	5 адад	Дастгоҳи ҳамакораи коркар-ди чӯб (комбини-рованный)	1 адад	Сафолакҳои бомпӯшӣ	∞
Маҷмуи (набор) асбобҳои ченкунию санҷишӣ)	5 адад	Пармаи барқӣ	1 адад	Маводҳо барои рӯйбасти шифт	∞
Маҷмӯи кордҳо	5 адад	Болгарка	1 адад	Антисептика барои чӯб	∞
Маҷмуи пармаҳо	5 адад	Дастгоҳи рандакунии барқӣ	1 адад	Либосҳои махсус ва воситаҳои инфиродии ҳимоявӣ (СИЗ)	25 адад
Рейсмас (асбоб барои кашидани хатҳои мувозӣ)	5 адад			Чӯбу тахта	∞

Маҷмуи шиканҷаҳо	5 адад			Ҷузъҳои сохтмонӣ аз чӯб (зеҳтахта, тахта барои густурдани фарш, паркет ва ғ)	∞
Шишабур	5 адад				
Мавод		**Таҷҳизоти таълимӣ**		**Лавозимоти дафтардорӣ**	
Чӯб		Проектор	1 адад	Қоғази А4	1 баст
Тахта		Флипчарт	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
Ширеш		Тахта	10 адад	Маркер	1 баст
Ранг		Компютерҳо	25 адад	Флипчарт	4 адад
Лок (лак)		Экран	1 адад	Қалам	25 адад
		Тахтаи электронӣ/ интерактивӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
				Маводи таълимӣ	
				Стандарти салоҳиятҳо	5 адад
				Барномаи таълимии модулӣ	5 адад
				Дастур	∞
				Китобҳо	25 адад
				Видео (CD)	∞

Рӯйхати адабиёт

1. Крейдлин Л.Н. «Корҳои дуредгарӣ». Китоби дарсӣ барои муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ. Душанбе соли 2018.
2. Альберт Д.Библия работ по дереву [Тексти / Д.Альберт, Д. Дэвид. - М.: АСТ: Кладез, 2015 -321с.
3. Альбом организованной оснастки рабочих мест для строительных работ. Ч. 1. – М.: Стройиздат, 1982.
4. Альбом ручного немеханизированного инструмента и малогабаритных ручных приспособлений для основных строительно-монтажных работ. Вып. 5. – М.: Стройиздат, 1980.
5. Бобровникова О. К., Бобровников А. Е., Харченко М. С. Мастерская на дому. – К.: Мистецтво, 1996.
6. Бурмистров Г. Н. Кровельные материалы. – М.: Высшая школа, 1989.
7. Гайдар Л. Ф., Косенко П. М. Строительно-монтажные работы. Нормы, расценки, правила. – К.: Будівельник, 1983.
8. Карты трудовых процессов. Устройство полов. – М.: Стройиздат, 1983.
9. Каталог-справочник ручного инструмента для строительства. – М.: Стройиздат, 1989.
10. Коноваленко А. С. Основы столярного ремесла. – К.: Мистецтво, 1996.
11. Коротков В. И. Деревообрабатывающие станки. – М.: Высшая школа, 1986.
12. Крейндлин Л. Н. Плотничные и стекольные работы. – М.: Высшая школа, 1990.
13. Крейндлин Л. Н. Плотничные работы. – М.: Высшая школа, 1985.
14. Крейндлин Л. Н. Столярные, плотничные и паркетные работы. – М.: Высшая школа, 1989.
15. Крейндлин Л. Н. Столярные работы. – М.: Высшая школа, 1986.
16. Кулебакин Г. И. Столярное дело. – М.: Стройиздат, 1983.
17. Онищенко А. Г. Отделочные работы в строительстве. – М.: Высшая школа, 1989.
18. Расев А. И. Сушка древесины. – М.: Высшая школа,1980.
19. Шепелев А. М. Стекольные работы. – М.: Высшая школа, 1988.

Funded by the European Union

ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОҶИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ХАРИТАИ ФУНКСИОНАЛӢ

Соҳа: **Сохтмон**

Касб: **Дуредгар**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **CI 7115**

Замимаи 1

Харитаи функсионалии касби «Дуредгар»

УҲДАДОРИҲО		ВАЗИФАҲО				
A	**Такмил додани малакаҳои бокортаъминкунӣ**	**A-1.** Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/ фармоишгарон	**A-2.** Такмил додани тахассуси касбӣ	**A-3.** Истифода бурдани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ	**A-4.** Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ	**A-5.** Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи миёна
		A-6. Ҳал намудани ваъиятҳои мунокишавӣ				
B	**Риоя кардани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ**	**B-1.** Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	**B-2.** Пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ	**B-3.** Гузаштан аз дастурдиҳии техникаи бехатарӣ	**B-4.** Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ дар ҷои кор	**B-5.** Риоя намудани қоидаҳои зидди сӯхтор
		B-6. Расонидани ёрии аввалияи тиббӣ				
C	**Гузаронидани корҳои тайёрии умумисохтмонӣ**	**C-1.** Шинос шудан бо ҷойи кор	**C-2.** Омода намудани ҷойи кор	**C-3.** Омода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ	**C-4.** Гирифтани девори мувақатӣ дар атрофи мавзеи сохтмонӣ	**C-5.** Кандани иншоотҳои нолозим (демонтаж)
		C-6. Сохтани иншоотҳои муваққатӣ	**C-7.** Буридани чӯб бо тарзи кундаланг ва дарозӣ			
D	**Иҷро намудани корҳои умумисохтмонии иҷроишашон одӣ**	**D-1.** Канда гирифтани қолиби бетон (опалубка)	**D-2.** Пур кардани роғҳои байни девору куттиҳои дару тирезаҳо бо канаб ва пени сохтмонӣ	**D-3.** Насб намудани ҳавотозакунак дар ошхона	**D-4.** Насб намудани либосовезакҳо	**D-5.** Сохтани ҷевонҳои болои дарҳо (антрисол)

		D-6. Насб кардани пардаовезакҳо	**D-7.** Пушондани фарш бо линолеум			
E	**Иҷро намудани корҳои умумисохтмонии дараҷаи муракабии иҷроишашон миёна**	**E-1.** Насб кардани қолаби бетон (апалубка)	**E-2.** Сохтани деворҳои чубин ва байниҳуҷрагӣ	**E-3.** Насб кардани вастачубҳо болои болорчубҳо	**E-4.** Насб кардани рекаҳо болои дастакхо (стропило)	**E-5.** Насб кардани дару тирезаҳо
		E-6. Сохтани мурихо	**E-7.** Сохтани кат дар пешайвонҳо	**E-8.** Насб намудани панҷараи (перила) зинапоя (лесница)	**E-9.** Насб намудани зеҳтахтаи роғҳои байни фарш ва девор (плинтус)	**E-10.** Гузаронидани корҳои ҳимоякунии қисмати беруни деварҳо аз барфу борон, шамол ва офтоб
F	**Иҷро намудани корҳои умумисохтмонии иҷроишашон мураккаб**	**F-1.** Истифода намудани нақшаи бино хангоми корҳои дуредгарӣ	**F-2.** Ёфтани сатхи хамвори болои девор (уровен)	**F-3.** Гузоштани болорчубҳо (балка) болои маулат	**F-4.** Маҳкам кардани роғҳои бомпуш	**F-5.** Сохтани кунгураи тораки боми дунишеба (канёк)
		F-6. Насб кардани дастакхо (стропило) болои кунгураи тораки бом	**F-7.** Бомпуш кардани бино	**F-8.** Гузаронидани корҳои гарминигохдорӣ (теплоизоляция)	**F-9.** Руйбаст (обшивка) кардани намои (фасад) бинохо	

(зард)	Сатҳи 2 – 26
(сабз)	Сатҳи 3 – 12
(кабуд)	Сатҳи 4 – 8
Ҳамагӣ: 46 вазифа	

Талаботи умумӣ ба касби «Дуредгар»	
Сифатҳои касбӣ/салоҳиятнокӣ	Дониш, малака ва маҳорати умумӣ
1. Хушмуомила 2. Меҳнатдӯст 3. Мушоҳидакор 4. Тоқатпазир 5. Бомасъулият 6. Покизакор 7. Эҳтиёткор 8. Ростқавл 9. Сарфакор 10. Дурандеш 11. Бодиққат 12. Устувории ахлоқӣ 13. Поквиҷдон 14. Боинсоф 15. Суботкор	1. Усулҳои гуногуни андозагирӣ 2. Хондану фаҳмидани нақша ва схемаҳо 3. Истифода бурдани асбобҳои коркарди дарахт 4. Асосҳои техникаи бехатарӣ, ҳифзи меҳнат ва бехатарӣ аз сухтор 5. Асосҳои электротехника 6. Асосҳои математика 7. Асосхои технологияи иттилоотӣ 8. Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон 9. Қоидаҳои ҳифзи муҳити зизт 10. Қоидаҳои тартиботи дохилии корхона 11. Сифати маҳсулоти истифодашаванда 12. Коркарди чуб 13. Истифодаи асбобҳои буранда 14. Ҳуҷҷатҳои меъёрии сохтмонӣ 15. Асосҳои физика

Таҷҳизот, асбобҳо, масолеҳи асосӣ ва сарфшаванда		
1. Рандаи баркӣ 2. Арраи баркии дастӣ 3. Фреза баркии дастӣ 4. Дрел. 5. Лобзик 6. Болгарка 7. Асбоби суфтакунӣ (шлифовка) 8. Шрупавёр 9. Перефаратор	19. Амбур 20. Атёрка 21. Уголник 22. Ҷадвал 23. Шишабурак 24. Метр 25. Чусо (Решпил) 26. Стусло 27. Шоқул	38. ДВП 39. Юзби 40. Аликабон 41. Пластик 42. Паркет 43. Плинтус 44. Абналичка 45. Шиша 46. Штапик

Харитаи функсионалии бо усули DACUM таҳияшуда, барои касби
«Дуредгар»
Иштирокчиёни таҳлили функсионалӣ: 1. Оиев Маҳмадалӣ – устои дуредгар; 2. Алимов Қиматшо – устои дуредгари ҶДММ «Ватсал» 3. Нуров Шарифхуҷа – устои дуредгар аз шаҳри Кулоб; 4. Сафаров Миралӣ – устои дуредгар. Модераторон: Данило Анишенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиҳа Сангин Бобоев - коршиноси маҳаллии ғайрикалидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиҳа Бахтиёров Озар - супервайзер оид ба методологияи ТАС Фасилитаторон: 1. Каримов Раҳмон 2. Бобоҷонов Ахадҷон

10. Кунҷбур (углорез) 11. Шиканҷа (тески) 12. Арра 13. Болға 14. Теша 15. Тавар 16. Искана 17. Рандаи дастӣ 18. Мехкашак	28. Обтарозу (уровен) 29. Малка 30. Чуб 31. Тахта 32. Ширеш 33. Таноб 34. Фанера 35. ДСП 36. Қалам 37. Мехча, печмехча	47. Гипсакардон

Дурнамои оянда ва хусусиятҳо/мушкилоти касб	
1. Мутахассиси рақобатпазир дар бозори меҳнат 2. Нуфузи касб баланд бардошта мешавад 3. Сифати хизматрасониҳо мувофиқи стандартҳои байналмиллалӣ боло меравад 4. Омӯзиш дар тули ҳаёт	5. Норасоии таҷҳизотҳои муосири корӣ 6. Норасоии масолеҳҳо ва гаронбаҳо будани онҳо 7. Таъсир ба саломатӣ

Дар доираи лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст

ш. Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон
17-18 ноябри соли 2023

Funded by
the European Union

ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОҶИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ХУЛОСАҲОИ СОҲА
(экспертиза)

Замимаи 2

ВАЗОРАТИ САНОАТ ВА ТЕХНОЛОГИЯҲОИ НАВИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

734012, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ,22 Тел: 221-52-59
факс: (810992-37) 221-82-81 Email: info@sanoat.tj

№ 15-2246 аз «08» 10 2024

Вазорати меҳнат , муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон мактуби вазорати меҳнат муҳоҷират ва шуғли аҳолиро аз 20.08.2024, №3/13-1193 оид ба стандарти салоҳиятҳо дар касбҳои "Истеҳсоли маҳсулоти заргарӣ", "Кандакорӣ дар чӯб ва пӯсти чӯб", "Дуредгар, "Дӯзанда (либоси занона)", "Оператори мошини турбофӣ" ва "Оператори мошини ресандагӣ" ва "Оператори мошини рангкунӣ"-ро мавриди омӯзиш қарор дода, чунин пешниҳод менамояд.

Бо дарназардоштани пайваста рушд ёфтани технологияҳои самтҳои гуногуни истеҳсолии соҳаи саноат аз ҷумла, соҳаи саноати сабук, ресандагию бофандагӣ ва ба миён омадани технологияҳои муосири истеҳсолӣ, зарурияти қабул намудани қоидаю меъёрҳо ва стандартҳои ба ба технологияҳои мазкур вобастаро тақозо менамояд.

Бинобар ин, дар "Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо" ва "Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо" ҳамаи касбҳо илова намудани стандартҳои технологияҳои муосир аз ҷумла:

1. Стандартҳои техника ва технологияҳои муосири соҳаи ресандагию бофандагӣ ва дигар равандҳои истеҳсолӣ;
2. Стандартҳои технология ва таҷҳизотҳои каммасрафи қувваи барқ;
3. Стандартҳои технологияи электронӣ (автоматикӣ) дар соҳаи саноати сабук ва соҳаи заргарӣ истифодашавандаро илова намудан мувофиқи мақсад мебошад.

Бо дар назардоштани пешниҳодҳои болозикр Вазорат лоиҳаи стандарҳои пешниҳодшударо қобили қабул мешуморад.

Муовини вазир Б. Сафарзода

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди
“Мақсуд-2016”

Ҷумҳурии Тоҷикистон, ноҳияи Файзобод, кӯчаи Фучик №14, РМА 140006437, тел: (+992) 985-08-48-38

№ 24 аз «30» майи 2024с. ш.Душанбе

Ба Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «Комил-2010» мактубҳои Шуморо аз 29 апрел ва 6 майи соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташхиси стандарти салоҳиятҳои касбҳои «Дуредгар» ва «Кандакорӣ дар чӯб» ба хулоса омад, ки стандарти салоҳиятҳои касбҳои болозикр мутобиқи талаботҳои стандартҳои байналмилалӣ таҳия гардида, ба талаботи корхона ва муассисаҳо, ки дар фаъолияти хеш самаранок истифода мебаранд, ҷавобгӯ мебошанд.

Воҳидҳои салоҳияти дар стандарти салоҳиятҳои касбҳои «Дуредгар» ва «Кандакорӣ дар чӯб» пай дар пай дуруст муайян карда шудааст.

Стандарти салоҳиятҳои касбҳои «Дуредгар» ва «Кандакорӣ дар чӯб» бо дарназардошти харитаи функсионалии касби мазкур таҳия карда шудааст.

Бинобар ин, ҶДММ «Комил-2010» лоиҳаҳои стандарти салоҳиятҳои касбҳои «Дуредгар» ва «Кандакорӣ дар чӯб»-ро қобили қабул шуморида дар экспертизаи онҳо Одинаев Соҳибназар (дуредгар) ва Кабиров Фирдавс (устои кандакор) иштирок намуданд.

Директори ҶДММ «Комил-2010» Зуҳуров М. И.

ЧУМХУРИИ
ТОЧИКИСТОН
ЧДММ «КФ ФОРТУНА-КО»

РЕСПУБЛИКА
ТАДЖИКИСТАН
ООО «ДП ФОРТУНА-КО»

Адрес: Республика Таджикистан, Согдийская область, город Худжанд, СЭЗ,
Тел.: +992 92 714 60 00; Сайт: www.kedr-a.ruE-mail: dp-fortuna

№ 24 »　　　　«27» 05 2024

Ба лоихаи «Кумаки Иттиходи Аврупо
ба сохахои маориф ва мехнати
Чумхурии Точикистон

Рохбарияти ЧДММ «КФ Фортуна-Ко» барои хамкории дучониба изхори миннатдори худро баён намуда, вобаста ба мактуби Шумо тахти №67 аз санаи 20.05.2024 сол оид ба гузаронидани ташхиси харитаи функсионалии касбхои «Дуредгар», «Кандакори дар чуб ва пусти чуб» кайд менамоем, ки харитаи функсионалии касбхо, ухдадорихо, вазифахо, асбобу тачхизот ва масолеххои сарфшаванда, ки барои касби мазкур оварда шудааст ба талаботи имрузаи бозори мехнат мутобикат мекунад.

Харитаи функсионалии касбхои «Дуредгар», «Кандакори дар чуб ва пусти чуб» аз тарафи мутахассисони зерини чамъияти мо тахлил карда шуд, ки онро дуруст ва кобили дастгири мехисобанд:

1.Махмудов Кобил- устои калони минтакаи «Тайёркунии ашёи хом»
2.Иброхимов Мирзобахром - директори сехи истехсолии чамъият
3.Муродов Наимчон - усто-дуредгари минтаки «Васлкуни ПМ»
4.Нурматова Гулбахор -усто-дуредгари минтакаи «Тайёркунии ашёи хом»

Директори генералии
ЧДММ «КФ Фортуна-Ко»:　　　　Очилов А.Д.

ЧАМЪИЯТИ ДОРОИ МАСЪУЛИЯТИ МАХДУДИ КОРХОНАИ МУШТАРАКИ ТОЧИКЙ-ТУРКИИ

ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ – ТАДЖИК-СКО - ТУРЕЦКОЕ СОВМЕСТНОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ

РЕСПУБЛИКА ТАДЖИКИСТАН, Г.ХУДЖАНД, СЭЗ «СУГД», тел: +992 92 14 60 00 ИНН 510038052

№ 48 «24» 05 2024

Ба лоихаи «Кумаки Иттиходи Аврупо ба сохахои маориф ва мехнати Чумхурии Точикистон

Рохбарияти ЧДММ КМ ТТ «Арча-мебел» барои хамкории дучониба изхори миннатдори худро баён намуда, вобаста ба мактуби Шумо тахти №67 аз санаи 20.05.2024 сол оид ба гузаронидани ташхиси харитаи функсионалии касбхои «Дуредгар», «Кандакори дар чуб ва пусти чуб» кайд менамоем, ки харитаи функсионалии касбхо, ухдадорихо, вазифахо, асбобу тачхизот ва масолеххои сарфшаванда, ки барои касби мазкур оварда шудааст ба талаботи имрузаи бозори мехнат мутобикат мекунад.

Харитаи функсионалии касбхои «Дуредгар», «Кандакори дар чуб ва пусти чуб» аз тарафи мутахассисони зерини чамъияти мо тахлил карда шуд, ки онро дуруст ва кобили дастгири мехисобанд:

1.Умаров Музаффар - мудири истехсолот

2.Ашуров Алишер - устои калони минтакаи «Мебелбарори»

Директори генералии

ЧДММ КМ ТТ «Арча-мебел»: Мирсаидов А.Б.

VATSAL

Ҷумҳурии Тоҷикистон, ВМКБ
ш. Хоруғ куч. Карамшоев 91
Тел.: +992 93 505 61 00
+992 93 500 46 55

Республика Таджикистан, ГБАО
г. Хорог ул. Карамшоев 91
Моб.: +992 93 505 61 00
+992 93 500 46 55

Karamshoev street 91, Khorog
GBAO, Tajikistan
Mob: +992 93 505 61 00
+992 93 500 46 55

«10» Майи ______ соли 2024, №11

Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди
Аврупо ба соҳаҳои маориф ва
меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «ВАТСАЛ» мактуби Шуморо аз 29 апрели соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташхиси стандарти салоҳиятҳои касби «Дуредгар» мавриди омӯзиш қарор дод.

Бояд тазаккур дод, ки зарурияти таҳия ва тасдиқи стандарти салоҳиятҳои касби «Дуредгар» саривақтӣ ба ҳисоб меравад.

Дар лоиҳаи стандарти касби мазкур воҳидҳои салоҳият ва талабот ба довталабону омӯзгорон, махсусан ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ, ки барои касбомӯз муҳим арзёбӣ мегардад гирдоварӣ шудааст.

Қайд кардан ба маврид аст, ки кормандони Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «ВАТСАЛ» дар таҳияи лоиҳаи харитаи функсионалии стандарти мазкур бевосита иштирок намудаанд.

Дар экспертизаи стандарти салоҳияти касби «Дуредгар» Мавлоназаров Ақназар иштирок намудааст.

Директори ҶДММ
«ВАТСАЛ» Салимов С.

OFFICIAL PARTNERS
ОФИЦИАЛЬНЫЕ ПАРТНЕРЫ
systemair ACTION Danfoss SALDA wilo REGIN
info@vatsal.tj info@vatsal.tj info@vatsal.tj